

INTERNET

Alapítva:
1996

KALAUZ

Keréknymok AZ INTERNETEN

Domainliberalizáció
kérdőjelekkel, kettősponttal

Fullextra

Úrvadászat
Magyarországon

A válóok: internet?

Hackereink
tündöklése és bukása

Váltson feljebb!

Windows NT Workstation 4.0 operációs rendszerét
ingyen frissítjük Windows 2000-re!

Bár a **Windows 2000** magyar változata májusban jelenik meg, mégsem érdemes elhalasztania számítógépeinek beszerzését! Ha Ön 1999. november 1. és 2000. május 31. között vásárolt vagy vásárol Compaq Deskpro EP vagy EN számítógépet, a Compaq ingyen frissíti Microsoft NT Workstation 4.0 operációs rendszerét Windows 2000-re.

A Windows NT™ Workstation 4.0 utódként a **Windows 2000 Professional** az üzleti célú desktop operációs rendszerek új generációját képviseli, amely megbízható számítástechnikai háttérrel nyújt ahhoz, hogy cége megfelelhessen a gazdasági élet legújabb kihívásainak. A **Windows 2000** megnövelt rendszerstabilitásával, nagymértékű adatbiztonságával és az üzleti felhasználáshoz szükséges nagy teljesítményével garantálja vállalatának hatékony és zavartalan működését.

A Compaq mint a Microsoft legjelentősebb partnere kiemelkedő szerepet játszott a Windows 2000 létrehozásában – cégünk az új operációs rendszert eddig már több mint 18 000 belső PC-jére és 300 belső kiszolgálójára telepítette fel. A **Windows 2000** az eszközök, a szakértelem és a szolgáltatások terén ma egyet jelent a Compaq-kal: ma a Compaq kínálja a legszélesebb **Windows 2000** kompatibilis számítógépes választékot, és a Compaq termékek és szolgáltatások biztosítják a legjobb és legmegbízhatóbb **Windows 2000** platformot.

A Compaq mostani ajánlatával Ön hardver és szoftver tekintetében egyaránt a legújabb technológiát állíthatja cége fejlődésének szolgálatába. További információ a www.compaq.hu címen vagy zöld számunkon: **06-80-COMPAQ (266-727, 206-720)**.

Deskpro EP és EN sorozat

- Intel® Celeron™ processzor 466 MHz vagy Intel® Pentium® III processzor 550 MHz
- 6,4 vagy 10 GB merevlemez • 64 MB memória (SDRAM) • Intel® Pro100+ WoL hálókártya • Matrox G200 AGP 2x videokártya 8 MB video RAM vagy Intel® videokártya integrált 4 MB video cache
- AC '97 sztereó hangkártya • Microsoft Windows NT 4.0 Workstation, magyar verzió.

COMPAQ

Microsoft **Windows 2000**
Professional

| Az új gazdaság alapja. |

**INFO
2000**

**HA MÉG TÖBB INFORMÁCIÓRA
VAN SZÜKSÉGE...**

INFO 2000

Nemzetközi Informatikai és
Kommunikációtechnikai
Szakkiállítás

Budapesti Vásárcsözpont

Nyitva tartás:

naponta 10–18 óráig

szombaton 10–16 óráig

www.info2000.hu

MÁJUS 9-13.

**INFO
2000**

A TAVASZ INFORMATIKAI SZAKKIÁLLÍTÁSA

az emberarcú internet szolgáltató

Mert mi valóban az Ön igényeinek leginkább megfelelő szolgáltatást nyújtjuk. Egyéni előfizetőinknek havi 4000.- Ft-ért **korlátlan elérést** kínálunk minden nap este 6-tól reggelig plusz egész hétvégén. Ez havi 452 óra internetezést jelent. Céges ügyfeleinknek beruházási költség nélkül, fix havidíjú, **forgalomfüggetlen** bérelt vonali szolgáltatást kínálunk már havi 95.000,- Ft-ért. Keresse ügyfélszolgálatunkat bővebb információért.

Inter Ware

Tel.: 06-40-200-166

e-mail: info@interware.hu

<http://www.interware.hu>

INTERNET

KALAUZ

Az első magyar internetmagazin

KIADJA:

PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

FELELŐS VEZETŐ:

Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:

Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)

Olvasószervező:

Fábián Gábor

A Barangolás rovat szerkesztője:

Fagyal Csongor

(Inyl@impulzus.sch.bme.hu)

Művészeti szerkesztő:

Láng László (gr-blekk@online.no)

Tervezőszerkesztő:

Henger Attila (henger@prim.hu),

Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@bonline.hu)

Címlapterv: Ruzs László

Telefon: 228-3372, 228-3373

Telefax: 228-3373/13

Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078

E-mail: ikalauz@prim.hu

Egy lapszám ára: 336 Ft

Előfizetési díj egy évre: 3080 Ft

(Prímpostán keresztül: 1958 Ft)

Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon

Az Internet Kalauz megtalálható

a világhálón: www.prim.hu

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban

Reklám-marketing:

Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:

Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti:

Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.

Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.

Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági

Igazgatóság

Hozzáférhető még a nagyobb

könyvesboltokban és az

internetkávéházakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben
részesülnek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség mindent megtesz az
internetről származó képek és anyagok
szerzői jogainak tisztázásáért. Az ismer-
etlen forrásból szerzett dokumentumok
jogainak tisztázása érdekében kérjük
a szerzők jelentkezését szerzői jogok
hitelt érdemlő igazolásával.

A VÁLÓOK: INTERNET?

Következő számunk
május 3-án jelenik meg!

Áprilisi számunk hirdetői:

Alarmix	Bill
Albacomp	16
American Service	34
ArecoNet	16
Axico	39
Compaq	Bill
DeltaSoft	51
DPG	39
EKF-POK	54
Elender	33, BIV
Externet	55
Fabica	49
HP	9, 15, 19
Hungary Network	48
Hungexpo	3
HunNet	30
Internet Galaxis	55
InterWare	4
Nexon	49
Novell	26
Option Labs.	30
Oracle	66
Magyar Posta	54
Prakticomp	61
Qwerty	38
Ready	16
Regisztrterplakát	50
SCI Modem	36
Startlap	6
Tantál	61
Telnet	49
TVNET	34
X-Byte	48
Zenebona	16

A Prím Kiadó

a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma –
a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján –
31 940 db, s mint az auditálók megerősítették, ebből 31 763 az olvasókhöz
jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

K@LAUZ

Még zöld... 7-8

@KTUALIS

Re@kció 10-11

Szót kér az olvasó // Brókeres, spekulánsok és szerepük
a gazdaságban 12

Fullextra // Aki nem adja el a domaint... 13-14

Domainliberalizáció kérdőjelekkel, kettősponttal // Rendszerváltás
a magyar kibertérben? 17-18

SZOLGALT@TAS

Keréknyomok az inTÉRneten // A helymeghatározás
információtechnológiája 20-21

„Városállamok” globális rendszerben 22

Zenéről szóban 23

Úrvadászat Magyarországon 23

R@NDEVU

www.prim.hu/pokember // Játék az egész virtuális világ //

A napfény az, ami eltakarja a monitort 24-25

Internet Love Story XXII. // A válóok: internet? 27-29

Az Asszony és a Gép 28

WEBM@STER

Ablaklexikon (I.) 31-32

B@RANGOLÁS

A mi MACI-nk (34. pótkötet) 35-38

Állati // Bőrönd // Életmód // Hiúság vására // Hapsinéz // Lélek //

Őrület // Szó-kép // Technológia // Történelem // Vetítővászon //

Volán // Világweb – webvilág // Zenebona 40-48

T@LALÓS

Pályázat // Templom a hálón // Új online játék a láthatáron //

Vegyél autót kedvezményesen! // Encarta Virtual Globe // Under

Construction – lusta webmestereknek 50-51

GONDOL@T

Finálév // Manó úr // Beszélgetés Borsódi Donáttal 52-54

INDUL@T

Hackereink tündöklése és bukása // Mit mond a „Zsargon?” //

Hackermítosz és hálózati bűnözés 56-58

Crackerek, hackerek, rendszergazdák 59

KIK@PCSOLÓDÁS

Intersong // akos.hu, a negyedik generációs honlap 60-61

Tele-víziók // Virtuális arcok és szépségideál 62-65

http://www.startlap.com

[Kezdőlap](#) [Autó](#) [Álláskereső](#) [Bank](#) [Bankkártya](#) [Bíztosítás](#) [CD borító](#) [Chat](#) [Chatalód](#) [Egészség](#)
[E-mail](#) [Gyerekszoba](#) [Hardver](#) [Hírek](#) [Hírek](#) [Hírek](#) [Humor](#) [Időjárás](#) [Játék](#) [Játék](#) [Jog](#) [Kereső](#)
[Kommunikáció](#) [Moz](#) [Moz](#) [Névtár](#) [Rádió](#) [Rádió](#) [Sport](#) [Színház](#) [Színház](#) [Színház](#)
[Társasjáték](#) [Társasjáték](#) [Társasjáték](#) [Társasjáték](#) [TV](#) [Utazás](#) [Utazás](#) [Valuta](#) [Webkamera](#) [Zene](#)

Saját linkek

Humor

Kategorizált viccgyűjtemény
Humor Harold játszótér
Játék politikai arcával
FunPic
Tévé Téma Club
U2ro - aforizmák
Mócsing
Rainzap - Kankatúra hetilap
[Rövidben...](#)

Hírek, újság

Index
Origo
Internetto
Terminál napi hírek
Prim Online hírek
Internetes hírek angolul
Népszabadság
Magyar Hírlap
MTI hírek
Friss hírek a teletexten
Újságstand
A világ újságai (kb. 5000)

Időjárás

Időjárásjelentés a 1x1-n
OMSZ napi jelentése
Hőjelentés a Teletexten
Budapesti időjárás-móholdkép
Világ városainak időjárása
Humán meteorológia

Sport

Nemzeti Sport
Sport hírek a teletexten
Kosárlabda.com
KOKO oldal
Magyar sportklubok
Magyar Forma-1 magazin
Formula1.com
Nba.com

Társasjáték

Bank, bankkártya, valuta

Bíztosítás

Egészség

Étel, ital, recept

Webfűzék, a szakácskönyv
Webcukrászda
Konyhamester
Népszakács
Kifőzde
Csirke receptek
Fogyókúra receptek
Zsidó szakácskönyv
Macóka szakácskönyv
Mr. Mixar koktélok
Éttermi tudakozó
NetPincér online ételrendelés
Borbolt

Névtár, utónév

Webkamera

Mp3

Kereső

Kommunikáció

Matáv telefonkönyv
Pannon GSM telefonkönyv
Westel 900 tudakozó
Déli táv telefonkönyv
A világ telefonkönyvei
Üzenetküldés személyhívóra
GSM szoftverek kódok
Mobiltelefonok táblázata
Mobil.hix.com
GSM tanfolyamok
Mobil Világ
[Internet szolgáltatók...](#)
[Mobilinfo - GSM](#)

Utazás

MÁV menetrend
Volán menetrend
Matáv menetrend
Ferihegyi járatinfo
Világutazók irányítója
MIVQ idegenforg. oldal
Falusi tudomány
Utazási irodák 1. - 2.
Utazási ajánlatok 1. - 2.
Last minute ajánlatok 1. - 2.

Térkép, irányítószám

Kereshető Budapesti térkép 1
Budapesti térkép 2
Magyarország térkép
Térképgyűjtemény
EuroShell útvonaltervező
A világ zászlói (GD)
Irányítószámok
Postai díjtáblázat
Postai címzésmentés

Iskola

Magyar középiskolai rangsor
Magyar Oktatási Tájékoztató
Palva.hu felsőokt. oldal
Magyar középiskolák
Magyar általános iskolák
Egységek, főiskolák oldalai
A világ egyetemei
Nyelviskolák
Magyar Nyelviskola
Nyelviskola információk
Tankönyvkereső
Egyetemi főiskolai tankönyvek
Taneszköztár
Kidolgozott érettségi tételek
Érettségi tételek a hálón
A magyar rovásírás

Álláskereső

Szoftver

Hardver

Toplista, linkgyűjtemény

Zene

CD borító, cheat kód

Horoszkóp

Szótár, lexikon

angol-magyar

Ok
Angol-magyar, magyar-angol
Német-magyar, magyar-német
Fordítógép
Informatikai kifejezések
Szótárgyűjtemény (angolul)
MEK szótárak
Britannica.com

Apróhirdetés

AgroNet
1x1
Interapó
Index apró
Online apró
Origo apró
Expressz Online
Inter csere-bere

Társasjáték

Bulinet
Randizóna
Randivonal
Inda
LoveCityClub
Cupido-Club
Internet Love Story
Dr. Love

Moz, film, színház

TV

Rádió

Chat, fórum

Ingyen web és e-mail

Játék

Amóba
Tetris (java)
Mah Jongg (java)
On-line java-s játékok 1. - 2.
MSN Gaming Zone
Hódító - stratégiai játék
Hc Gamer játékmagazin
PC Dome játékmagazin
GameStar játékmagazin
SuperGamez magazin
Index GameZ
Mportal - Magyar legok
RPG HU szerepjátékosoknak
Fantasy Online

Autó

Magyar Autóklub
Autóinfo adatbázis
Használt autó kereső
Suzuki, Opel, Ford, Volvo
Mazda, Nissan, Fiat
[Rövidben...](#)

Gyerekszoba

Jog

Startlap

A legjobb oldalak egy helyen, innen érdemes elindulni!

Lapunk
olvasásakor
érdemes figyelni
az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki
figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű
információ, vagy
egyéb okból a
köznyelvtől
eltávolodott,
„magasan szárnyaló”
cikk, aminél laikus
olvasóink
kiadhatják Pósalaki
bácsi jelszavát:
„ugorgyunk”:

Vélemény, vitairat,
gondolat:

Levél, vagy
levélcímzet (e-mail)
tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés,
szabályismertetés:

Talány, kérdés,
rejtvény:

MÉG zöld...

Vértés János Andor / jvertes@prim.hu

Éretlennek bizonyult az ISZT annak a problémának a kezelésére, amit a .hu domainnév liberalizálása jelentett, s hát lássuk be, ez törvényszerű volt; egy amatőr módon dolgozó, amatőr módon felépített és amatőrökből álló szervezet hogyan is lett volna képes professzionálisan kezelni egy sokmilliárdos gazdasági döntést... (Számoljunk csak: a sorsoláson közel nyolcezer domain talált gazdára, s butaság lenne honfitársaink találékonyságát alábecsülni azzal, ha nem ezt a nyolcezeret minősítenénk minden idők legfrappánsabb, legerőteljesebb szavainak... Még lehet az angol ábécé betűiből és a számokból néhány milliárd .hut képezni, csak hogy azoknak a „berekklámozásához” néhány milliárd forinttal többre van szükség, mint ezekéhez... A toplistás domainek éppen ezért érnek milliókat, tízmilliókat, és ha a sor végén kullogókat csak néhány tízezernek vesszük, akkor is kijönnek a milliárdok...)

Az Internet Kalauz a felemás szabályozás veszélyeire, „az élvezni is, de szűznek is maradni” szándék kilátástalanságára már december elején (vagyis még a döntés előtt) figyelmeztetett, amikor neszét vettük, hogy az ISZT december 15-én liberalizálásra készül. Akkor még nem tudtuk, nem is tudhatuk, hogy az önmagában is veszélyeket rejtő félmegoldást megfelel azzal az ostobasággal, hogy hagyják, két és fél hónapig hadd gyűljenek az igények, hadd alakuljon ki teljességgel kezelhetetlen helyzet március elejére...

Persze akkor még azt sem gondoltuk, hogy ezt a káoszt mi okoztuk. Mondjuk, személy szerint én... Az ISZT egyik tagja, becenevén Grin (ami fonetikájában ugyebár emlékeztet arra az angol szóra, amelyről nem csupán az éretlenség juthat eszünkbe, hanem a zöldség is) felrakta ugyanis a gyakori kérdések ISZT-s válaszait a www.TOLNA.NET/DOMAIN/FAQ.HTML oldalra, ahol szinte nekünk szegezi a kérdést:

„Mi a hatása egy-egy nem átgondolt cikknek az országos/online lapokban?”

Majd válaszol:

„Káosz. Mivel az ilyen cikkek írói látszólag kerülnek a teljes fronton való tájékozódást, ha egyáltalán töltik idejüket tájékozódással, viszont széles rétegeket érnek el, így igen komoly félretájékoztatás is lehet az eredmény. Ennek igen komoly következményei lehetnek: a hamis, de igen hangos negatív visszhang veszélybe sodorhat egy átgondolt és jó folyamatot csak azért, mert a nagy hang mögött hatalmas tájékoztatlan-ság vagy félretájékoztatottság áll.”

Ha a védekezés lenne a feladatom, akkor most dátum szerint felsorolnám azokat a leveleket, amelyeket az ISZT elnökének (majd amikor válasz nem jött, kínomban már nic.hu webmesterének) címeztem, hiva-

los tájékoztatást kérve az egyetlen magyar internetes folyóirat számára. Megemlíthetném, hogy a Victor Hugo utcában az ISZT-hez menni szándékozó polgárt nem engedik föl a biztonsági őrök, mert ez nem félfogadó típusú szervezet, és elmondhatnám, hogy az ISZT-nek még a telefonja is titkos, de mindezt egyszerűen képtelen vagyok megtenni... Nem elkeseredésem-

ben, jókedvemben. Ugyanis az „átgondolt” jelző az általam veszélybe sodort „jó folyamat”-ra vonatkoztatva annyi derűt keltett bennem, hogy térdemet csapkodva úgy döntöttem, inkább az Index fórumáról vett néhány idézettel bemutatom az ISZT-nek eme „átgondolt” tagját, Gervai „Grin” Pétert, a Cory-

Net Kft. (WWW.TOLNA.NET) műszaki igazgatóját, aki nem csak Tolnában intézi a domainügyeket, hanem országosan is, legalábbis erre vall, hogy egyedüli hősként minden elképzelhető fórumon felvállalta, hogy testével védi az ISZT-t a támadásoktól.

Az alábbi mondat (de talán a többi is) rávilágít, hogy az ISZT úgy fél az üzlet vagy a business szótól (az autó kifejezés után erre a kettőre adták be a legtöbb igényt), mint ördög a tömjénfüsttől... (Most ne foglalkozzunk azzal, hogy ez a magatartás mennyire farizeus, csak azzal, hogy mennyi kárt okoz egy olyan világban, amelynek hajtóereje, mozgatója az üzlet.)

Grin mondá (az idézetekben az elütéseket és a magyartalanságokat is békén hagytuk a hitelesség kedvéért – a szerk.):

„Persze mindenre ráfoghatod, hogy XY bevétele gazdagítására jó... de azért ne fogd rá azt, hogy ez lenne az egyedüli ok. (Most nem említem magamat, akit pl. egyáltalán nem motivált a döntésben ez; talán igazolja az is, hogy a mi áraink olyanok, hogy a cybersquatterek elkerülnek minket, mert szerintem az egy nagy mocsokság, és internet-etika ellenes... [ha nem je-

gyezhető be a név, akkor is pénzbe kerül, emiatt aki normál nevet ad be, nem károsul, viszont a görények szépen megszívják, már elnézést a görényektől.]]”

Grin mondá később:

„Már mondtam, és nem szeretem magam ismételni: az ISZT nagyszámú tagból áll, és ebből csak egy rész az, aki a pézt előbbre helyezi az internet jobbításánál. Ne általánosíts, én több tagot ismerek, aki nem a pénzügyi érdekei miatt vett részt az eddigi szabályzatok fejlesztésében. A fürdővíz, ha mocskos is volt, csak attól lehetett, hogy az arrajárók folyton-folyvást megpróbálták belepiszkítani; kevésbé képletesen: számtalan ember (beleértve a néha bő nyálra engedett online sajtótermékeket) próbálta a szabályozás hibáit nagy hangon kiemelni és az előnyeit agyonhallgatni.”

Grin mondá ezt is:

„Én nem érzem, hogy rosszban vettem volna részt (már ha ez téged komolyan érdekel). Én ismerem a folyamatot is, és gondolkodásképes emberként látom a szabályozás előnyeit is. Attól, hogy néhány nagyobb hangú ellenző felszólal, még a dolog jól működik.”

Itt most álljunk meg egy pillanatra, és vegyük számba, hogy miként zajlott le Magyarországon a nagy márciusi domain-felszabadítás.

Az emberek – mármint eme új gazdaság, az e-business, az internetes piac szereplői – törték a fejüket, és összegyűjtötték, hogy milyen domain kellene nekik, majd elmentek egy regisztrátorhoz... Az első és legnagyobb bibi: ki a regisztrátor?... Ugyanolyan ember, és ugyanúgy ennek az új gazdaságnak, az e-businessnek, az internetes piacnak a szereplője. Vagyis mi van, ha egy értékes, jó nevet éppenséggel én juttatok versenytársam eszébe?! Hogy is írta az örökzöld FAQ? „Átgondolt és jó folyamat.” Átgondolná mindezt a kedves olvasó is?

Mindennek eredménye, hogy a domainbejegyzést az emberek, a piaci szereplők az utolsó pillanatra hagyták, hátha így nem lesz ideje a regisztrátornak (vagy a rokonságának) is beadni az igénylést, hátha így kevésbé csökkennek a sorsoláson az esélyeik. Más kérdés, hogy a regisztrátorok egy részének nem a saját, hanem az ügyfelek utolsó pillanatban érkezett számos igényének beadására nem jutott ideje, az ISZT meg elfelejtette szabályozni, hogy „a március 2-án éjfélig beérkező igényeknek” hova is kell beérkezniük, így ami csak a regisztrátorokhoz érkezett, egyszer és mindenkorra kimaradt ebből az eredeti tőkefelhalmozásnak tekinthető sorsolásból...

Most ne foglalkozunk a menet közbeni határidő-módosításokkal, hagyjuk az akció olyan apró tételeit, mint az utólag zárolt nevek, inkább térjünk vissza Grinhez, mert szavainál bájosabban bajos lenne érzékeltetni az ISZT hozzáállását a kérdésekhez.

Grin mondá (ehhez a „mondá”-hoz egy kis szerkesztőségi megjegyzés: tudják Önök, hogy az ISZT tagjai szerényen csak az Istenek Tanácsának titulálják magukat? Tudom, ez jópofiság... Annyi humor kétségtelenül van benne, mint az „átgondolt”-ban...):

„Igenis nekünk kell felvállalni, hogy a görényeket (is) lekezeljük, hiszen ki már tenné meg helyettünk. Mi legalább értünk is ahhoz, amit csinálunk, a lehetőségek határain belül. Én nem kérttem hogy sajnálj, és nem vártam el hogy megérts (csupán szerettem volna, hiú ábránd, tudom), hiszen te nem hozod a szabályokat, hanem betartod azokat. Az, hogy itt vagyok, viszont valóban

csak mazochizmus, mivel ez a fórum dolog... na, nem állok neki csepülni, a hibáit te is ismerheted.”

Grin válaszolja az egyik hozzászólónak, aki a többszörös regisztrációt, vagyis a „sorsjegyek” szaporítását firtatja:

„Jaja, legális és szemétség. De ezek már nem 'netesek, ezek BIZNISZMENEK.”

S amikor ugyanaz a hozzászóló megjegyzi, hogy aki két regisztrátornál kérte ugyanazt a nevet, azt azért ki kellett volna zárni, de hát a szabály nem gondolt erre, most már késő bánat, Grin ezt mondá:

„Szerintem nem kizárni kellene, hanem egy úgynevezett 'pajszér'-ral hidegalakítani a fejét, de ezen nem veszünk össze.”

Bocsánatot kellene kérnem az ISZT másik harminc-egynéhány tagjától, hiszen látszólag semmi sem igazolja, hogy ők egy kaptafára lennének húzhatók (tudom, erre Grin hozzáteszi, hogy engem másféle fára kellene felhúzni, de ezen nem veszünk össze...)

a fentebb idézett zöltségek összehordójával, ám sajnos az ISZT minden döntése azt igazolja, hogy ez nem Grin, hanem maga az ISZT. Hivatkozhatnék arra is, hogy az ISZT egyetlen másik tagja (beleértve a lemondott elnököt vagy a helyére került alelnököt) nem szállt be egyetlen vitába sem, nem nyilatkozott, nem cáfolt, de ennél tényszerűbbek és ezért sokkal inkább ebbe a cikkbe valók az egymást érő amatőr lépések... Ha csak egy tag is úgy véli az ISZT-

ben, hogy ő „ennyire azért” nem amatőr, akkor kértem őt tisztelettel, miért nem tett valamit azért, hogy a szabályok ne változgassanak egyik pillanatról a másikra, a határidőket ne kezeljék ennyire önkényesen? Kérdezem én a profi ISZT-tagokat: mint cég, mint vállalat mertek volna hasonlókat cselekedni?

A domainliberalizáció eredeti határideje március 1-je volt. Ez a sorsolás szempontjából március 2-án éjféltre csúszott, ugyanakkor más szempontból február 28-ára, hiszen 29-én már nem fogadták el a régi szabályokra és regisztrációs lapra épülő újságnévbejegyzést, s ha valaki erről nem értesült időben, akkor emiatt a sorsolásból is kimaradt.

Tudom, akadnak cégek, internetszolgáltatók, amelyek nem szívesen azonosulnak az amatőr lépésekkel, az éretlen, átgondolatlan húzásokkal, a webre kiakasztott zöltségekkel. Ők arra hivatkoznak, hogy nem tehetünk az egészről, az ISZT egy demokratikus szervezet, itt a tíz ügyféllel rendelkező kis szolgáltatónak ugyanúgy egy szavazata van, mint a milliárdos nagyvállalatnak... Nincs ezzel semmi baj, az ilyen egyletek jól szolgálják a hasonló tevékenységet folytató vállalatok között a párbeszédet, bizonyos belső etikai szabályokat is meghatározhatnak, de így nem dönthetnek milliárdokat jelentő gazdasági kérdésekben, mert a gazdasági életben mindig annak van nagyobb szava, több szavazata, akit a döntés erőteljesebben érint, ellenkező esetben a kicsik a „máséval a csalánt” elven bármikor bármit rákényszeríthetnek a nagyokra, s ez nem demokratikus, hanem ostoba és amatőr szabályozás.

Persze – mondhatják erre sokan – nálunk az internet még gyerekcipőben jár, majd beérik... Igen ám, de most az történt, hogy az „átgondolt és jó” folyamatok eredményeképpen a föld éretlen gazdái hirtelen rászabadították az aratókat a még zöld vetésre... A jókedv, amit igazából nem is az „átgondolt” jelző, hanem a decemberben még feltételezett jó szándék váltott ki, elmúlt. A most elpusztított vetés már sohasem fog beérni.

HP NetServer E55

Intel® Pentium® III Processzor,
500MHz / 9GB U/W SCSI HDD
/ 64MB SDRAM (max. 1GB) /
32x IDE CD-ROM / integrált
kétsatos U/W SCSI vezérlő
/ integrált 10/100TX LAN

527 500 Ft+ÁFA

HP NetServer E60

Intel® Pentium® III Processzor,
500MHz / 9GB U/W SCSI HDD
/ 64MB SDRAM (max. 1GB) /
32x IDE CD-ROM / integrált
kétsatos U/W SCSI vezérlő
/ integrált 10/100TX LAN / HP
NetServer Navigator, TopTools

656 250 Ft+ÁFA

Két szerver, amelyekre
biztosan építhet.

A HP NetServer E55 kifejezetten a kis- és közép méretű munkacsoportok számára készült, és tervezésekor az egyik legfontosabb szempont volt, hogy a dolgozók munkájukra összpontosíthassanak, és ne a számítógépes rendszerrel kelljen foglalkozniuk. Ez a megbízható szerver minimális erőfeszítés árán maximális hatékonysággal tartja működésben a hálózatot.

A HP NetServer E60 a kezdeti lépés a növekedni vágyó kis és közepes munkacsoportok számára. Igény szerint második processzorral bővíthető, könnyen kezelhető, nagymértékű megbízhatóságot és komoly teljesítményt nyújt, elérhető áron.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT LÁTOGASSON EL WEBLAPUNKRA: [HTTP://WWW.HP.HU/E](http://www.hp.hu/e) VAGY HÍVJA A HP VEVŐSZOLGÁLATOT: 382-1111

Connect
Reseller Program

Albacomp
Digital
Duna Elektronika
Integrátor
Kventa
Műszertechnika Computer Rt.
RacioNet Kft.
Selectrade

8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9.
6723 Szeged, Csongrádi sgt. 83.
1139 Budapest, Frangepán u. 56.
1191 Budapest, Eötvös u. 3.
1067 Budapest, Podmaniczky u. 37.
1107 Budapest, Szállás u. 21.
2040 Budaörs, Budapesti út 70.
1106 Budapest, Fehér út 10.

22/315-414
62/488-380
237-7299
281-3931
269-5262
432-9515/19
23/417-313
264-3333

sales@albacomp.hu
digital@digital.co.hu
sales@dunaelektronika.hu
szabo.levente@integrator.hu
kventa@kventa.hu
fbandi@mtcomp.hu
sales@racionet.hu
company@selectrade.hu

Az ajánlat 2000. március 31-ig és 260 Ft/USD árfolyamig érvényes.
Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

Re@kció

Ha megjelenik egy cikk, arra – amennyiben az érintett szükségesnek tartja, és a lap lehetővé teszi – általában egy számmal később szokás reagálni. A domainnevekről szóló heves csatározások közepette azonban magánlevélben néhány vitatkozónak elküldtem előre az áprilisi számba tervezett vezércikket, és azt 16 nappal a megjelenés előtt az Euroastra nevű online lap ki is akasztotta a WWW.EUROASTRA.COM/ISZT/GRIN címre. Így az az egyedülálló helyzet állt elő, hogy az érintett még nyomdába adás előtt „beleolvashatott a lapba”, reagálhatott, sőt más rovataink kárára (amiért azok hiányolótól elnézést kérünk) helyet is tudtunk szorítani a válaszoknak. Van néhány olyan gondolat az alábbi cikkben, amelyre nehéz megállni, hogy ne reagáljak én is kapásból, de úgy érzem, ezúttal önmegtartóztatást ír elő az illemtörvény, itt és most nem az enyém az utolsó szó, s ezt tudomásul is veszem. Ha válaszkényszerem eltart a következő számig, akkor mondandómmal majd ott jelentkezem, ott is az Olv@só rovatban... Bár ki tudja: lehet, hogy tényleg egy olvasó fogalmazza meg a választ helyettem...

Vértés János
főszerkesztő

Lehetőséget kaptam az Internet Kalauztól, hogy a megjelenő, rólam szóló cikkekre reagáljak, ezért köszönettel tartozom.

A cikknek több súlyos hibája is van, amelyek miatt szerettem volna Vértés urat meggyőzni, hogy ne jelenjen meg. Ezek legfontosabbika az, hogy az egész cikk az Index fórumaira épít (Törzsasztal). Talán nem mindenki tudja, hogy ez mit jelent: a fórumok olyan weblapok, ahova bárki bármit leírhat, kérdezhet, válaszolhat, még hozzá teljesen magánemberként, közvetlen hangnemben, az esetek nagy részében névtelenül, álneven. A cikk ilyen fórumos hozzászólásokat emel ki a környezetükből, és így nem csak úgy tűnteti fel, mintha az írójuk nem értene egyet Vértessel (mint ahogy nem is értek egyet), hanem mintha nem lenne alkalmas bármiféle komoly véleményalkotásra. Akit valójában érdekel, hogy ez a „grin” miket írt, az nézze meg a fórumon (a keresés ablakba elég beírni a „domain” szót): a kiragadott példák sarkított képe helyett látszani fog az, hogy ez a „grin” megpróbált (ráadásul szabadidejében) válaszolni az ott kérdezőknek, illetve elmesélni nekik azt, amit esetleg nem, vagy rosszul tudtak (és vitatkoztak azokkal, akik megpróbálták – véleménye szerint – félreinformálni az olvasókat). A kiragadott részek érdekes módon tartalmazzák az összes „erősebb hangú” hozzászólásomat (szám szerint kettőt) a több százból, és aki megnézi, láthatja, hogy a többi meglehetősen informatív és nem kifogásolható hangvételű (noha a kifogásolható is illeszkedik a fórum hangnemébe). Szintén sajnálatosnak tartom, hogy egy Internet Kalauz („papírújság”) cikk keletkezik amiatt, mert Vértés nem tudta álláspontját megvédeni az online fórumon. Az újságcikkek jellege teljesen más, mint egy online csevegőfórumé: az olvasók teljesen más beállítottságúak, más érdeklődési körűek is lehetnek. Az, hogy a fórumon felvetett kérdéseimre *itt* és így kapok választ, környezetükből és célközönségüktől elragadva, szerintem helytelen.

A másik hatalmas hiba a cikkben az, hogy engem mint magánembert egyszemélyben azonosít az ISZT-vel (Internet Szolgáltatók Tanácsa), ráadásul egy kötetlen hangú fórum alapján! A cikk

szerint „felrakta ugyanis a gyakori kérdések ISZT-s válaszait a WWW.TOLNA.NET/DOMAIN/FAQ.HTML oldalra” hangzik el, sok egyéb „amit mondott, az mind-mind az ISZT véleménye, az ISZT mondta” formában. Aki megnézi a FAQ-oldalt, láthatja, hogy több helyen vastagon szedve szerepel benne, hogy azt magánszemélyként, magánvéleményként, szabadidőmben, nem hivatalosan írtam. Miért? – kérdezheti az olvasó. Az ok: bűnös vagyok abban, hogy sok-sok éve ingyen segítem és tájékoztatom az embereket, megpróbálom velük megosztani (a magam furcsa stílusában) mindazt a tudást, amivel rendelkezem; hogy azon igyekszem, hogy az internet jó hely legyen. Vértés úr szerint ez üzletietlen nézőpont, és káros az internetre, idejétmúlt dolog az etika és a tudás a pénz és a hatalom korában. Én úgy tekintem magam az ISZT elnökségében, mint egy eltérő véleményt, amely nem kibélelt, hanem gazdagítja azokat a szempontokat, amik alapján egy-egy döntés megszületik. Van, aki az üzleti szempontok szakértője, és van, aki inkább a technikai/társadalmi oldalt közelíti meg. Szerintem minél többféle szempont alapján dönt egy szervezet, annál jobb a döntései. Mindemellett elnökségi tagként természetesen nem nyilváníthatom ki tetszőleges formában a véleményemet, de mivel a cikk megválasztásom másnapján keletkezett, akár több héttel korábbi hozzászólásaimból, azt hiszem, világos, hogy az nem is lehetett „elnökségi” vagy „ISZT-felhatalmazott” vélemény, még ha a cikk ezt próbálja is sugallni. Annak oka, hogy sok mindenben védem az ISZT-t, az, hogy látom azt, hogy a szervezet döntéseinek nagy része helyes és hasznos, de eme cikk túl nagy lenne, ha mindezt leírnám – megtettem már régen a fórumban (valamint, bár tudom, hogy ezzel átkot szabadítok magamra, e-mailben is elérhető vagyok, a cikk alján szereplő címen).

Amit Vértés úr jól látott, az az, hogy én magánemberként erősen ellenzem az ügyeskedőket. Idéznék én is egy fórumos hozzászólásomból:

„...Te [Vértés] úgy gondold, hogy a domainnevek egy új, hatalmas piacot jelentenek, talán mint egy kiaknázatlan olajmező, amire sok-sok ember próbál földfoglalásként jogot szerezni, mint az aranyláz idején, amikor a lényeg az volt, hogy te szerezd meg a szomszédod elől a területet, és hirtelen a semmiből milliós lehess.

Én úgy látom: a domainnevek lényege az, hogy az interneten egy adott illetőt meg lehessen találni azon a néven, mely rá vagy szolgálta-

tására jellemző. Számomra a domainnevek kívánatos felhasználása az, hogy azok mögé a tulajdonosuk egy szolgáltatást építsen fel, tehát hogy a nevet saját tartalom nyújtására használják fel; így a sok domainnév-igénylés jelenthetné azt, hogy a magyarországi internet-tartalom gazdagodik, fejlődik. Én úgy érzem, hogy a domainbrókerek tulajdonképpen domainspekulánsok, hasonlóan a telekspekulációhoz: megpróbálnak jó előre lefoglalni mások számára értéktelennek látszó vagy mások által nem ismert területeket, hogy aztán azokat később kiemelkedően nagy extraprofittal eladják a később jövőkének, miközben azt semmire nem használják. A spekulánsok nem gazdagítják az internetet, egyetlen céljuk a mások kárán való meggazdagodás.

Számukra az ISZT ezt az üzletformát nehezíti meg, hiszen eddig is és ezután is megpróbálja megnehezíteni a spekulánsok munkáját azáltal, hogy a »nem spekulánsok« jogait helyezi előtérbe, hogy a jogos használóknak nagyobb esélyük van egy név megszerzésére, mint azoknak, akik ezt nyereszkes célból igénylik...

nak keresni azokat, akik mégis megszerezték neveket. Amondó volnék, várjuk meg azt az 1-2 hónapot, amikor a spekulánsok rájönnek: a nevek, lehet, nem érnek annyit, de nekik fizetniük kell érte, és leginkább hogy a milliókat nem ők fogják zsebre tenni, hanem a »megszerezni« kívánt védjegyek tulajdonosai, akik őket szépen beperelik. Már hallottam a telefonban megrettent spekulánst, amikor megtudta, várhatóan mekkora összegre fogják perelni... csak az első fecske volt.

Jópofa ötlet kijelenteni, hogy az ISZT magát Istenek Tanácsának hívja, bár gyanítom, hogy ezt valamelyik hoppon maradt domainspekuláns terjeszthette, hátha ezzel majd jól lejárta valakit.

Amit hiányoltam a cikkből (és Vértess fórumbeli hozzászólásaiból), az az új, liberalizált rendszer előnye. Ez annál meglepőbb, mivel pont Vértess volt az, aki néhány hónappal ezelőtt ugyan ezen hasábkon ostromozta az ISZT-t a régi szabályzat miatt. És most, hogy minden kívánsága teljesült, hogy bárki kérhet szinte

Ez egy nagy és fontos véleménykülönbség közöttem és Vértess között, és mindenki eldöntheti: neki vagy nekem ad igazat. De ez az én véleményem, és nem az ISZT-é. Az ISZT véleménye annyi, ami a regisztrációs szabályzatban látható: az üzleti és magánjellegű jogok biztosítása és védelme a lehetőleg maximális választási szabadság mellett. Bárki, aki a szabályzaton túl akármit is az ISZT véleményeként hangoztat, tévesen ítél. A cikk egy része ezzel foglalkozik (»az ISZT úgy fél az üzlet vagy a business szótól [...] mint ördög a tömjénfüsttől«, »ez nem Grin, hanem maga az ISZT«), teljesen helytelen következtetéseket vonva le.

A cikk jelentős része másik komoly kérdést vet fel, amiről szintén a fórumokon volt szó. Vértess úr »komoly hiányosságokat« emel ki az ISZT ügyfélszolgálatáról, »titkosított« telefonszámairól. Ez mind nagyon terhelően hangzik, ha nem lenne kint a WWW.DOMAIN.HU lapon legalább 35 ISZT-regisztrátor, akiket keresztül az ISZT az ügyeit intézi. Mikor ezt felvettem, azt a választ kaptam: »nem fogok 30 regisztrátort végigkérdezgetni«. Pedig mindössze egyet kellett volna megkérdezni, bárkit, aki tudott volna segíteni az adott problémában.

Szintén nagy hiba bármilyen katasztrófáról beszélni most, amikor egy darab »nem cégneves« domain sem került bejegyzésre. Minden elhangzott következtetés (a milliárdok, az elpusztult vetés meg talán még a meg sem említett világvége) azt sugallja, hogy milyen rosszul jártak azok, akik semmiből milliókat akartak névspekuláción keresni, mert a neveket az esetleg jogosabb igénylők előlük galádul megszerezték, és hogy milyen sok pénzt fog-

bármit, és a nevek libbenhetnek tulajdonosról tulajdonosra, mint lepke a mező virágain... ekkor sem dicsérő szó hangzik el, hanem az átmeneti időszak (mely csupán 1-2 hónapig tart) ostromozása. Az átmenet mindig nehéz (és belátható, hogy minden változáshoz átmenet szükséges), de rövid idő alatt a helyzet stabilizálódik, és az átmenet problémái elmúlnak. Ráadásul, amíg ez be nem következett, nem tudhatjuk, hogy mindaz, amit a jövőről feltételezünk, be fog-e következni.

Vértess cikke felvet néhány valódi problémát is, melyet a cikk előtt egy nappal kiadott ISZT-s sajtótájékoztató anyag már megválaszolt, mint például a titkárságot (aki felveszi a telefont akkor, ha a kedves ügyfél nem hajlandó teljesíteni a kérést, hogy a regisztrátoránál jelezze a problémáját) vagy a professzionális működéshez szükséges szervezeti változásokat (mint amilyen az öttagú elnökség vagy a Tanácsadó Testület), a cikk nagy része azonban egy nem megfelelően értelmezett, környezetéből kiragadott és személyes jellegű párbeszéddel próbálja magyarázni egy ettől teljesen független, hivatalos szervezet működését. Lehet, hogy a – számomra sértő – »zöld« kifejezés is illik rám, és hogy mindazon szörnyűségek, melyek el sem hangzottak, mind én vagyok, de az biztos, hogy ennek az ISZT-hez semmi köze. És remélhetőleg az átmeneti időszak elteltével mindez csupán egy érdekességgé szelődül, hiszen a rendszer – minden ellenkező sugallat ellenére – működik.

Gervai Péter
grin@tolna.net

SZÓT KÉR AZ OLVASÓ

Brókerek, spekulánsok és szerepük a gazdaságban

Elszabadultak az indulatok a domainnevek liberalizációja kapcsán. Ezzel eddig semmi baj, mindenkinek szíve joga indulatosnak lenni, rosszallani, vagy akár kígyót-békát kiabálni, ha úgy hozza kedve. Tényleg semmi baj nincs ezzel. A gond ott van, hogy az indulatosok nem a késelőt akarják felakasztani, hanem a köszörűst.

Mert miről is van szó? Lépten-nyomon azt halljuk és olvassuk, hogy azok a vérszívó, pofátlan, parazita domainbrókerek nem szégyellik kihasználni a liberalizáció nyújtotta lehetőségeket, kiskapukat(?), zsarolási helyzeteket. Kikről is beszélünk? A domainbrókerokról! Hát itt a hiba. Itt tévesztjük el a házzámot. Tehát, mielőtt mi is csatlakoznánk a morális háborgókhoz, nézzük meg pontosan, mit jelent a bróker szó, és mit jelenthet a domainbróker!

A bróker, kereskedjen akár értékpapírral, devizával, gabonával vagy éppenséggel domainnévvel, nem tulajdonosa kereskedelme tárgyának. Ez a lényege. Közvetít az eladó és a vevő között, de ő nem vásárolja meg az árucikket. Munkájáért nem a tőkehasznát fölözi le, hanem némi jutalékot szed. De akkor ki fölözi le azt a zsíros hasznót, amelyet amorális módszerekkel húznak ki a sarokba szorított vevő zsebéből? No, ezek a spekulánsok! Ők azok, akik saját zsebre, saját zsebből és saját kockázatra bevásárolnak mindenféle földi jóból, majd megpróbálnak rajta „ronda nagy haszonnal” túladni.

Próbáljuk meg megnézni ezt egy másik, már ismertebb jószág piaci működésén keresztül. Ehhez egy olyan árucikket kell keresnünk, amely tulajdonságaiban hasonlít a domainnévhez. Kézenfekvő az ingatlanok példája, hiszen az ingatlan sem korlátlan számban áll rendelkezésre, jelenleg a Föld felszínére szűkíthető a kör, és erősen korlátozott a helyettesíthetősége is, hiszen ha beleszeretek egy adott pasaréti ingatlanba, de az épp nem eladó, bizony nem akármivel tudom helyettesíteni.

A domainneveknek is határt szab néhány tucat betű, szám és írásjel matematikailag véges kombinációja, valamint helyettesíthetőségük is korlátozott, s nem egyenértékű. Ugyanis ha már egy szemtelen spekuláns lefoglalta a repjegy.hu nevet, pedig pont erre lenne szükségem, vagy kifizetem neki azt a szégyentelenül hatalmas összeget, vagy beérem a repulojegy.hu névvel, amely nem annyira jó, de használható, és nem került egy vagyonba.

Miután megegyeztünk abban, hogy modellként használjuk az ingatlanok piacát, nézzük meg, mit is csinál ott egy telekspekuláns és egy ingatlanközvetítő. A spekuláns, miközben a szeme sem áll jól, kinézi azokat az ingatlanokat, amelyekben nagy jövőt lát: autópályát, benzinkutat, bevásárlóközpontot vagy miniszterelnöki rezidenciát. Amint ezeket kiszúrta, nem ártallja meg is vásárolni azokat. Belefektet néhány milliócskát, tízmiliócskát, esetleg százmilliócskát, és vár. Miközben várakozik, elmegy az ingatlanközvetítőhöz, akit megbíz azzal, hogy vevőt találjon ingatlanára.

Mi az érdeke ekkor az ingatlanközvetítőnek? Hogy busás haszonnal adja tovább az ingatlant, mert akkor az ő jutaléka is nagyobb? Nem. Az elsődleges érdeke az, hogy egyáltalán vevőt találjon, olyan áron, amelyen még hajlandó a spekuláns üzletet kötni.

A brókernek tehát az az igazi érdeke, hogy létrejöjjön az üzlet. A bróker nem megtéveszt, nem csöbe húz, és nem átver, hiszen nem ő, hanem a spekuláns nyúlta le a mi orrunk előtt az áruházlánc által is kinézett telket.

És tegyük hozzá, hogy a bróker számára majdnem mindegy, hogy ronda vagy kevésbé ronda nagy hasznót ér el a spekuláns, díja nem változik lényegesen. Számára a lényeges különbség az, hogy van vagy nincs jutaléka.

Mondhatjuk persze, hogy a telekspekuláns amorális, pofátlan és gusztustalan. Ettől azonban még az ingatlanközvetítő munkájára szükség van! De továbbmegyek: bár mértékkel, a spekulánsokra is...

Nézzünk bele egy kicsit a spekulánsok közgazdasági értelmébe és lelki életébe. A gazdasági életben van egy olyan, kézzel nem megragadható dolog, ami bizony sok pénzbe kerül, és a spekuláns igazából ezzel kereskedik: a kockázat. Ő felvállalja a kockázatot, hogy esetleg az általa megvásárolt ingatlan, domainnév, értékpapír vagy libatoll a sánta kutyának sem kell majd, így pénze abban rohad, ahelyett, hogy biztonságos kis diszkontkincstárjegyben csücsülne. Ha viszont egyszer túlad a tulajdonán, azt busás haszonnal kívánja megtenni, elismertetve ezzel bátorságát, amellyel az üzletbe belevágott.

Nézzük most meg józanul azt a sok lefoglalt domainnevet: vajon hány néven tudnak majd azzal a sokat szidott és irigyelt zsíros haszonnal túladni? Tippeljünk! Kettőn? Hárman? Hú, ott egy bátor tippelő, szerinte talán tízen is. Hiszen a domainnevek, az ingatlanokhoz hasonlóan, ha korlátozottan is, de helyettesíthetők, vagy ha nem, nagy valószínűséggel „elperelhetők”. Amíg azonban nem tud megszabadulni domain-spekulánsunk a domainnevétől, addig folyamatosan perkálja le a fenntartási költségeket, és ül a befektetésében egyre nagyobb pénzösszege. Felvállalta a kockázatot, és most rágja a körmét.

Lépünk túl azonban a közgazdasági érvelésen, azt úgyis sokan üres fecsegésnek tartják, nézzük meg inkább a lélektani vonatkozásokat. Vajon miért várjuk el abban a világban, ahol vannak ingatlanspekulánsok, devizaspekulánsok és jegyzérek, hogy domainspekulánsok ne legyenek? A jegyzérben majd esetleg feltámad egy felsőbbrendű morális érzék, és visszalép a mozi.jegy.hu bejegyeztetésétől? Ugye valószínű, hogy nem. Hogy mit kell tenni annak érdekében, hogy mégse virágozzék az etikátlan spekuláció, már kitalálták jóval korábban, nem a domainnevek liberalizációja hozta először felszínre ezt a problémát. Szabályozni kell a területet. Az embereket nem tudjuk, hát a mozgásterüket kell.

Tudom persze, hogy a periódusos rendszer jó néhány elemének le kell még folynia a Tiszán és a Dunán, amíg a domainnevek piacán helyére kerül a bróker, a spekuláns fogalma, s működni fog egy tisztességes piac, ahol ha valaki igényelt egy domainnevet, de mégsem jött be a vállalkozása, nyugodt lelkiismerettel keresheti meg a brókert, aki segít megtalálni azt a vevőt, aki tud mit kezdeni azzal a domainnel. De ha már most, csirájában próbáljuk megakadályozni ezt, a vadhajítások metszegetése közben levágva növénykénket is, igencsak sokára fog lombot eresztetni a magyar internetvállalkozások fája.

Berényi Anna

FULLEXTRA

Aki nem adja el a domaint...

Perjés László / lezli@lezlisoft.com

Jelentős előrelépésnek látszik a magyar domainnevek liberalizációja, aminek következményeként bárki bejegyezheti kedvenc szavait a .hu végződés alá. Csakhogy a domainnevek liberális és bürokráciamentes szétosztása nem újdonság. A .com, .org, .net végződésű neveket mindig is meg lehetett vásárolni automatikus online regisztrációval, papírok nélkül, nagyon olcsón. A bürokráciamentes domainsztosztás nyilván jót tett az internet üzleti fejlődésének, hatása viszont az, hogy manapság már a tulajdonnevekből képezhető domainek is foglaltak, és ha valaki egy egyértelmű utalást szeretne tenni szolgáltatásának jellegére, igen csak sokat kell kutakodnia használható, még nem lefoglalt domainnév után.

A tulajdonnevek lefoglalásából eredő probléma nem feloldható, hiszen itthon is lehetségesek olyan nevű vállalkozások, amelyek külföldön szintén bejegyzésre kerültek. Konkrét példa, hogy már évekkel ezelőtt sem lehetett lefoglalni a Radex, Pepper, Solar, HDC neveket, minthogy ezek külföldön is bejegyzett cégnevek, és a kintiek ébredtek először. A Sportkórház online lapja, a sportdoctor.com online magazin saját domainnevét egyetlen nappal késte le. De lekészte... A liberalizáció és az olcsóság tehát itt is kétélű penge.

A nehézségek ellenére előfordulnak még ma is szerencsés választások, s az internet határtalanságának egyik következményeként minderre magyar példa is akadhat. A jó hangzású fullextra.com domainnevet *Szebeni Attila*, egy vidéki kisvállalkozó találta meg, és foglalta le saját céljaira, amelyért cserébe a később ébredő amerikaiak a regisztráció utáni napon rögtön az eredeti ár többszörösét ajánlották.

– *Miért bizonyult szerencsésnek a domainnév-választás?*

– Megszerzésével az alapelképzeléseimet felülbírállhattam. Most kisebb arculatmódosítással teljes egészében lehetőségem van arra, hogy ezzel a névvel teljesen egyedülálló tartalmú webhelyet hozzak létre. Szerencsés azért is, mert a megvásárolt domainnév flexibilis.

– *Számított-e a domain sikerére, amikor lefoglalta?*

– Nem számítottam rá, mert valószínűleg nem is jó szemszögből kerestem az elnevezést.

– *Eredetileg milyen elképzelései voltak a webhelyével kapcsolatban? Ezeket az elképzeléseket azután hogyan befolyásolta a domainnév-választással kapcsolatos szerencse?*

– Amikor lefoglaltam, engem még az eredeti ötletem foglalt le, vagyis az, hogy nagyon alacsony díjú szolgáltatáscsomaggal felgyorsítsam a kisebb hazai vállalkozások internetre kerülését. Hasonlóképpen, mint ahogy az Extra tette az ingyenes tárhellyel. Innen származik a „fullextra” ötlete is. Az eredeti szándékom ugyanis az volt, hogy nemcsak tárhelyet biztosítsunk a vállalkozásoknak, hanem alapértelmezésben weblapot is írunk számukra fullszervizzel, e-mail faxra küldésével és más hasznos szolgáltatásokkal. De az idő eljárt az ötlet felett, mert a kiszemelt szolgáltatók, akiknek felajánlottam, nem haraptak rá, és sorban nyíltak meg itthon is az ingyenes szolgáltatók. A domainnévbe azonban beleszerettem, és úgy döntöttem, hogy bár befektetőt, illetve társakat nem találtam, mégis belevágok az egészbe. Sokat tanulmányoztam az internetes honlapokat, hogy el-

dönthessem, miképpen jelenítem meg az enyémet, ha valami mást is szeretnék csinálni, mint sikeres webhelyeket másolni, hogy legyen olyan vonatkozása a webhelynek, ami- ben teljesen egyedi lehet a mára már sokmillióra duzzadt honlaprengetegben. Ma már azt is látom, hogy a megfelelő hangzású, egyedi domainben rejlő lehetőségek szinte korlátlanok. Eredetileg nem is gondoltam bele, hogy önmagában milyen értéket képviselhet egy jó és hangzatos név. Erre egy spontán vételi ajánlat döbbsentett rá, amikor is a még teljesen tartalom nélküli, csak kezdőlap szintű webhelyre azonnal kétezer, majd tízezer dolláros vételi ajánlatot kaptam. Csak ekkor figyeltem fel a domainkereskedő honlapokra, és igazán ez indította be a fantáziámat. Alig pár hét múlva pedig a business.com domain 7,5 milliós üzlete, majd a közelmúltbeli Loans.com árverésének 3 millió dolláros leütési ára igazolta vissza, hogy jól spekuláltam a névvel. Ma már egyre inkább érzem, hogy ezzel a domainnévvel csak sikeres webhelyet lehet létrehozni. Sőt most már az a legfőbb célom, hogy az elnevezés adta lehetőségeket a gyakorlatban is kiaknázhassam. Szerintem ma még csak a kezdetén vagyunk annak a folyamatnak, amelyben a könnyen megjegyezhető, rövid nevek óriási értéknövekedésen mennek keresztül, és ebből a szempontból nem elhanyagolható a szerencsés domainválasztás befektetésjellege sem.

– *Mit kezd most a domainnévével?*

– Jelenleg még a tartalom és a szerkezet kialakítása foglalt el, miközben a szolgáltatóm a serveren futó alkalmazások megírásában és adaptálásában segít, hogy minél előbb elindulhassak valamelyik elemmel. Emellett éppen most van kidolgozás alatt – először magyar partnerek felé – egy speciális ajánlat, amelynek segítségével az internetre dolgozó kreatív réteg számára szeretnék biztosítani egy előnyös megmértetési lehetőséget. Ezzel az ötlettel nemcsak a felületet kívánom megtöbbszörözni, amelyet a látogatóknak átadok, hanem vélhetően egy olyan munkacsoport jön létre, ahol kölcsönös és valós üzleti érdek határozza meg az együttműködést. Remélem, hogy ezáltal komoly partnerkapcsolataink alakulnak ki. Úgy gondolom, hogy a „fullextra” pozitív kicsengése kapcsán jól értékesíthetőek lesznek alacsony árfekvésű, reklámmentes subdomainjeink is. Fő bevételi forrásnak ugyanis ezt tervezem. Itt viszont már az egész világ honlapkészítőinek támogatására számítunk saját partneri rendszerünk kialakításával, megteremtésével.

- Hogyan látja az internetes pénzkereset lehetőségeit egy magyar résztvevő számára?

- Elég nagy a hazai lemaradásunk. Konkrétan arra gondolok, hogy jelenleg csak egy igazi magyar partneri – más szóval affiliate – rendszerről van tudomásom. Ráadásul itt kifejezetten csak hazai vonatkozása van a piacnak, tehát a megkereshető pénz is így viszonyul a nemzetközi rendszerekéhez. A magyar pénzkeresőknek áldás lenne, ha egyre több olyan magyar virtuális árudához vagy szolgáltatóhoz kapcsolódhatnának affiliate tevékenységgel, amelynek a piaca nemzetközi. Ez nagyon sokat segíthetne a hazai honlappal rendelkezőknek. Szándékozunk a „fullextrán” olyan affiliate rendszert létrehozni, amellyel pénzt lehet keresni, majd a későbbiekben, az igények tükrében, tesztelni fogjuk egyéb pénzkeresési ötleteimet is. Amire megfelelő igény lesz, azt meg is csináljuk.

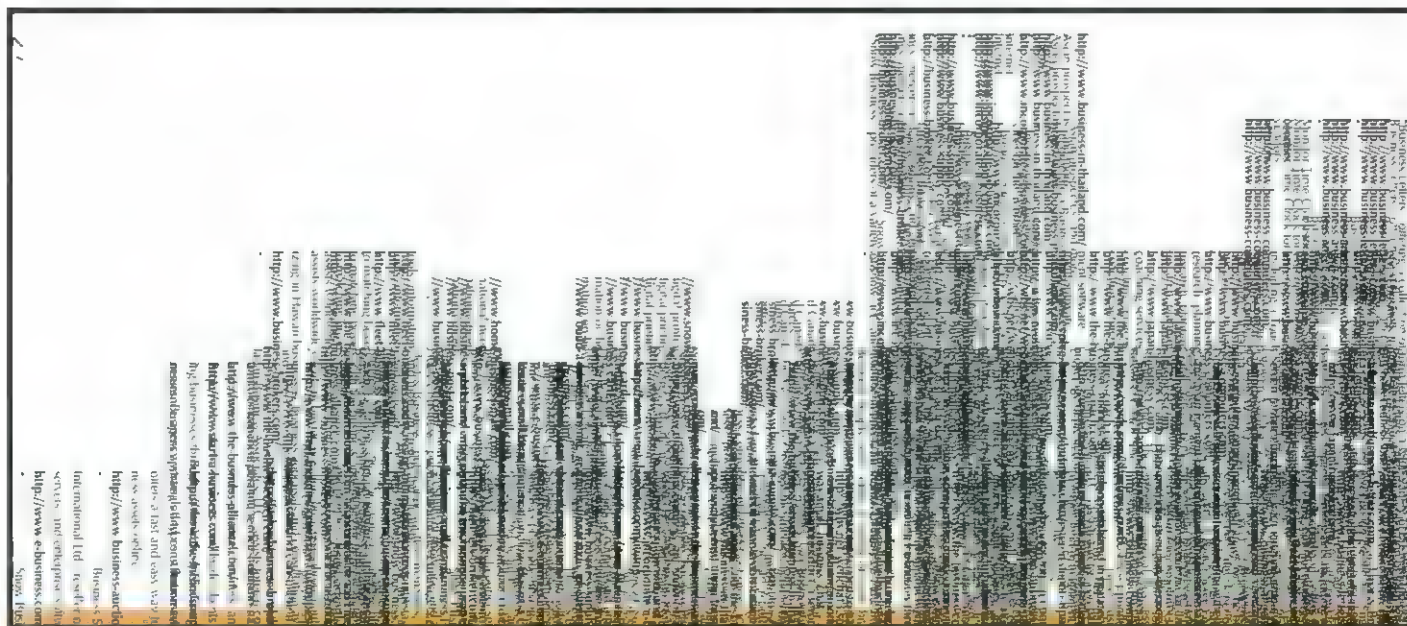
- Milyen site-ok, szolgáltatások segítenek sokat a saját koncepció kialakításában? Hol vannak használható, hasznos információk?

- Szerencsére ezen a téren vannak bárkinek jó szívvel ajánlható hazai webhelyek. Elsősorban szakmai fórumokra gondolok, például a Prím Online, az Index vagy a Hírnét fő-

- Miben látja ennek az okát?

- A magyar piac önmagában igen kicsi, miközben az online üzemeltetéshez szükséges egyéb elemek többsége világgiazi árakat tükröz. Sőt némely esetben az a hazai gép, szoftver vagy szolgáltatás, amit meg kell vásárolni az üzemeltetéshez, még magasabb árfekvésű is, mint máshol. De azt sem hagyom ki a felsorolásból, hogy a hazai szerverszolgáltatások többsége is mélyen alatta marad a nemzetközi színvonalnak. Nincs megfelelő komfortfokozatuk a szervereknek, vagy „gyenge” a nemzetközi sávszélesség. Esetleg mind a kettő egyszerre. Mivel az e-business igen összetett folyamat, így komoly tervezést igényel, hogy mit honnan, kitől bérlünk vagy vásárolunk meg. Vagyis a honi realgazdasági folyamatok pillanatnyi szintje a legnagyobb problémánk. Ma még túl kicsi a magyar internet ahhoz, hogy olyan szolgáltatóink legyenek, amelyek egy csomagban kínálva akár világ színvonalú szolgáltatásaikat, könnyebbé teszik online működésünket.

- Milyen megoldást tart elképzelhetőnek arra, hogy Magyarországról egy amerikai stílusú webhelyet üzemeltessen? Ennek érdekében milyen szolgáltatásokat kell igénybe vennie, és ezek milyen célt szolgálnak?

rumaira. Azonban bárki részletekbe menő, komplex anyagot találhat az internetes szolgáltatásokkal kapcsolatos oldalakon; valamint néhány egyéni honlapon is állandó látogatója vagyok, így a Weblabornak. De a HIX-ről ismert „webmester” levelezőlista is nagy segítségemre van abban, hogy eligazodhassak eme új, jövőt formáló szakma, az online üzlet rejtelmeiben.

- Milyen akadályokkal, nehézségekkel kell szembenéznie a webhely kialakítása során?

- A legnagyobb nehézség, amellyel szembe kell néznem, hogy egy minden eddigittől jelentősen eltérő webhelyet kívánok létrehozni. Tehát szinte mindent magamnak kell kialakítanom, alig van pár dolog, amihez használhatom mások bevált koncepcióit. Menet közben igencsak meglepett a magyar bankszféra ilyen arányú lemaradása a nemzetközi trendekhez képest. Nálunk szinte ismeretlen fogalom az online bank vagy az azonnali kártyás fizetési lehetőség. Ez óriási hátrány minden olyan magyar versenyzőnek, aki a nemzetközi vizeken is értékesíthető szolgáltatással vagy termékkel rendelkezik.

- Nekem főleg elképzeléseim vannak. A megoldásszállítás sajnos nem az erősségem, abban szívesen hagyatkozom a szakma segítőkészségére. Szerencsére már akadt egy ilyen szakmai segítőm. Remélem, hogy idővel több is lesz, azaz számítok arra, hogy egy-egy jó ötlettel bekopognak az ajtómon azok, akik szeretnének a miénkhez hasonló nemzetközi projektben részt venni. A célom egyértelműen az, hogy egy, a világban teljesen egyedül „webhelytartalom-pozitivizáló” online rendszer jöjjön létre, mégpedig úgy, hogy az abban résztvevők mindegyike részesüljön az előnyökből. Lehet, hogy csak egy szín leszünk a millióból az egyre növekvő online üzlet marketingpalettáján, de többre nem is számítunk. A mottónk ugyanis ez: „hasznosnak lenni”. Mindenki számára annyira, amennyire az általunk nyújtott lehetőségeket igénybe veszi, tehát amennyire használja a felületeinket. Mi sem leszünk tehát kivételek az alól a törvény alól, hogy a látogatóink száma szabja majd meg a „fullextra” virtuális országának népességét, és nekünk is az így létrejött piacból kell megélnünk. Vagyis a látogatók véleménye és igénye fogja meghatározni a leendő tartalmat, a nevünkkel befogott területet.

Internet bérelt vonalon 4 minőségi PC-vel.

A „Net-Work” csomaggal mindenki nyer!

EURO RSCG NEW EUROPE

Folyamatos internetkapcsolat + versenyképes irodai géppark, mindössze **havi 80 000 Ft-értől!**

HP Brio BA600 D9085A

Ideális a kis- és közepes vállalkozások számára.

- Intel® Pentium® III Processzor 550 MHz, vagy Intel® Celeron™ Processzor 466 MHz
- 32 MB memória
- 4,3 GB merevlemez
- 48x CD-olvasó
- Windows 98 magyar nyelvű operációs rendszer
- McAfee antivirus szoftver

Az Elender és a Hewlett-Packard közös akciója minden résztvevő számára jó parti. Azoknak is tiszta nyereség, akik cégük nagy volumenű adatforgalmát szeretnék felgyorsítani, és azoknak is, akiknek nagy teljesítményű asztali számítógépekre van szükségük. Hiszen most mindezt egyszerre megkaphatják: 64 kbps sebességű bérelt vonalas internetkapcsolatot (Cisco routerrel és havi 500 MB forgalommal), valamint 4 darab korszerű, multi-médiás HP Brio PC-t együtt mindössze havi nettó 80 000 Ft-tól! Egy nyerő csomag azoknak, akik igazán nagyban játszanak.

*Az ettől eltérő számú PC-t vagy más paraméterekkel rendelkező internetkapcsolatot tartalmazó csomagok részleteiről érdeklődjön ügyfélszolgálatunkon! Az ár a távközlési díjat nem tartalmazza!

elender *net*
A PSINET CSOPORT TAGJA

Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7800; Fax: 465-7899; 1134 Budapest, Váci út 37. <http://www.eol.hu>

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

**Ready®
COMPUTERS**

READY COMP. KFT.

1054 Budapest, Vadász u. 36.

Tel.: 331-6666, 331-6666 Fax: 311-0671

Mykva: 1-800-1000 Sz. 0.00-13.00

Árlista fax: 2-333-666/1310#

www.ready.hu, ready@alarmix.net

Videodigitalizálás, multimédia-készítés

MINDEN AMI PC

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZEM

RENDELTETŐTEREM ÉS SZERVIZ

Komplett számítógépek 1+2 év garanciával,
jendek, zenei programokkal, CD-kiadások,
20% ártörlesztés, helyszíni ügyintézés.

Van programja?

Készítjük a mi számítógépünkön!

Hatékony, gyors, költségcsökkentő megoldások!

Olcsóbb árakért és minőségért keresztek,
tartozékok, kiegészítők széles választéka.

Rapid

ALU

TÚZÓGÉPEK ÉS
LYUKASZTÓK,
AMELYEK
ANYAGUKKAL
ÉS EGYSZERŰ
FORMA-
VILÁGUKKAL
A TELJES
HARMÓNIA
ÉRZÉSÉT
TESTESÍTIK
MEG.

VISZONTÉLADÓKAT KERESÜNK!

ALCO

www.alco.hu

Több, mint 60 000 CD.

**ZENE
BONA**

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

www.zenebona.hu

ÚJÍTSA FEL IRODÁJÁT!

Albacom irodai munkaállomás I.

Intel Celeron microATX alaplap, Intel 433 MHz CeleronA processzor,
32 MB SD RAM, 1.44 MB floppy, 4.3 GB IDE HDD, Micro ATX ház
(álló), MS Trekker 3 gombos egér, magyar billentyűzet, 10MB PCIhál-
lózati csatló, OEM Windows'98 magyar **155 300,- Ft + ÁFA**

Albacom irodai munkaállomás II.

Intel Celeron microATX alaplap, Intel 433 MHz CeleronA processzor,
32 MB SD RAM, 1.44 MB floppy, 4.3 GB IDE HDD, Micro ATX ház
(álló), MS Trekker 3 gombos egér, magyar billentyűzet, 10MB PCIhál-
lózati csatló, OEM Windows'98 magyar
+OEM MS Word'2000 magyar **175 200,- Ft + ÁFA**

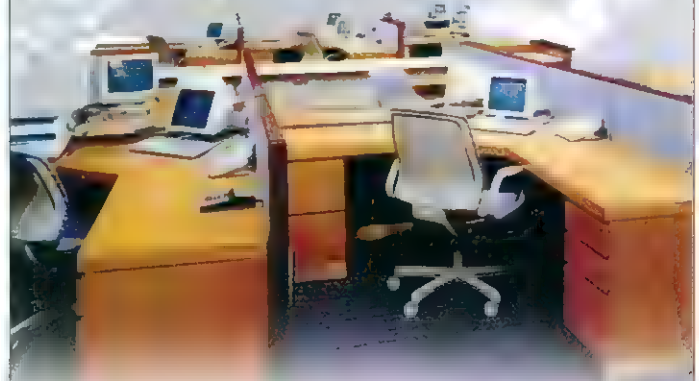
Albacom irodai munkaállomás III.

Intel Celeron microATX alaplap, Intel 433 MHz CeleronA processzor,
32 MB SD RAM, 1.44 MB floppy, 4.3 GB IDE HDD, Micro ATX ház
(álló), MS Trekker 3 gombos egér, magyar billentyűzet, 10MB PCIhál-
lózati csatló, OEM Windows'98 magyar
+OEM MS Office2000 SB magyar **225 200,- Ft + ÁFA**

Monitor ajánlatunk a fenti
konfigurációkhoz: 15" LG 520Si monitor **36 000,- Ft + ÁFA**

Amennyiben a fenti konfigurációk bármelyikéből
3 db-ot vásárol egyszerre, a HP vadonatúj termékét,
egy **HP DeskJet 840C** nyomtatót (C6414A) kap aján-
dékba!

5 db PC vásárlása esetén a **HP LaserJet 1100A**
nyomtatót (nyomtató+másoló+lapolvasó egyben)
50%-os kedvezménnyel kínáljuk Önnek **69 990,- Ft + ÁFA**

Albacom Számítástechnikai Rt.

8000 Székesfehérvár
Mártírok útja 9.
Tel.: (22) 315-414
Fax: (22) 327-532

1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: (1) 350-8122
Tel./fax: (1) 320-3446

Salgótarjáni kirendeltség
3100 Salgótarján
Alba Utzetház
Rákóczi út 1-9
Tel./fax: (32) 412-256

Szaküzletek
1065 Budapest
Nagymező u. 25.
Tel.: (1) 311-8095
Tel./fax: (1) 331-8108

1011 Budapest
Fő u. 31.
Tel.: (1) 201-4409
Fax: (1) 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

DOMAINLIBERALIZÁCIÓ

kérdőjelekkel, kettősponttal

Dr. Verehics János

Rendszerváltás a magyar kibertérben?

Valaki az 1989-es politikai rendszerváltáshoz hasonlította a március 1-jén hatályba lépett új domain-regisztrációs rendszert. A párhuzam bár talán kicsit túlzó, de mindenképp találó. Még ha az illető azonnal hozátette is: ez is, az is felemásan sikerült... Amit ehhez én fűztem hozzá: ha annak idején a politikusok csak úgy vágtak volna neki a demokráciának, hogy minden kérdést előre és pontosan tisztáznak, minden új törvény előkészítésre, minden régi átigazításra kerül, alighanem még mindig a kerek asztal körül ülnének a felek, s ki tudja, **Grósz Károly** hányadik utóda jelenthetné ki az **Iljics**től elsajátított hamiskás mosollyal: mi, elv-
amíg az ellenzék egymás között sem tud megegyezni, még valószínűleg egy csöppet érne kell...

Az, amit magunk között itt, a weben domainliberónak nevezünk, véleményem szerint szükségszerű lépés volt. Szükségszerű, de nem feltétlenül azért, amit az ISZT sokat idézett, első sajtóközleményében (amit bizonyára azért értettek oly sokan félre, mert félreérthető is volt) a középpontba állított. Az alaphang (az elektronikus kereskedelem fellendülésének elősegítése) helyes. De ahogy a malacbanda sem azért húzza együtt, mert magában a brácsás hamisan, a kontrás meg gyöngén muzsikálna, úgy valószínűleg nem elsősorban a domainnév-kereskedelem, a domain-grabbing virágzó üzletéggé fejlesztése viszi hamar előre a magyar e-commerce ügyét.

A liberalizáció bejelentése, mit bejelentése: berobbantása azonban (végre) felkavarta a poshadt állóvizet, súlyos klinkertégla csobbant ezerrel a virtuális pocsolya kellős közepébe. Meglehet, nem ez volt az elsődlegesen kitűzött cél, de a hatás nem maradt el: a magyar cégek végre felkapták a fejüket, azok is tudomásul vették, hogy van egy World Wide Web, van a kereskedelemnek egy más módja is, amelyből ha valaki kimarad, az lemarad, akik az internetben idáig talán csak a gyerekek játszótérét vagy esetleg még rosszabbat láttak...

Mi a különbség a domain és dobott nőnk között, akire a haver már rátette a kezét? Semmi, mind a kettő akkor lesz újra izgalmassá, ha küzdeni kell érte. A jáksólacis sűtka mély bölcsességet hordoz: a birtoklás, a kizárólagos birtoklás igénye (amikor csak a miénk valami, mindenki más meg húzzon a...), az, hogy valamiért meg kell küzdeni, teszi értékké a zsákmányt. Amíg a miénk volt, talán nem becsültuk eléggé. De most... Okos nők ilyenkor vetik fel

a házasság gondolatát: az erős hím pedig belesüllyed, mint a kukactévé sorozatában dinó a mocsárba...

Igen sok magyar cég fedezte fel magának hirtelen az internetet, s kész harcba szállni, hogy a virtuális világban is megőrizze megszerzett, kemény munkával, nem kevés költséggel kiharcolt jogait. Esélyük, nagy esélyük van arra, hogy – a még kevés jó szóval illetett regisztrációs és delegációs szabályzat garanciális rendelkezéseinek hála – érvényesíteni tudják ezt a jogukat. Panaszt tesznek, akár pereskednek is, aztán meglesz a domain. Hurrá, elszedtük a mocsoktól, főnök, most aztán mit csináljunk? Nyissátok ki a pezsgőt... Hát, tegyetek föl alá valamit, de adjatok egy kiskanalat, kikeverem a buborékot: ma még vezetek.

Talán ennyi, talán több. Sok ezer új site elindulása várható. S ha egyszer egy webüzel beindul, ki tudja, hol áll meg? Esetleg még pénzt is lehet csinálni belőle... Ha már annyit fecöltünk bele.

A liberó kapcsán a legtöbb pont persze az Internet Szolgáltatók Tanácsa kapta. Az Internettón György György, az EuroAstrán Pósvári Sanyi barátom, a Prím Online-on Vértés János Andor sorozta rájuk a bal- és jobbgyeneseket.

Mit mondjak? Sok szempontból igazuk van. Az ISZT-t tényleg senki nem ruházta fel isteni jogkörrel, igen, talán jó lenne, ha visszacsinálnánk az egészet, s újra indítanánk a futamot, egyetértek azzal, hogy ha egy szervezet belátja az adott feladat ellátására való alkalmatlanságát, illendő lenne bedobnia a törülközőt. Az ISZT csakugyan elszúrt egyet s mást, a net kegyetlen, de igazságos szabályai szerint majd fizet (és már fizetett is) érte. De megcsinálta.

Bekattant a *Beke Kata* könyvéből ismert „Jeszusmária, győztünk!” effektus: *Martos Balázs* elnök március elején lemond, március 17-én rendkívüli közgyűlés, régi-új öttagú elnökség, „mely saját hatáskörében osztja fel tagjai között a megnövekedett feladatokat. Hosszabb távon cél, hogy a regisztrációs tevékenység professzionális ellátását egy, az ISZT által alapítandó közhasznú társaság vegye át, s az ISZT a szabályozási és érdekképviselői munkára koncentráljon” – áll a sajtóközleményben.

Mikor az első szabadon választott kormány vette át az országot, belebukott. Rendszerváltást nem lehet büntetlenül végrehajtani. Persze lehet újra próbálkozni, kísérletezgetni, régi mechanizmusokat visszacsalogatni, majd a rendszerváltó miniszterelnökről teret elnevezni. Minden bizonnyal most is lehetne dögös jogszabályt alkotni, a domain-regisztrációt az új hírközlési törvénybe beépíteni (hogy hogyan, el nem tudom képzelni, mert a domain minden, csak nem hírközlési szolgáltatás), vagy várni a Holdban lakozó elektronikus kereskedelmi törvényre, oda lehetne csapni az egészet valami jó kis állami hivatalhoz. Rendet csinálni.

Számomra döbbenetes, hogy mind ezt maga a net követeli – kellőképpen aligha mérve fel, mivel is játszva, milyen szellemet engedve ki a palackból... Nemcsak azért, mert a kísérletezgetésre aligha van újabb 4, 8, 12 éve a magyar internetes társadalomnak, hanem mert *Freddy Krüger* meg a Múmia után a legveszedelmesebb rémet szabadítanánk rá a honi kibervilágra: a Külső Szabályozót, a Közhatalmat.

1956-ban „valakinek” be kellett hívni az oroszokat. Jutalma nem maradt el: egy korszak fűződik a nevéhez, több mint harminc év politikai hatalom.

Nem tudom, hogy azok, akik most a neten „törvényért”, „rendért” kiáltoznak, tudják is, hogy amit mernek és tesznek, valójában milyen következményekkel járhat? Ha a net maga nem tud „rendet” tartani, ha az ipar csak pampog az önszabályozásról, aztán elszúr mindent, meg köpköd, mint a bagót rágó turista a párizsi kule-rájban, s ha már maga a kiberpolgár kéri, hogy törvény legyen, hát ugye, uraim, ki tud nemet mondani? Kurjantsuk csak össze a fiúkat, akik a szerzői jogi törvényt csinálták, tán az internyettel is tudnak kezdeni valamit...

Mikor az ISZT-től felkérés jött, hogy független jogásként vállaljam el a Tanácsadó Testület vezetését, volt néhány feltételem.

Ki azt hiszi magáról, hogy valaki, holott senki, megcsalja önmagát – áll az Írásban. Jómagam senki (a semmi halmazába tartozó elemeket definiálva: egyetlen informatikai vagy kormányzati intézményhez, érdeksoporthoz sem tartozó) vagyok, soha egyetlen cikkben, tanulmányban nem írtam le olyat, amit ne a legjobb szakmai lelkiismeretem, hanem a – bárhonnan jövő – „guruló rubelek” diktáltak volna.

Nem is lettem minisztériumi főosztályvezető, a nagynevű szolgáltatónál jogügyi igazgató, titkos tanácsos, kormány által pénzelt jogi kompetenciaközpont-vezető – de talán ezért tudom ma is vállalni, nézetemet. Viszont mindig igyekeztem a nálamnál okosabbak szavára odafigyelni – a net kollektív bölcsességét pedig, azt hiszem, lehetetlen überolni.

Csak egy valóban független, szakmai szempontoknak alárendelt Tanácsadó Testületben tudom elképzelni a munkát, amelynek tagjai ugyan elsődlegesen a tételes jogra, de egymás s a net szavára is odafigyelve végzik dolgukat. Akkor mondtam végleges igent, amikor meggyőződtem róla: az ISZT nem diszpintyek gittegyletének, bólogató Jánosoknak, jól fizetett apológétáknak képzele ezt a gyülekezetet, hanem valóban egy szakmai szempontoknak alárendelt, dolgukat értő emberekből álló testületnek. Nem uralkodni akar felette, hanem elfogadja döntési önállóságát, s kész biztosítani ennek feltételeit. Nem a döntés felelőssége elől futamodik meg, hanem a döntést szakmai kompetenciába engedi át.

A most felállításra kerülő Tanácsadó Testület felelőssége nagy. Kényes jogi kérdésekben kell állást foglalnia, viszonylag gyorsan több száz panaszos ügyben döntést hoznia. A döntés – a regisztrációs szabályzat szerint – a szolgáltatóra nézve kötelező, ám az igénylőre nem: a vitát a választott bíróság elé viheti. A TT munkáját árgus szemekkel figyeli majd a net, s szinte biztos, hogy az elégedetlenség, a vádaskodások, a támadások az ISZT-ről napokon belül a Tanácsadó Testületre s annak tagjaira is kiterjednek majd.

Lehet-e, kell-e ez ellen védekezni? Bizonygatni, hogy minden tagja elismert szaktekintélye saját jogterületének, hogy egyikük sem érdekelt a domainbusinessben? Hogy én személy szerint nem kívántam magamnak, kisebbik lányom Tomi névre hallgató papagájának, nagyobbik lányom Puczkó névre hallgató tengerimalacának, tesónak-rokonnak-jóbarátnak domaint regisztráltatni,

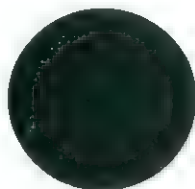
s harmadik éve az Extrán húzom meg magam egy subdomain alatt?... Bizonygatni, hogy a TT nem hideg lelkű paragrafus-rágók kamarillája lesz, hanem egy csapat, ahol a „laikus” elem biztosításával az informatikai szakma a nem jogi érvek kifejtésére, érvényesítésére is lehetőséget kap?

Lehet, de felesleges: megette a fene az egészet, ha már előre védekező pozícióba kényszerül az a testület, amelynek még csak a bűnre vezető alkalom adatik meg, s azonkívül, hogy létezni fog, más vétkeket nem lehet a fejére olvasni... Az állásfoglalásokért a testület jogi értelemben véve nem felel – morálisan azonban minden leírt betűért a net nyilvánossága előtt kell majd számot adnia. Nem is ígérhettem mást a leendő tagoknak, mint amit *Churchill* annak idején a brit nemzetnek: vért, verítéket és könnyeket.

A magyar domainliberalizáció első stádiuma (a káosz kora) még nem zárult le, a kérdőjelek ott lebegnek mindannyiunk szeme előtt. Ezzel a héttel egy új szakasz is megkezdődik, a kettőspont kora: az írásjel arra utal, hogy valami magyarázat következik, egy állítás kibontása, egy álláspont megalapozása. De a mondat folytatása mindenképpen várható.

Ehhez persze – túl azon, hogy legyen álláspont – némi idő is kell majd, amit vagy megad a net, vagy nem: itt és most akar végleges pontot tenni a mondat (s az ipari önszabályozás honi története) végére.

És már jöhetnek is az oroszok...

CSAK 43 MÁSODPERC* ÉS INDUL A MECCS

43 másodperc. Mindössze ennyi időre van szüksége a HP DeskJet 840C-nek ahhoz, hogy EconoFast nyomtatási módban kinyomtasson egy teljes színes oldalt. Ennek a színes tintasugaras nyomtatónak a sebessége tehát több mint figyelemre méltó, de vajon mi a helyzet a többi fontos tulajdonsággal? A HP DeskJet 840C nyomatai megdöbbentően valósághűek, hiszen a kiváló fotóminőséget a továbbfejlesztett HP PhotoREt II precíziós technológia garantálja. Egyszerűen használható, megbízható és csendes működésű, ami tökéletesen alkalmassá teszi otthoni használatra bármilyen nyomtatási feladathoz. A párhuzamos port mellé beépített USB portnak köszönhetően pedig rugalmasan csatlakoztatható akár Macintosh számítógépekhez is. Ha Ön egy igazán kedvező árú, sokoldalú és kiváló minőségű fotó-nyomtatót keres, akkor van egy jó hírünk az Ön számára.

Megtalálta.

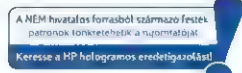
Nyomtatási technológia:	Szabályozott adagolású termál tintasugaras nyomtatás 300 fekete tintafüvőke. Max. 12 kHz kilövési frekvencia 192 színes tintafüvőke. Max. 18 kHz kilövési frekvencia		
Nyomtatási sebesség:	A betűtípustól és a nyomtatási üzemmódtól függ		
A dokumentum típusa	Választ	Normál	Legjobb
Fekete szöveg	8,0 lap/perc	4,6 lap/perc	4,0 lap/perc
Szöveg és színes grafika vegyesen	5,0 lap/perc	3,3 lap/perc	0,8 lap/perc
10x15 cm-es színes fénykép	-	0,4 lap/perc	0,25 lap/perc
Teljesen színes oldal	1,4 lap/perc	0,5 lap/perc	0,2 lap/perc
Operációs rendszerekkel való kompatibilitás:	Microsoft® Windows® (3.1x, 95/98, NT 4.0); MS-DOS, USB-vel ellátott Mac OS 8.1 vagy újabb; Microsoft® Windows® 2000 Professional		
Memória:	2 MB beépített RAM		
Terhelhetőség:	1000 lap/hó		
Garancia:	1 év		

*EconoFast nyomtatási módban.

Hewlett-Packard nyomtatók. Ahol a papír életre kel.

További információért látogasson el weblapunkra:
<http://www.hp.hu/nyomtato/deskjet840>
vagy hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111

Az adatok nagy része valami olyan dologról szól, amely valahol a térben helyezkedik el, azaz van térbeli jellemzője, amit lehet ábrázolni digitális térképen (pl. ATM bankautomaták helye). Az ilyen komplex, térbeli adattárolási és elemzési rendszereket nevezzük térinformatikai rendszereknek. Egyértelművé vált, hogy a mobilkommunikáció világában nem lehet nélkülözni a térinformatikát az interneten sem, tehát az internet inTÉRnetté válik.

Ha az adatok térbeli rendezettséggel bírnak, akkor már csak azt kell megoldani, hogy tudjam, én hol vagyok. Ez az

úgynevezett műholdas helyzetmeghatározó rendszer (GPS) segítségével könnyen megoldható.

Tehát rakjunk össze egy mobiltelefont és egy helyzetmeghatározó eszközt (GSM+GPS), érijük el az internetet (WAP), és tegyük fel a kérdést magunknak, hogy hol van a hozzánk legközelebb eső ATM bankautomata, s ott milyen kártyával tudunk pénzt felvenni. Nem csak az automata helyét kell tudnunk, hanem azt is, hogyan tudjuk azt a legegyszerűbben megközelíteni gyalogosan, tömegközlekedési eszközökkel vagy akár autóval.

Ha gépkocsink rendelkezik navigációs rendszerrel, akkor

Keréknymok

A helymeghatározás információtechnológiája

Baranyi Péter % baranyi@landinfo.hu

A kommunikáció korát éljük. A mobilkommunikációs rendszerek (GSM) és az információs hálózatok (internet) összekapcsolásával sokkal komplexebb szolgáltatásokat tudunk igénybe venni akár egy egyszerű mobiltelefon segítségével is. A WAP (Wireless Application Protocol) a közeljövőben alapvető szolgáltatássá válik, amelynek segítségével a mobiltelefonunkkal is el tudjuk érni az interneten lévő információ-tömeget. Azonban az interneten lévő adatok közül csak néhány nyújt számunkra tényleges információt, azaz a legnagyobb probléma a hatékony, intelligens keresés, amelynek jelentősége egyre nagyobb lesz. A keresési hatékonyság növelésére nagyon sok módszer létezik, de talán az egyik legjobb rendezési elv az adatok térbeliségére épül.

NAVIGARE NECESSE EST

1.ÁBRA:

A járműkövető rendszer **felépítése**

2.ÁBRA:

A rendszer **működési vázlata**

3.ÁBRA:

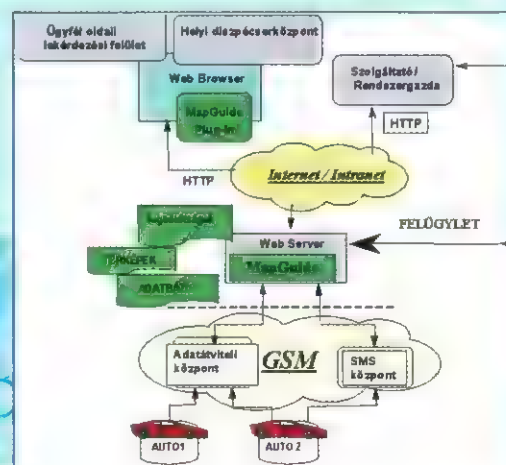
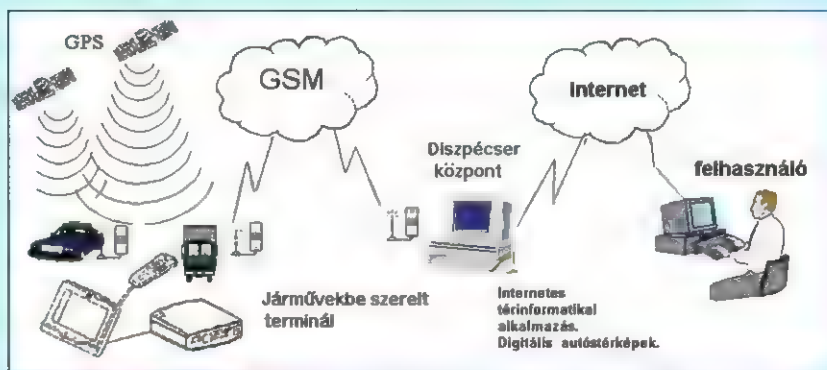
A járműpozíciók **megtekintése**
az interneten keresztül

4.ÁBRA:

Térinformatikai **adatbázis**
az interneten

5.ÁBRA:

A térinformatika **működési elve**
az interneten

a beérkező információkat csak át kell adnunk annak, s segít megtalálni a kitűzött célt. Mindehhez csupán egy-két gombnyomásra van szükség.

Ez a technológia napjainkban a közlekedés területén terjed a leginkább. A forgalomirányításban és a gépjárműpark-irányításban is előtérbe kerülnek az automatizmuson alapuló irányítási, logisztikai rendszerek, amelyek egyben ellenőrző, monitoring rendszerként is működnek. Lényegében olyan döntéstámogató megoldások, amelyek nélkül egy gépjárműpark hatékony és biztonságos működése szinte elképzelhetetlen.

asztó állapota stb.), amelyek egy digitális térképen, grafikonok formájában tematikusan jelennek meg.

Ezután küldj üzenetet a járműnek, és állítsd be, milyen sűrűn küldjön magáról információt, küldd el az új útvonaltervet az aktuális közlekedési viszonyok függvényében, és tudd, hogy a szállítmány útjáról percrekészt információkkal rendelkezhetsz.

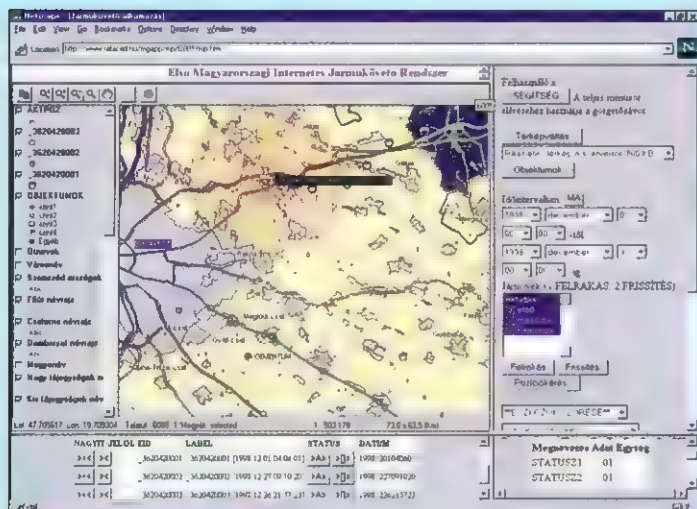
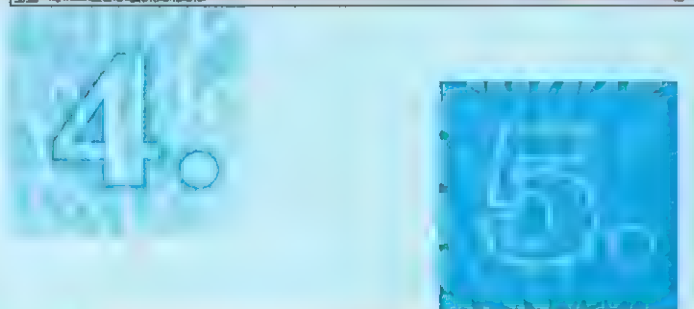
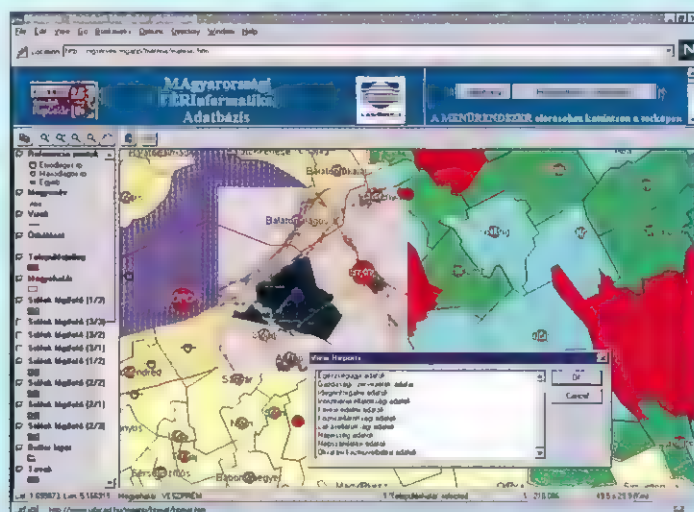
És érezd, hogy látni és látszani már az inTÉRneten keresztül is lehet.

(A témáról további információk: WWW.FABICAD.HU/LANDINFO.HTML)

az **intér**neten

E rendszerek létjogosultsága azért is indokolt, mert jelentős költségmegtakarítást eredményeznek, illetve sok olyan előnyhöz juthatunk velük, amelyek megtérülése csak hosszabb távon mérhető (munkakörülmények javulása, biztonságérzet, cégarculat stb.)

A recept nagyon egyszerű: szereld fel járműveid helyzetmeghatározó, adatgyűjtő és kommunikációs eszközzel, az információkat GSM-en (SMS) keresztül juttasd el egy internetes szerverre, ahol egy térinformatikai rendszer kezeli, elemzi és tárolja az adatokat. Egy böngésző segítségével szabvány internetes felületen keresztül érdd el az információkat: a járművek helyzetét és a kapcsolódó paramétereit (sebesség, üzemanyagszint, hőmérséklet, ri-

„Városállamok” GLOBALIS RENDSZERBEN

*Milyen városok ezek: Budapest, Prága, Bécs,
Pozsony, Varsó, Krakkó és Berlin?*

Hirtelenjében nehéz felelni, hiszen a mostanában szokásos minősítésekből („visegrádi hármas”, „volt keleti tömb” városai stb.) valamelyik mindenképp kilóg... Még a „térsegünk” festené le a legjobban a dolgot, ám ezalatt is inkább Kelet-Európát szokás érteni, Berlin, Bécs nehezen fér bele...

Nos, a talány megoldása: ezek egész egyszerűen olyan Európai városok, amelyek elsőként értek be egy nemrégiben indult globális internetes vállalkozás, a Globopolis.com (WWW.GLOBOPOLIS.COM) látókörébe, s amelyek száma az elkövetkezendő fél-háromnegyed év során további tucatnyival fog bővülni. Városok gazdag kulturális, szabadidős kínálattal, olyan színterek, ahol érdemes megtervezni ottlétünk időtartamára a szabadidőt, különben lemaradunk valamiről...

A görögök annak idején városállamokban gondolkoztak, Athén és Spárta lokálisan rendezte be a maga világát. Az internet korában azonban a lokális világok globálisan is kapcsolódhatnak egymáshoz, s ezt ismerte fel a ma még éppen csak elindult, prágai központú Globopolis.

A Globopolis.com, Közép- és Kelet-Európa első multikulturális életmód-, szabadidő- és utazási témákat felölelő website-ja, olyan eszközökkel látja el felhasználóit, amelyekkel szabadidejük minden percét megtervezhetik. Azaz, hogy a helyi életmóddal és szabadidős programokkal kapcsolatosan ír, valamint minden város idegenforgalmáról átfogó leírásokat, információt kínál, a Globopolis.com a helyi lakosok és a régióba utazó turisták számára a szabadidős és utazási információk beszerzésének meghatározó forrásává vált.

Jelenleg a prágai és a budapesti a két leglátogatottabb site, s ha eme oldalak tartalma is olyan ütemben fog gazdagodni, ahogy azt az elmúlt két hónapban észleltük, akkor nagyon valószínű, hogy látogatottságuk, ismertségük növekedésének üteme is megtartja a kezdő hónapokét.

A legfrissebb új szolgáltatás a hotelfoglalás. A cég megállapodást írt alá a NetHotelsszel, így a Bécsbe, Prágába és Budapestre látogatók mostantól a szabadidő megtervezése mellett kedvező elhelyezkedésű szállást is foglalhatnak majd.

A Wienside-dal kötött új partneri megállapodásának köszönhetően a Globopolis.com a legfrissebb kulturális infor-

mációkkal szolgál majd látogatói számára. A Wienside Bécs legújabb és leggyorsabban növekvő kulturális kalauza, amely hozzájárult ahhoz, hogy a Globopolis.comot ellássa a város legfrissebb aktuális programlistáival. Budapestten hasonló információkat a Pesti Est szolgáltat.

A Globopolis.com a Hungary.Networkot vonta be exkluzív magyar nyelvű keresőmotoroként. A Hungary.Network két keresője (Heureka és HuDir) egy keresőbox segítségével lesz elérhető a Globopolis.com magyar nyelvű Budapest-oldalairól (WWW.GLOBOPOLIS.COM/BUDAPEST/?LANG=H). Cserében a Globopolis.com kiemelt linkként jelenik meg a művészet, a szórakozás, az események, a regionális, a társadalom, a kultúra és az utazás kategóriáiban mind a Heureka (WWW.HEUREKA.HU), mind a HuDir (WWW.HUDIR.HU) keresőben, azok angol és magyar nyelvű oldalain. E partnerség célja, hogy új és értékes szolgáltatásokat kínáljon mindkét site felhasználóinak, növelje azok forgalmát, erősítse az érdekeltek márkajegy-kiterjesztését, és egészében növelje a cégek piaci értékét.

A cég értékének növelése érdekében persze történtek más lépések is. A PricewaterhouseCoopers Corporate Finance and Investment Banking (WWW.PWCGLOBAL.COM) lett a Globopolis.com pénzügyi tanácsadója. Ebbe a tevékenységbe beletartozik, hogy a PWC szorosan együttműködik majd a legfelsőbb vezetéssel a piaci lehetőségek felkutatásában, a kockázati tőke bevonásában.

www.interjong.hu

INTERJONG: a könyvüzemi portál

Naponta 155 hírrel érdekessegekkel 2000. 3. 23.

WWW.NETKAPU.HU

10.000 Ft

Magyar előadók:

GERESKÉS

Mancsori Japokki

Angol zenei képekkel

Angol nyelvű CD

BOWEN SZÉK

Egy órákon szerelt gyűjtemény kincsek

Diskó

Készlet

Előadás

Felfedező előadás

Mindegyik előadás

PHP szerkesztés, weboldalak készítése

Interkom

Címoldal: interkom.datatelen.hu

Ensa.hu

1000 Ft

BOWEN SZÉK

Egy órákon szerelt gyűjtemény kincsek

Diskó

Készlet

Előadás

Felfedező előadás

Mindegyik előadás

Mark Owen szerzője

Mark Owen szerzője

Mark Owen szerzője

1000 Ft

BOWEN SZÉK

Egy órákon szerelt gyűjtemény kincsek

Diskó

Készlet

Előadás

Felfedező előadás

Mindegyik előadás

Mark Owen szerzője

Mark Owen szerzője

Mark Owen szerzője

1000 Ft

Ürvadászat MAGYARORSZÁGON

JÁTÉK AZ EGÉSZ VIRTUÁLIS VILÁG

A NAPFÉNY AZ, ami eltakarja A MONITOR

Egy rendezvény plakátján láttam meg az URL-t – WWW.PSZICHOLOGIA.HU –, s este rá is kerestem. Bőséges tájékoztatást kaptam az engem érdeklő témában, s ha már ott jártam, körülnéztem. Így bukkantam rá **Sindelyes András** írására, amely a weblapkészítés rejtelseit lélektani oldalról közelítette meg: WWW.PSZICHOLOGIA.HU/CIKK/WEBSITE1.HTM. Nem volt kérdéses számomra, hogy **Sindelyes Andrást** legalább virtuálisan meg kell ismernem. Hamarosan el is kezdődött csevegésünk e-mailek segítségével, s fokozatosan világossá vált számomra, hogy egy 26 éves „pokemberrel” van dolgom.

– A cikk alatt az szerepelt, hogy pszichológia szakra jártál.

– Igen, 1999 elején végeztem, de már az egyetem utolsó két évében az

Androsoftnál dolgoztam, és még most is ott vagyok. Ez egy számítógépes játékokat készítő cég. Tulajdonosa **Mérő László** és **Rubik Ernő** – van kitől tanulnom :-). A játékokhoz kapcsolódó kikötőket tervezem és készítem, de a játékok tervezésében is részt veszek. Engem a hálónak nem a társas vonatkozásai érdekelnek a legjobban – bár ez a téma is nagyon vonzó, főként ebben az országban, ahol, úgy gondolom, még kevés ezen a téren a „szakember” –, tehát nem „happihológusként” közelítem meg a témát, hanem inkább a tervezőmérnök szemével figyelek. Ez a munkából következő: nekem szórakoztatási terméket kell előállítanom. Ennek szerintem alapfeltétele az áttekinthetőség, az egyszerűség. A website-ok, főleg a nagyok, amelyeken sok-sok hasznos adat található, nehezen állják meg, hogy túl ne bonyolódjanak.

– Milyen más végzettséged van a pszichológián kívül? Egyáltalán miért végeztél el, ha nem ezen a területen dolgozol?

– Pszichológiát végeztem, a számítástechnikát meg csupán csinálom, 1987 óta. Mindig a felhasználás érdekelt, a programozás és a grafika csak minimálisan. Én számítógép-használónak tartom magam, de ilyen szak sehol sem volt.

– Úgy érted, hogy ezt is tanítani kellene?

– Ahhoz, hogy valaki professzionális felhasználó legyen, igen. A felhasználók többsége amatőr. Bár sok helyen van rendszergazda, aki segít a kezdő fel-

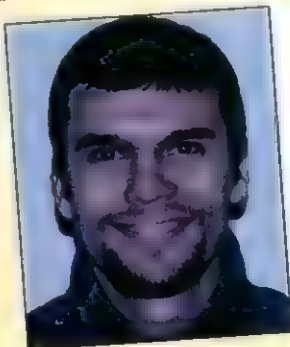
használóknak a programokban való eligazodásban, de feladatát nem tudja rendszeres ellátni, ugyanis, mint nagyon sokan az informatikában, ő is túl van terhelve: őrá hárul még a hálózat karbantartása, a rendszerbetörések megakadályozása, a weblap elkészítése, a programok installálása, a háttérmentések elkészítése, az internetes újdonságok figyelése stb. Az USA-ban már elkezdődött a szakosodás, kialakultak nagyon speciális szakterületek. Ilyen például a web usability engineering, hogy a mi témánknál maradjunk, amelynek művelői tulajdonképpen webdesignerek, de nem a Magyarországon használatos értelemben. Feladatuk nem a site grafikai megtervezése, hanem hasznosságának elősegítése. Informatikai, illetve kognitív pszichológiai végzettségű személyek igyekeznek törvényszerűségeket megállapítani arra nézve, hogy mitől lesz egy website könnyen felfogható, hogyan lehet rajta könnyen eligazodni, mitől lesz sikeres és hasznos, de hát erről szól a cikksorozatam a pszichologia.hun, ezért nem lövöm le a poént. A pszichológiát annak idején azért választottam, mert akkor érdekelt. Pár év múlva rájöttem, hogy nem ez az életem célja, de akkor már muszáj volt befejeznem, persze nemcsak a papír

miatt. Azt hiszem, a bölcsészhozzáállás a legtöbb, amit az öt év alatt kaptam. Vagyis a rugalmasság – számomra legalábbis ezt jelenti. A szoftvertervezésben kevés ilyen területről érkezett ember van, sokkal többre lenne szükség. Hagyományos vagy matematikai, vagy képzőművészeti vonalról jönnek erre a területre. A szoftvertervezést lehet a két hagyományos oldalról is megközelíteni, de ahonnan én jöttem, onnan is érdemes.

– Miért gondold így?

– Hmm... Én azért különböztetem meg a bölcsészteret és a pszichológiát, mert a bölcsészteret gondolkodásmódnak tartom, a pszichológiát meg egy szakmának. Ma egy számítástechnikai projekt, amely világhódításra törekszik, legyen az egy játék, egy program vagy egy website, több ember több hónapi, netán évi munkáját igényli. Egy játék elkészítéséhez például 6-100 ember szükséges. A Tomb Raider első részét hatan, a Resident Evil sorozatot rengetegen készítették. Ehhez kellenek programozók, grafikusok, zenészek, producerek, mindegyik a maga elég nyilvánvaló feladatkörével. De egyik feladatkörébe sem igazán illik bele annak megtervezése, hogy például milyen feliratok legyenek a gombokon, hogy azok ne legyenek félreérthetők, milyen színű legyen a háttérszín, és hogy jól olvasható legyen a felirat, stb. Na, az ilyen kérdések megválaszolására kezd kialakulni a designerek rétege, amelyet – nevezük nevén a gyereket – legjobb tervezőnek fordítani. Én is ilyen tervező vagyok az Androsoftnál. Még egy nagyon fontos eleme van a tervezők munkájának.

**Azt hiszem,
a bölcsészhozzáállás
a legtöbb, amit az
öt év alatt kaptam.
Vagyis a rugalmasság
– számomra
legalábbis ezt jelenti.**

Azonkívül, hogy beleszólunk mindenféle dologba, ami a játék könnyű kognícióját segíti elő, a tervet is mi készítjük el, lehetőleg jóval az érdemi munka megkezdése előtt. Ez nagyon fontos, ezt hívják design documentnek. Megírása egy külön műfaj, a programozóknak és a grafikusoknak szól, s az a célja, hogy lelki szemük előtt kibontakozzon egy előre elképzelt kép arról, hogy hogyan is fog működni a játék. A design documenttől valószínűleg úgyis el fogunk térni a készítés során, de legalább van mitől eltérni. Sok cég vág neki design document nélkül a projekteknek, de ez sokszor fejetlenséghez vezet. Ha van design document, akkor is fejetlenség lesz a vége, de ez más kérdés :-). Na jó, akkor nem olyan nagy a fejetlenség, és pontosan ez a célja.

- Nem hiszem, hogy kis hazánkban rajtad kívül akad még pszichológiai végzettséggel rendelkező webmester...

- Szerintem az a kérdés, hogy bölcsész beállítottságú webdesigner van-e. És van, egy-kettőt én is ismerek. Engem a cégnél csak akkor hívnak webmesternek, ha valami fejcsőn külföldről beruházási ajánlattal. Nehéz lenne elmagyarázni ugyanis, hogy ki is vagyok itt. A Rubik's Games játékokban asszisztánsként említik a nevem, és ez így többé-kevésbé korrekt is. Valtaképpen én vagyok az, aki segíti a designert, és aki tanul tőle.

- Feltételezem, hogy nagyon szereted a munkádat, de hogyan kerültél épp az Androsofthoz? Hogyan telnek a munkanapjaid?

- Teljes állásom van itt. A napjaim kívülről úgy néznek ki, hogy ülök a gép előtt egész nap, néha még a szomszéd szobába is inkább „talkolok”. Sokat lógok a hálón, de inkább magányos farkas vagyok, igazából untat a beszélgetés. Sokat e-mailezek, főleg angolul, a site-ok látogatóival. Én vagyok az infomaster is ezeken, tehát én válaszolok minden kérdésre, amelyre más már nem hajlandó. Egy példa: „1980-ban volt egy háromszögletű Rubik-kocka, amit nagyon szerettem. Nem tudod, hol tudnék szerválni egyet?” A társaság nálunk a legjobb. Ez egy szuper csapat, abszolút komolytalanok vagyunk, ahogy azt kell. Sokat játszunk, a nap csupa móka, kacagás... Mellesleg elég nagy agykapacitása van itt egyeseknek, köztük Mérő Lászlónak is, úgyhogy néha előbukkan a sok marhászkodás közül egy-egy nagy ötlet is, és akkor azt elkészítjük játék formájában. Sok kisebb játékot csinálunk mostanában. Szerintem olyanokat, amelyek igazán a hálóra valók, mert egyszerű a grafikájuk, gyorsak, azonnal meg lehet érteni, hogy mi a cél, nem kell órákig tanulni egyiket sem. Hatalmas ötlet szerintem a Playground vagy a ZigThrough. Ezek – úgy vélem – egy szinten vannak a Tetrisszel vagy a Bust a Move-val. Mi mindig rejtvényeket csinálunk, mégpedig olyan rejtvényeket, amelyek nyelv- és kultúrafüggetlenek, sőt általában mindkét nem szereti őket. Ha jól akarsz játszani, mindenképpen próbáld ki az Anglerst (WWW.RUBIKS.COM/ANGLERSMAIN.HTML). Ez egy nagyon kellemes kis rejtvény, és képet ad arról az eredeti stílusról, amely még nem nagyon képviselteti magát a neten. A hálón főleg keresztrejtvények, kártya- vagy táblajátékok vannak, mármint a teljes CD-s progikat nem számítva. Az Androsoft játékaik egészen más típusúak. Olyan papír-ceruza típusú rejtvények a „kösd össze, töltsd ki” kategóriából, amelyeket sokkal jobb egérrel játszani, nem kell állandóan rádiózni. A mieink mind rejtvények, de azt azért elmondom, hogy van egy csomó lövöldözős vagy kifejezetten horror-akció játék, amelyek ugyancsak tele vannak komoly rejtvényekkel.

- Rubik Ernő nevét mindenki ismeri. Mérő László azonos azzal, aki a „Mindenkinek egyforma” című könyvet írta „A játékelmélet és a racionalitás pszichológiája” alcímmel?

- Igen, róla van szó. Az ELTE Pszichológia Szakán, a Kísérleti Pszichológia Tanszéken tanít logikát és intuíción, mesterséges intelligenciát, statisztikát, módszertant. Ott ismerkedtünk meg, így kerültem az Androsofthoz.

- Álljunk meg egy pillanatra! Intuíción tanítani? Hogyan lehet azt oktatni?

- Egyik tárgyának címe: Logika és intuíció. Lacinak az az egyik elmélete, hogy döntési helyzetekben sokszor az úgynevezett kevert stratégiák sikeresek hosszú távon – ez játékelméleti fogalom. A kevert stratégia eléréséhez pedig néha véletlenszerűen kell dönteni. Ezt az állatvilágban sok faj ösztönösen megvalósítja, és szerinte az emberek is, mégpedig olyankor, amikor a hangulat segítségével döntenek.

- Mi a bolt abban, hogy létezik ez a két webside Rubik Ernő és Mérő László nevéhez kötődően?

- Szerintem te sokkal jobban tudod, mint én, hogy mi az üzlet az ilyen weblapokban. Egy szó elárulja: reklám. A képlet baromi egyszerű: több látogató – több eladás. Több hűségese látogató – még több eladás. És hogy mi ebben a pszichológia? Hát az egész az, egy jó adag közgazdaságtannal fűszerezve. Vagy fordítva, kinek hogy tetszik! Nekem viszonylag egyszerű a dolgom abból

a szempontból, hogy a Rubik márkanév jól ismert és kedvelt az egész világon, bár egy időre eltűnt a piacról, és hallatán sokan a túl nehéz rejtvényre asszociálnak. Van két jó domainnevünk: WWW.RUBIKS.COM és WWW.RUBIKSCUBE.COM, bár jobb lenne, ha a www.rubik.com is a miénk lenne. De nem az :-(. A domainnév alapvető fontosságú, mert mit jegyzel meg jobban: www.chi.hu vagy www.geocities.yahoo.com/TimeSquare/Chi/? Az ingyen játszható online játékok is reklámcélokat szolgálnak. A közgazdászok tudják, mekkora értéke van annak, hogy a Rubik-site-on lévő Rubik-logót látja napi több ezer ember perceként keresztül, még ha semmi mást nem is csinál az illető, csak bejön, játszik, aztán elmegy. A cégen belül nekem kell mindenféle praktikákhoz folyamodnom, hogy a látogatottság ne csökkenjen. Nem bírom ki, hogy el ne büszkélkedjem azzal, háromszorosára nőtt a site látogatottsága, amióta az

Androsoft csinálja. Korábban egy nagy amcsi, fiataloknak szóló hálóközpont vitte a site-ot, de Rubik Ernő azt akarta, hogy magyarok csinálják. A mindenféle praktikák közül a legfontosabb, hogy akár kevés pénzzel is hasznos tartalmat szolgáltatassunk. A Rubik-kocka szerelmesei többségben mindig is a fiatal férfiak voltak, enyhe matekbeütéssel. Nekik azonkívül, hogy szerelmük tárgyáról, a kockáról minél több infót nyújtunk, elgondolkodtató online rejtvényeket kell nyomnunk. Ez teljesen logikus, nem? Ezenkívül el kell hitetnünk velük, hogy ez egy jó kis márka, amely megbízható, jó anyagi háttérrel rendelkezik. Ezért nem mindegy, hogy milyen grafikát használunk. A webes vásárlásoknál, amikor az ember csak úgy megadja a kártyaszámát, nagyon fontos, hogy bízzon a site-ban. Én mondjuk szívesebben adom meg a kártyaszámomat a WWW.NIKE.COM-on, mert jó domainnév, és jól is néz ki, mint egy isten háta mögötti helyen. De ez a fizikai életben ugyanígy van, az ember nem szívesen vásárol isten háta mögötti kis porfészekben, hacsak nem erre gerjed, de szívesen tér be tisztá, szép, esetleg csillogó, központhoz közel eső helyekre. Na, ez a „központhoz közel eső” dolog egy kicsit másként működik a hálón, de működik. Az a központi, aminek vagy jó a domainneve, vagy minden második site-on reklámozzák.

- És te hogy állsz a játékokkal?

- Foglalkozásbeli kötelességem, hogy játszom. Komolyabbra fordítva: úgy vélem, a játék nagyon fontos az embernek, szerintem alapvető a fennmaradás szempontjából. Van egy Playstationom otthon, azzal szoktam nyomolni. Mindenféle játékot szeretek, de főleg a kalandjátékokat. Ezek azok, amikor egy karakterrel mászkálsz egy gyönyörű 3D-s világban, és különböző feladatokat kell megoldanod egy jó sztori mentén, mintha egy interaktív filmet néznél, amelyben te vagy a főhős. Persze a rejtvényjáték, amivel itt foglalkozunk, más műfaj. Mindig imádtam játszani, most is átlagosan naponta egy órát játszom. Biztos ismered... A játékkészítőtől megkérdezik: „Mi a napfény?” Válasz: „Tudom: amitől nem látni rendesen a monitort.” Vagy egy másik kérdés, szintén a játékkészítőhöz intézve: „Szabadidő?” Válasz: „Amikor nem készítjük a játékokat, hanem játszunk velük.”

- Ha már itt tartunk: mi a helyzet a szabadidővel?

- A poén a végére maradt: nincs otthon gépem, és nem is akarok. Csak Playstationom van, de nem akarom, hogy ne legyen időm a hobbira és a sportra: squash, falmászás, kutya, lányok, aerobic, sci-fi, mozi és könyvek, elektrozene, bulik. Mindez persze nem feltétlenül ebben a sorrendben :-).

Magyarból is 5-ös!

Tantárgy	Érdemjegy	Aláírás
Magatartás	5	
Szorgalom	5	
Matematika	5	
Magyar nyelv	5	
Történelem	5	
Földrajz	5	
Biológia	5	
Ének-zene	5	

AKCIÓS

209.900 Ft*

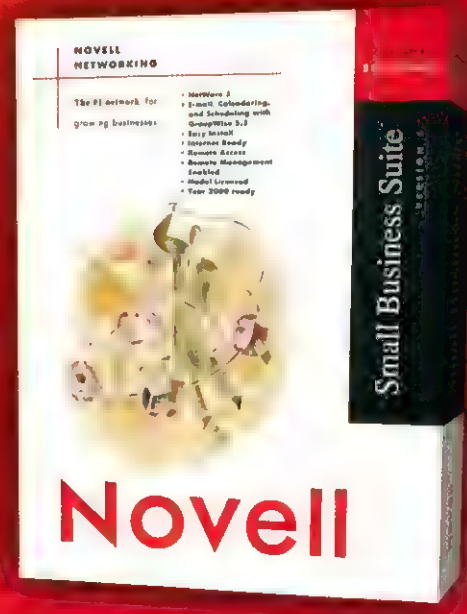
TELJES ÁR

Novell Kisvállalati Csomag 5

A kitűnő teljesítmény és megbízhatóság a magyar nyelvű változat megjelenésével most még egyszerűbb használattal párosul. A Novell Kisvállalati Csomag 5 minden növekvő kisvállalat számára ideális megoldást kínál egy csomagban: biztonságot a legmodernebb vírusvédelemnek köszönhetően; zökkenőmentes üzleti kapcsolatot a központi e-mail, fax és csoportmunka szoftverekkel; kényelmet a központi

nyomtatás segítségével és internet-elérési lehetőséget az internetkapcsolathoz szükséges eszközökkel. Egy teljes csomag, amely rendszergazda felügyelete nélkül is könnyen telepíthető és üzemeltethető. A Novell Kisvállalati Csomag 5 így mindazt tartalmazza, amire egy kisvállalatnak szüksége lehet hálózata és üzletmenete továbbfejlesztéséhez, és rugalmasan bővíthető akár felhasználónként is.

Mindehhez most akciós áron juthat hozzá!

Novell

* Ajánlott végfelhasználói ár, mely az áfát nem tartalmazza.

További információért hívja a Novell Magyarországot a 235-7644-es telefonszámon, vagy keresse fel a www.novell.hu web-cimet!

LOVE STORY XXII.

Vesselőnyi Andrea rovata / andrea@prim.hu

A VÁLÓOK: INTERNET?

Az Internet Love Story rovatban megjelent történetek főszereplői ezerszer áldották a netet, amiért világában olyan rokonlelkek találkozhatnak össze, akik egyéb úton soha nem ismerték volna meg egymást. Ugyanakkor az is igaz, hogy a gátlásoktól megszabadító virtuális térben gyakran az is bátorságot merít az ismerkedéshez, aki a „földi” életben egy kacsintásnyi flörtre sem lenne kapható. Az online csevegővonalakon és társskeresőkből éppen olyan gyakori vendég a tisztcsaládapa, az otthon unatkozó feleség, mint a szerelemre vadászó tini. Keveset szoltunk még az internetes ismerkedés sötét oldaláról, arról az érzésről, amit a hálóból bonyolódott férj, feleség társa él meg, miközben tehetetlenül kell végignéznie, hogyan keríti hatalmába házastársát a számítógép és az a mögött rejtőző, számára érthetetlen világ. Kommentár helyett beszéljenek a rovat olvasóinak levelei, amelyeket most e témához kapcsolódva válogattam.

Kedves Andrea!

Már nem tudom, miként – végső soron nem is lényeges – botlottam bele rovatodba, de örülök, hogy így történt. Amiről itt olvashat az ember, valószínűleg már ma is sokakat érint, de a közeli jövőben tömeges jelenséggé válik. És itt a tömeges szót nem pejoratív értelemben használom.

Én is érintett vagyok egy kicsit e témában. Előrebocsátom, hogy nem tartozom a fiatalabb generációhoz, és ez talán még inkább elgondolkasztató. Miért érzem szükségesnek mégis, hogy néhány gondolatot fűzzek az itt kialakult gyűjteményhez? Azért, mert az utóbbi napokban sokat gondolkodtam, vajon mi történhetett velem. Először a száraz tényeket írom le.

Munkámmal kapcsolatban kutakodtam a hálón (persze mindenki ezt mondaná), amikor teljesen véletlenül a TTC Chatbe botlottam. Magyarazatot nem tudok rá adni, de belogoltam. Névválasztásom is olyan automatikus volt, mintha már rutinos versenyző lettem volna. Úgy tűnik, talán túl jól is sikerült. Azt hittem, hogy rosszul látok, mert négy-öt privát beszélgetőpartnerem akadt percek alatt. Természetesen diáklányok. Bevalom, élveztem a hirtelen népszerűséget, mert váratlanul jött. A szokásos kérdések egyikére – hány éves vagy? – persze beírtam, hogy 52. Ha ezt így leírva látom, magam is megdöbbenek, mert nem érzem magam ennyinek. De a tények makacs dolgok. Szó-

val az ellenkezője történt, mint amit vártam. A lányok többsége randevút kért. Azután történt valami, amire máig sem találok az igazi magyarázatot. Az egyik lánnyal e-mail címet cseréltem, és találkoztunk is. A feleségem természetesen nem tudott erről.

Miután értetlenül álltam a dolog előtt, sokat gondolkodtam az egész internetes ismerkedésről. Mi az, ami a chatben olyan izgató, varázslatos? Ismerkedni utcán, szórakozóhelyen és még számtalan alkalommal lehet. Ezekben az a közös, hogy alapvetően a külső megjelenésből indul ki az ember. Ezzel szemben a neten a külső eleinte elhanyagolható, bár valószínűleg mindenkit izgat ez is. Amikor pedig a levelezés olyan stádiumba kerül, hogy találkozó jön létre, akkorra már a sorokból kisugárzott belső más nézőpontba helyezi az egészet. Ez az az esély, ami a reális térben nem adatik meg.

Minden fiatalnak van férfi-női ideálja, akit szeretne magának meghódítani, de az esetek többségében ez nem sikerül. Hiszen ideálokból sajnos kevés van. A többség nem olyan szép, mint a magazinok címlapján mosolygó modellek vagy a tévésorozatok „sztárjai”. Ha visszalapozunk a történelemben, szerintem végigkíséri az emberiséget ez a probléma. Férfiszemmel nézve a séma egyszerű: a hatalom, a pénz vonzza a nőt, a férfi pedig valamilyen úton meg akarja szerezni azt a nőt, aki szépségideáljának megfelel. Egy testi hibás ember sem egy másik hasonlóról álmodik. Ezt persze csak gondolom, bár a világirodalomban is

találhatunk rá példát: Cirano, Quasimodo, hogy csak a leghíresebbeket említsem. Végül is kevés kivételtől eltekintve minden zsák megtalálja a foltját. A rendszer tehát működik, hiszen az emberiség nem halt ki. A sok válás persze azt mutatja, hogy nem tökéletesen, de sok házasság talán létre sem jött volna, ha előtte a lelki, érzelmi különbségek napvilágot látnak. Mondhatnád erre, hogy a sok évig tartó házasságok is tönkremennek. Ennek nyilván más okai vannak, de a néhány évig vagy csak hónapokig tartó házasságok ezen az úton létre sem jöttek volna. Véleményem szerint ebben van a netnek perspektívája.

A hálón az a csodálatos, hogy a külső miatt kialakult komplexus nem gátolja a szellem kibontakozását. Ezt a meggyőződést megerősítik bennem azok az írások is, amelyeket rovatodban olvastam. Legrosszabb esetben is, ha a testi elképzelések teljesen eltérőek, akkor is nyert az ember egy barátot. Ez sem kevés manapság. Az én esetem folytatása talán nem is érdekes másoknak, de a Faustot mindenesetre elolvasom még egyszer.

Végezetül ismétlésekbe bocsátkozom ugyan, de nagyon örülök, hogy megtaláltam rovatodat. Bevallom, a „Liliom a tövises közt” tetszett a legjobban, mert az egészből egy különleges ember lelkivilága sugárzik. Olvastán gazdagabb lettem.

Sok sikert kívánok a továbbiakban is.

András

Tisztelt Asszonyom!

Sajnos a csevegővonalakon túlnyomó részben olyan emberek találhatók, akik vagy lelki sérültek, vagy csak azért hasz-

nálják, hogy idősödő férfiakból pénzt csaljanak ki. Önmagukról valótlan adatokat közölnek, házastársakat egymás ellen fordítanak. Nagyon valószínűnek tartom, hogy 24 évi házasságunk fel fog bomlani. Két nagylányunk van. Az egyik főiskolára jár, a másik idén fog érettségizni. Én üzletasszony vagyok. Férjem üzletember. Olyan levelezőtársasággal ismerkedett meg az interneten keresztül, amely teljesen kiforgatta önmagából. Rá sem lehet ismerni. Egyikőjük múltját sikerült lenyomoztatnom. Férjemet a hír teljesen megdöbbentette, mégsem hiszi el, hogy a többi sem különb nála. Ráadásul beszélgetéseivel a cégem internetcímét használja, amelynek alapján sajnos rám és munkatársaimra is nagyon rossz fényt vet. Kértem, hogy keressen fel egy pszichológust, aki talán tud neki segíteni. Eddig 100%-ig megbíztam benne. Sajnos soha többé egy szavát sem fogom tudni elhinni, így pedig nem hiszem, hogy a házasságunk fenntartható lesz. Mindent megpróbáltam, hogy túltegyem magam a már megtörtént eseményeken, de ő sajnos továbbra sem tud elszakadni a csevegővonalától. Nagyon jó lenne ezt a vonalat megszüntetni, mert nagyon sok kárt tud okozni. Én is gyakran használom az internetet, de hogy chateljek, még soha eszembe sem jutott.

(név nélkül)

Kedves Andrea!

A decemberi Internet Kalauzban megjelent, „Ötperces szerelem” című novella után már végképp úgy érzem, hogy butaság, ha továbbra sem írom meg neked a sztorimat, végül is nincs mit szégyenkezniem miatta. Persze azt azért kérem tőled,

Az Asszony és a Gép

Tőlünk függetlenül angyali és ördögi erők működnek, melyek meghatározzák sorsunkat.

Régóta lakott velük a Gép. A klasszikus szemlélet szerint hasznos része volt életüknek, az Asszony szemében azonban, aki csontja minden porcikájáig romantikus felfogású volt, csak megtűrt tárgy volt, szegény rokon. Lenéző mosollyal gondolt azokra, akik rabjává tudtak válni egy gépnek. Szenvedély, rabság – mást jelentettek neki. Addig morzsolgatta együtt elméjében ezt a három szót: szenvedély – rabság – gép, hogy egyszer elcsábult. Bekapcsolta.

Talán ha tudja, ha ismeri az angyali és ördögi erőket, melyek működtetik a világot, nem teszi.

De nem ismerte. Nem látta a „Szerelm hálójában”-t, nem olvasta a „Madison megye hídjai”-t, csak élt a csöndes, szürke vidéki magányban. Nem tudott, nem értett, csak érzett.

Bekapcsolta. Félve, mint mikor először szeret az ember.

Jó volt. Színház volt. Szerette a színházat, talán legjobban a bársonyfüggőnyt szerette, amely mögött annyi minden rejtőzhet. Nem a kiteljesedést szerette, hanem a várakozást.

Nem tanulni akart, töltődni, inkább csak lubickolni. Nem gondolt arra, hogy aki megmártózik, elmerülhet.

Sorra húzta szét a bársonyfüggönyöket.

Szeme elé tárult a *csoda*. Világokat látott, embereket érintett meg, addig ismeretlen dolgokról szerzett tudomást.

Közben évszakok jöttek, mentek. Bimbót hozott, kinyílt, lehullt a hibiszkusz, most nem látta meg. Néha ugyan eljutottak hozzá foszlányok a való világból, kérések, utasítások, ő csukott szemmel, lehajtott fejjel tett eleget mindennapi kötelességeinek, és csak nyitogatta a bársonyfüggönyöket.

Talált egy csodaszépet. Egy különlegeset, csábítót, mely a legszebb volt az összes közt. Tétovázott. Szerette volna azonnal feltépni, habzsolni, ami mögötte van, mert érezte, ott olyan dolog várja, ami ritkán és keveseknek adatik meg. Mégsem volt mohó, gyengéd, simogató kézzel hajtotta félre a függőnyt, és ott várta a *szerelm*.

Nem is akart tiltakozni. Lubickolt, és merülni kezdett. A merülés során arra gondolt, hogy három évszak, ennyi kell ahhoz, hogy új élet szülessék. Tavasz, nyár, ősz.

És víz. Az is kell az új élethez. Itt minden megadatott: három évszak, víz, szerelem, fájdalom...

És megszületett.

De előbb meghalt, mert ha új élet érkezik, valakinek mennie kell.

Már nem is csodálkozott, mikor ő és a Gép egyszerre sóhajtottak bele utolsó vágyukat a sötét éjszakába.

Wendy

ha úgy döntesz, hogy nyilvánosságra hozod, az e-mail címemet nehogy megemlítsd!

Frank a nickem, de nő vagyok, 30 múltam. Nekem is jelent meg olyan kérdés egy ismeretlentől, hogy „nő/ffi?” – ám ő is nő volt. Egy angolos csatornán beszélgettünk egymással, először arról, hogy miért van olyan kevés lány a neten. Később kiderült, hogy hasonló munkakörünk van, ő is egy szoftverfejlesztő cégnél dolgozik, csak ő angolról németre dolgozik, én meg magyarra. A német nyelv újabb közösséget teremtett közöttünk, hiszen én sváb családból származom, de otthon csak a nagyma-

tunk, finomakat ettünk, ittunk. És este megtörtént az, amire soha egy percig sem gondoltam, amit nem sejtettem előre. Beszéd közben egyszer csak szájon csókolt, és én teljes szívből vissza-csókoltam. Szinte észrevétlen természetességgel lényegült át meghitt, intim lelki kapcsolatunk testi formájává is. Az ember ilyen furcsa lény. A test és a lélek néha egybefonódik. Az egymás iránt eddig érzett szeretet magától értetődően működött az ágyban is.

Gerda mindig csak a nőket szerette, és most belém szerelmes. Én is szerelmes vagyok belé, s ugyanakkor azt hiszem, talán ski-

mámmal „kellett” németül beszélnem, egyébként a családban magyarul beszéltek egymással. Rövidesen németre cseréltük hát az angol nyelvet, s bár a helyesírásom csapnivaló – ő jókat derült rajta –, a gyermekkoromat idéző nyelv használata egészen mély rétegeket érintett meg bennem.

Később az is kiderült, hogy ő Bécsben él, én Budapesten, tehát fizikailag sem vagyunk túl messze egymástól. Mindennap csevegtünk, ma is csevegünk. *Gerdából* annyi kedvesség, gyengédség áradt, hogy szinte felüdültem attól a fél-egy órától, amit naponta együtt töltöttünk. Arra gondoltam, nem is igaz, hogy létezik ilyen jó barátnő a világon. A barátom is gyakran mondta, hogy olyan jól érzi magát velem, ha előtte „gerdázta”.

Kb. egy évvel ezelőtt Gerda meghívott egy kis bécsi bevásárlásra, felajánlotta, hogy alhatok is nála, de ne hozzam a barátomat, mert olyan „női dolgokat” szeretne velem együtt vásárolni, meg amúgy sem tudnánk jól kibeszélni magunkat, ha egy férfi is jelen van valahol.

Olyan volt, ahogy leírta magát, magas, szőke, vékony, mosolygós. Nagyon sokat nevtünk, főleg fehérneműket vásárol-

zofrén is lettem egy kicsit. Ugyanis egy csöppet sem érzem magam leszbikusnak vagy biszexuálisnak. Más nők ma sem érdekelnek, és nem nézek a legcsinosabb lányra sem más szemmel, mint azelőtt. A barátommal is ugyanolyan jó a kapcsolatom, szeretjük és megértjük egymást éppúgy, mint azelőtt, bár ő nem tudja a titkunkat. Szóval nem lettem leszbikus, de ha Hegyeshalomnál átlépek a határt – többször is meglátogattam már Gerdát azóta –, teljesen átalakulok. Csak németül gondolkozom, csak Gerdára gondolok, és várom türelmetlenül az ölelését. Hazafelé ugyanez fordítva. A magyar határőr magyar nyelvű köszönése után már csak a barátomra és a családomra gondolok. Ez csak akkor változik meg, ha Gerdával egyre forróbbá válnak emiljeink. Ilyenkor érzem, hogy Bécsbe kell mennem.

A net egy veszélyes üzem. Ezt rá kellene gravírozni minden monitor üvegére. Én mégis boldog vagyok.

Szívélyes üdvözlettel:

Frank (igazából Juci)

Csináld magad a honlapodat!

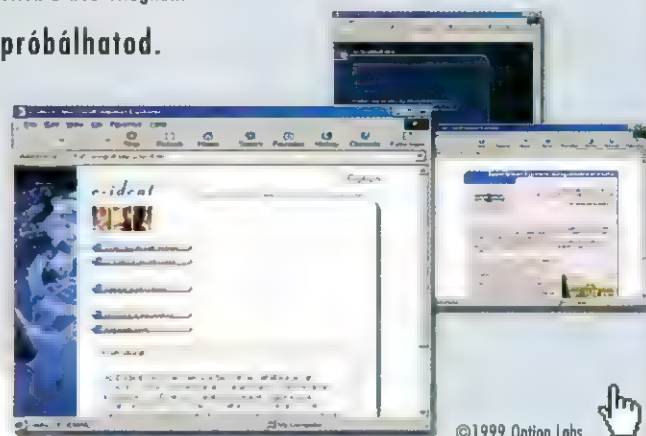
A legolcsóbb és legrugalmasabb honlapkészítési megoldás az OpenWeb online webszerkesztő.

- **A legbarátságosabb honlapszerkesztő:** Az OpenWeb Online honlapszerkesztő egy böngésző segítségével kezelhető.
- **Azonnali elhelyezés az Interneten:** Az elkészített oldalak azonnal tárolódnak a rendszerben, így egy honlap megalkotása után azonnal láthatóvá válik az Interneten.
- **Automatikus subdomain regisztráció:** A honlap web címét a felhasználó maga adhatja meg, a rendszer ezt, mint aldomaint regisztrálja.
- **A leggyorsabb frissítés, karbantartás lehetősége:** A felhasználó az egyszerű kezelésű rendszer segítségével bármikor, bárholonnan könnyen és ingyenesen ön maga frissítheti, bővítheti honlapját.
- **Színvonalas megjelenés:** a honlap grafikai elemeit egyre bővülő, gondosan megtervezett arculati ajánlatból lehet kiválasztani. Így olyan személyek illetve vállalkozások is minőségi Internetes megjelenéshez juthatnak, akik eddig a nagyobb költségek, vagy a technika bonyolultsága miatt mindössze passzív szemlélői lehettek a web-világnak.

Bármikor ingyenesen kipróbálhatod.

Az első 30 nap letelte után
a honlap üzemeltetése
mindössze havi netto 2000,- Ft.

www.op.hu

©1999 Option Labs.

Internet-hozzáférés
már netto **2000**
forinttól. Bérletvonalai
elérések már netto
35000 forinttól.

1132 Victor Hugo u. 18-22.
a hálón: <http://ahol.com>
mail: info@ahol.com
(1) 2 3 6 5 0 9 0

MI FIGYELÜNK ÖNRE!

RJS

Diákoknak
állandó
engedmény.

AHOL TÖBBET KAP!

2000/4

WebMester

Ablaklexikon (I.)

A hipertext lényege az információ horizontális és vertikális, vagyis felületen és mélységben történő strukturálhatósága. E tekintetben folyamatosan fejlődnek a böngészők. A link, a frame, az animáció, a layer mind a vertikális struktúra építésének eszköze. Az információ mélységi tagolásának nem eléggé kihasznált technikája az ún. popup ablakok használata is.

Jó érzésű webmesterek nem azzal akarnak bekerülni a Guinness Bookba, a rekordok könyvébe, hogy ki tud több információt egy lapra zsúfolni, de az sem járható út, hogy minden mondatért egy új oldalt kell betölteni. Hogy lehet egyszerre szellős és mégis információdús egy oldal? A legjobb megoldás az, ha a kiegészítő információk a lapról úgy érhetők el, ha közben nem kell elhagyni az oldalt. Erre remek megoldás lehet majd egyszer a CSS (Cascading Style Sheets) és a layer technika, de ezek csak a legújabb böngészőkben működnek, úgyhogy senkinek nem ajánlom erre építeni weblapjait, hacsak nincs ideje alternatív lapokat készíteni a régebbi verzióknak.

Teljes értékű megoldás azonban van ezen kívül is, és ez a popup vagy felugró/beugró ablak (De nem tekinthető esztétikus megoldásnak a Javascript alert és confirm függvényeivel kiírt üzenet, bár gyors és kevésbé macerás.)

Az alábbiakban a különféle beugró ablakok megvalósításának és kezelésének technikáit taglaljuk részletesen.

Az ablakkészítés javascriptes alapjai

Egy ablakhoz minimum két dolog szükséges: az ablak definiálása és egy esemény (pl. linkre kattintás), aminek megvalósulásához kötjük az ablak megjelenését. Az ablak definíciója a továbbiakban mindig ugyanaz, a különbség az eseményekben és az ablakhoz rendelt függvényekben lesz. Az ablakot egy függvénnyel definiáljuk majd (lásd alább), és ezt a kis programot abban a lapban kell elhelyezni, amelyből a beugró ablakot hívni szeretnénk! (Legjobb a <Head> és </Head> tagek közé betenni.)

A beugró ablak tulajdonképpen egy új böngészőablak, olyan, mint amit a „File, New Navigator Window” menüpontra kattintva kapnánk, azzal a lényeges különbséggel, hogy az ablak méretét és „felszereltségét” mi határozzuk meg. A „felszereltséget” a menü, a navigáló és funkciógombok, a gördítősáv, a location bar, valamint az ablak méretezhetősége és mérete jelenti. A Javascript 1.2 fontos újítása még, hogy az ablak helyzetét a képernyő bal felső sarkához viszonyítva meg tudjuk határozni. (A Javascript 1.2 további újításokat is bevezetett, pl. az ablakméret lekérdezhetőségével kapcsolatban, de ezek itt most túlkomplikálnák a dolgot.)

A popup ablakoknál általában le szoktuk tiltani a különféle menüket és gombokat, mert fölöslegesek, és csak összezsúfolódnának a lap tetején.

A teljesség kedvéért először lássuk azt az ablakleírást, amelyet majd soha nem fogunk használni (mert túl hosszú), de jó tudni, mint az integrálszámítást.

```
<SCRIPT LANGUAGE=„JavaScript”>
<!--
window.name=„foablak”,
function popUp() {
```

```
    kisablak=window.open(„akarmi.htm”, „ablak_cime”, „toolbars=0,directories=0,scrollbars=0,location=0,status=0,menubar=0,resizable=0,width=100,height= 100,left= 220,top= 140”);
}
// —>>
</script>
```

(A window.name kezdetű sorra majd későbbi példákban lesz szükségünk!)

Ez a függvény egy 100x100 pixeles ablakot jelenít meg, amelyben már leltottuk a különféle menüket és gombokat, s a bal felső sarka a képernyő bal szélétől 220. a felső szélétől 140 pixelre található (a tájolás csak a négyes verzióktól!). Az ablakba az „akarmi.htm” töltődik be. A „kisablak” az ablak azonosítója, ezzel fogunk majd az ablakra később a programból hivatkozni. Az ablak tetején, a kék csíkban az „ablak_cime” jelenik meg, amit felülír az „akarmi.htm”-ben található <title>!

A paramétersorhoz két fontos használati utasítás: nem szabad szóközt hagyni a paramétereket lezáró vessző és a következő paraméter neve közt! (Ha hagyunk, nem értelmeződik a paraméter!) A másik fontos szabály, hogy ha egy paramétert sem adunk meg a méreteken és pozíciónáláson kívül, akkor minden paraméter alapértelmezése hamis! Vagyis a fenti hosszú sort leegyszerűsíthetjük a következő rövidebbre.

```
kisablak=window.open(„akarmi.htm”, „ablak_cime”, „width=400,height= 100,left= 220,top= 140”);
```

Ha valamelyik tulajdonságot szeretnénk használni (pl. a gördítősávot szerencsés), akkor elég csak azt megadni „1”-es értékkel, a többi hamis értéket kap továbbra is. A left és top paraméterek csak a Javascript 1.2-től működnek, de a korábbi verziókban sem okoznak hibát, csak nem értelmeződnek. (A függvényünk persze paraméterezhető is lehetne, aki járatos ebben, az úgyis érti, mire gondolok, de aki nem, annak ez egy későbbi lecke része lehet.)

Most lássuk, hogyan nyithatjuk meg ezt az ablakot, és mit csinálhatunk vele.

Az ablaknyitás linkre kattintással

Az ablak megnyitásának legegyszerűbb módja a függvényt egy linkre kattintáshoz rendelni:

```
<A href=„#” onClick=„popUp()”>Kérem kinyitani!</A>
```

A linkre kattintva az onClick eseménykezelő függvény megnyitja ablakunkat. Nem kell mondani, hogy a link nem csak szöveg lehet, hanem kép, ill. area is, sőt mindenféle eseményhez köthető az ablak megnyitása; erre rögtön mutatunk is példákat.

Ablaknyitás a kurzor link fölötti elhaladására

A Netscape 2 és az IE3 óta van nekünk onMouseOver eseménykezelőnk, bár onMouseOutunk csak a Netscape 3 és IE4 óta. Az onMouseOver lehetővé teszi, hogy ha valaki egy link (szöveg, kép) fölé viszi a kurzort, akkor erme ablakot nyissunk neki. A megvalósítás így néz ki:

```
<A href=# onmouseover=„popUp()”>Bővebb információ</A>
```

(A # a href-ben arra szolgál, hogy kattintásra ne történjen semmi, de ide írhatunk egy lapcímet is, ekkor kattintásra betöltődik egy lap a főoldalunkba!)

A böngészők közti eltérésekben csupán annyi gond van, hogy a Netscape 2-es mindaddig zsinórban tölti be az ablakot, amíg a link felett van a kurzor, s ettől az ablak vibrál. De kevesen használnak már Netscape 2-t, és a hiba végül is nem nagy.

Ablaknyitás a dokumentum betöltődésekor

Bizonyára mindenki találkozott már olyan site-tal, ahol belépéskor egy kedves kis ablak jelenik meg pl. a szponzor hirdetésével. (Egy későbbi számunkban elvetemültebb olvasóinkat megtanítjuk a szponzorreklámok és -keretek „kilövésére”.) Amit másnál utálunk, azt azért szerethetjük a saját site-unkon, hiszen ilyen beugró ablakban aktuális híreket, hirdetéseket figyelemfelhívóbban tudunk bemutatni. Ez a módszer egyébként megint egyidős a Javascripttel, és a következő kód elhelyezését igényli a <Body> tagben:

```
<BODY onLoad=„popUp()”>
```

Egy másik módszer: ha az ablakunkat leíró fenti programocskából kihagyjuk a function popUp()-ot, valamint a függvényrészt határoló {}-et, akkor a lap betöltődésekor végrehajtódik az ablak megnyitása.

Ablaknyitás az oldal elhagyásakor

Hasonlóan a betöltődéskor történő ablaknyitáshoz, távozáskor ablaknyitáshoz (utolsó búcsúhoz vagy átokszóráshoz) helyezünk el egy onUnload eseménykezelőt imígyen:

```
<BODY onUnload=„popUp()”>
```

Természetesen mindkét eseménykezelőt el lehet helyezni a <Body>-ban egyszerre, de nem biztos, hogy jó emlékeket gerjesztünk ezzel látogatóinkban.

Ablaknyitás listaelem kiválasztására

A website-on belüli navigálás kedvelt eszközei a legördülő listában felsorolt témák, címek. Ha a látogatónk kiválaszt egy listaelemet, akkor azt egy onChange (változást figyelő) eseménykezelővel észlelhetjük, és beadhatunk egy ablakot pl. egy rövid ismertetővel az adott témáról, majd ha az olvasónk úgy dönt, hogy érdekli a téma, akkor az alább ismertetett módon ebből a kis ablakból betöltheti a szülőablakba (amelyben a lista volt) a kívánt oldalt.

Önéletrajzom	Kattints ide!
Válassz egy témát	
Önéletrajzom	
Anyukám önéletrajza	
Apukám önéletrajza	

Ezt az onChange eseménykezelővel lehet elkövetni, ami nem teljesen problémamentes megoldás, mert az onChange szép kis fejlődésen ment keresztül születése óta.

A Javascript 1.0 már ismeri, de csak azt tekinti változásnak, ha az űrlap-elem változása után el is kerül a fókusz, esetünkben a listaelemről.

(A fókuszról még lesz szó: azon az elemen, ablakon van a fókusz, amely aktív.) A fókusz azonban ezekben a korábbi verziókban csak a felhasználó tudja befolyásolni. A megoldás egy „kamu” gomb elhelyezése a lista mellett, amelyre a felhasználó rákattint, és ezzel elveszi a fókuszt. (A gombhoz nem is rendelünk funkciót.) A négyes verzióban az onChange már intelligensebb, elég a listaelemre kattintani, és máns beugrik az ablak. Persze akkor minek ez a ronda gomb? Hát el is tüntethetjük, hogy csak akkor jelenjen meg, ha kell. A módszer a már taglalt böngészőazonosításon alapszik (lásd Internet Kalauz, 2000. február, március).

A legördülő lista kódja a szükség esetén megjelenítendő gombbal a következő:

```
<FORM name=„lista”>
<select NAME=„tetel” onChange=„muti()”>
<option value=„xxx” SELECTED>Válassz egy témát
<option value=„enyem.htm”>Önéletrajzom
<option value=„mamae.htm”>Anyukám önéletrajza
<option value=„papae.htm”>Apukám önéletrajza
</select>
<Script Language=„JavaScript”>
<!--
if (navigator.appVersion <4) document.write("<INPUT type=„submit”
value=„Kattints ide!”>")
// -->>
</SCRIPT>
</FORM>
```

Az onChange eseménykezelő által meghívott muti() függvény pedig így néz ki:

```
<Script Language=„JavaScript”>
<!--
function muti() {
valasztott = document.lista.tetel.options[document.lista.tetel.
selectedIndex].value;
if (valasztott != „xxx”)
window.open(valasztott, „Elozetes”, „width=200,height=255”);
}
// -->>
</SCRIPT>
```

Persze mindezt köthetjük volna az onSubmit eseményhez, amit a Submit gombhoz rendelhetünk, de a példa eleganciája éppen az, hogy a magasabb verziókban már elkerülhető a gomb használata, az alacsonyabbakban pedig meg tudjuk oldani, hogy ott is működjön az onChange (na és a lista). Úgy tűnhet, túlcsocsálom ezt a „mi van, ha nem négyes verziójú a böngésző” témát, de a web tele van jobbnál jobb programlelőhelyekkel, ahol legjobb esetben kiírják, melyik verziótól működik a program, de általánosabb, hogy egy szó sem esik róla, hogy az adott program pl. a hármas verzióban már nem működik. A Zdnet.com statisztikája szerint pl. 3-as verziójú Netscape-et és IE-t a látogatók kb. 10%-a használ. Mivel a böngészők fejlődésével együtt nő hardverigényük, ezért gyanítható, hogy Magyarországon a helyzet sokkal rosszabb!

Van még jó néhány eseménykezelő (lásd A böngészőazonosítás idegtépjő rejtelmek II., Internet Kalauz, 2000. március), ezek azonban csak magasabb verziókban működnek, vagy túl speciális, esetleges igényeket elégítenek ki, esetleg IE- vagy Netscape-specifikusak. Mindenesetre a példák nyomán bárki kreálhat magának további ablaknyitogató kódokat.

Mit csinálhatunk a megnyitott ablakkal?

Hát először is bezárhatjuk. Egy ablakot illik bezárni, vagy erre lehetőséget adni, ha már betöltötte funkcióját. Pl. közöltünk egy információt, vagy egy menü jelent meg az ablakban, a felhasználó rákattintott egy menüpontra, és egy új dokumentum töltődött be a szülőablakba: az ablak fölöslegessé vált.

(Következő számunkban folytatjuk)

Elender Online. Mintha Önre szabták volna.

elender

Itt van Magyarország első testreszabható internetes hírlapja: www.eol.hu

➔ Az Elender Online az első olyan magyar nyelvű portáloldal, amelyen Ön döntheti el, mit olvas.

➔ Csak egyszer kell beállítania, mi érdekli, és ettől kezdve mintha saját újságja lenne: mintha egy szerkesztőség nap mint nap csak azon dolgozna, hogy kiválogassa az Ön számára fontos információkat, adatokat.

➔ Gazdaság. Üzlet. Politika. Tőzsde. Adónaptár. Informatika. Jogtár. Orvosi tanácsok. Autók. Komolyzene. Utazás. Időjárás. Sport. Szappan-opera. És a többi. Személyre szabottan.

➔ Legyen Ön bárhol, foglalkozzon bármivel, az Elendertől pontosan azokat a szolgáltatásokat kapja, amelyekre szüksége van. Ezt több mint 25 000 elégedett ügyfelünk tanúsítja.

 elender online
www.eol.hu

elender
A PSINET CSOPORT TAGJA

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

Budapest legjobb

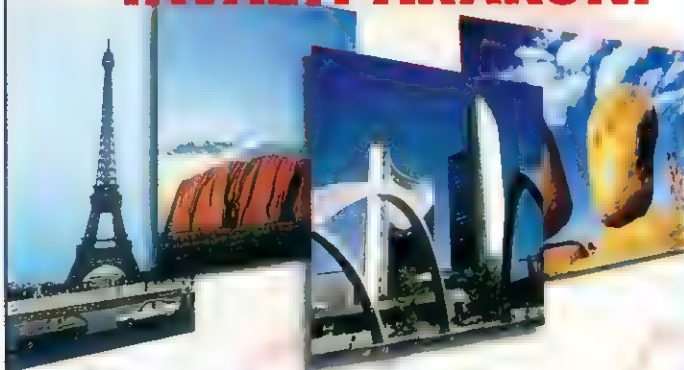
repülőjegy árai.

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	46.000 Ft	33.900 Ft
London	43.600 Ft	36.500 Ft
Párizs	48.000 Ft	41.500 Ft
Zürich	44.000 Ft	33.900 Ft
Honolulu	150.000 Ft	134.800 Ft
Tel Aviv	55.000 Ft	52.900 Ft
Róma	43.700 Ft	36.900 Ft
New York	76.000 Ft	63.900 Ft
San Francisco	89.000 Ft	80.900 Ft
Miami	88.000 Ft	76.700 Ft
Los Angeles	89.000 Ft	80.900 Ft
Las Vegas	119.000 Ft	99.900 Ft
Toronto	79.000 Ft	63.900 Ft
Sydney	175.000 Ft	165.500 Ft
Bangkok	109.700 Ft	93.000 Ft

A közölt repülőjegyek nem tartalmazzák a repülőtér illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

Szuper KLM akció
Észak-Amerikába!

IDEI NYÁR, TAVALYI ÁRAKON!

Miért utazna drágán,
ha olcsón is lehet?

"Fly and Drive" utazások:

Florida	9 nap	113.100 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	120.800 Ft-tól
Hawai	10 nap	249.000 Ft-tól
Nemzeti parkok	9 nap	112.800 Ft-tól
Kelet-nyugat	17 nap	228.300 Ft-tól

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállás valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

Autóbérlés Floridában
1 hét már 6.750 Ft-tól!

www.american.hu

Forró drót: 266-6548

Internet a kábeltévéen

- online kapcsolat 24 órán át
- nincs forgalmi díj
- nincs telefonszámla

1056 Budapest,
Molnár u. 53.
Tel./Fax:
318-1926,
318-1985

Internetszolgáltatás
kábeltelevízió hálózatokon
a következő kerületekben:
V. kerület City TV Kft.
IX. kerület Bakáts Parabola Kft.
IX. kerület Telant Kft.
XIII. kerület Satimex Kft.
XIV. kerület Zugló TV Kft.
XIX. kerület NET-T Kft.
XXII. kerület Radiant Rt.

Újdonság!

A TVNET Kft. beindította
a bérlet vonalon keresztüli
Internet szolgáltatást is.

DESIGN BY
HyperNet
LMD 226 B591

www.tvnet.hu
info@tvnet.hu

A MI MACI-NK (34. PÓTKÖTET)

Az aktív internetezők táborának gyarapodását mi a Magyar Címtár bővülésének tempóján mérjük, manapság hónapról hónapra kétszer annyi webcím érkezik, mint egy évvel ezelőtt. Bár nyilvánvalóan nem az összes új-webside-ot regisztráltatják olvasóink a Magyar Címtárba, azért a havi háromszázról öt-hatszázra növekvő mintából levonhatjuk azt a következtetést, hogy kétszer annyi webside épül. A Magyar Címtár itt, az Internet Kalauzban továbbra is egy illusztráció, azt mutatja, hogy a Magyar Színházi Társaságtól az üvegezésig, a budapesti állatkerttől a világ legszebb nőjéig mi mindennek lehet virtuális szobája, otthona a weben; ugyanakkor ez az adatbázis egyre inkább szolgál egyfajta kündülőpontként is: lassan húszezre nő a www.PRIM.HU site-ról megközelíthető magyar weboldalak száma.

Kérjük olvasóinkat, hogy gyarapítsák tovább a MACI mellett az üzleti jellegű BOCH (Business Online Címtár) s a napokon belül most már valóban életre kelő WAPCH is (amely a mobiltelefonon hozzáférhető oldalak gyűjteménye lesz), és kérjük, hogy mindehhez az online-regisztrációs lehetőséget vegyék igénybe.

#Decay – az első roma
IRC-csatorna www.nexus.hu/decay
#szellemivételkedo: internetes kvízzjáték
www.extra.hu/szellemivételkedo
A háló gyöngyszeme
www.extra.hu/boldizsar
A legújabb 3DFX-es játékok
www.extra.hu/Pety2
A tudomány és humánium együtt
www.qsl.net/hg5acx/index.html
A világ legszebb nője
www.extra.hu/ssj3pegazus/index.html
Abc diákoknak
www.extra.hu/abc-studentlink
Ábri András www.extra.hu/abriandras
Adótanácsadás adozas.ini.hu
Adria Kon Tiki Tours
www.tiszanet.hu/adriakontiki
Afrikai utazások, dísz tárgyak
www.extra.hu/afrikashop
Agrikon www.extra.hu/agrikon
Agrippa agrippa.ini.hu
Agysoftver members.xoom.com/tsalomon/indexhu.html
Ahol a madár se jár! www.extra.hu/jimi
Airwalker airwalker.ini.hu
AKM www.akm.hungary.org
Ákos www.extra.hu/karge/akos
Alicia Silverstone alicia-silverstone.ini.hu
Altamira www.szhaz.hu/altamira
Alumatik Kft. www.alumatik.hu
And home tvnet.hu/~ahandzo
Andromédia PC-bolt
www.extra.hu/andromedia
Angst www.szhaz.hu/angst
Anti www.extra.hu/antalg
Antik www.extra.hu/porscin
Apróhirdetések hungaromall.virtualave.net/cgi-bin/classifieds/classifieds.cgi
AQUA Szabadidős Lövészegyesület
www.extra.hu/aqua_szle
Arany János Általános Iskola, Győr
www.aranyj-gyor.sulinet.hu
Ászgárd Sportfesztivál business.
matav.hu/uzlet/dcbt2/fesztival.htm

Atompisti w3.swi.hu/atompisti
Atuspapa www.extra.hu/atuspapa
Autófestékbolt www.extra.hu/autofestek
Autósiskola www.extra.hu/hkutaautosiskola/index.html
Autóüvegezés www.deltaglass.hu
Avenger's Heroes III www.heroes.ini.hu
Avenger's Iceland www.avenger.ini.hu
B Plusz A Kft.
www.extra.hu/bplusa/index.html
BaBOSS Consulting Büro
www.extra.hu/baboss
Babylon-5 www.extra.hu/babylon-5
Bad Religion w3.swi.hu/bad-info
Bagossy Levente színházi plakátjai
www.szhaz.hu/bagossylevente
Balassagyarmati motorosok
www.extra.hu/bgy-bikers
Balatoninfo www.balatoninfo.net
Baloo-ka www.extra.hu/Balooka
Banner Plus linkcseraprogram
www.lelap.com/bannerplus
Bassy w3.swi.hu/bandik
BAU Expressz Bútoripari Vállalat
www.elender.hu/~bauex
Becker Kft., angol-német
szakfordító iroda
www.fnet.gyor.hu/~becker
Bélyegző www.extra.hu/belyegzo
Bemutakozás www.extra.hu/adamso
Bencze Balázs extra.hu/benczeb
Benő www.extra.hu/benopage
BEROHA Cső- és Acélkereskedelmi Kft.
webbusiness.webtime.net/beroha
Best Celebs w3.swi.hu/bestcelebs
Betonsped Kft. webbusiness.
webtime.net/betonsped
Bhagavad Gita www.geocities.com/santhakar/teachers/gita-hu.htm
Big Foot szibériai husky
www.nexus.hu/bigfootsiberians
BIOKOM Kft. www.biokom.hu
Biopton fényterápia
www.extra.hu/bioptonlampa
Bioszreal www.nexus.hu/franki/bioszreal

Birkanet members.aol.com/birkanet
Bizarr szex www.bizarr.szex.hu
Biztonságtechnika
www.nexus.hu/deltacom
Bodor Johanna
www.szhaz.hu/bodorjohanna
Bosch Telecom (nem hivatalos)
www.extra.hu/boschtelecom
Boxer www.extra.hu/boxer
Bozsik Yvette-társulat www.ybozsik.hu
Börcsök Enikő
www.szhaz.hu/borcsoekeniko
Bőrfeldolgozó-ipari Szakközépiskola
www.bor.sulinet.hu
Bp Lingua www.extra.hu/bplingua
B-page w3.swi.hu/b-page
BpmBunker
gitanes.martos.bme.hu/~heckler
Britney Spears www.extra.hu/brit
Budapest Ballon Klub
www.extra.hu/bpballon
Budapesti Pedagógusok Szakmai
Szervezete www.extra.hu/bpszs
Budaprogram Kft.
www.extra.hu/budaprogram
Bútor Szakvásár www.butorvilag.com
Bútorszövetség www.butorszovetseg.hu
Bútorszövetség www.fum-assoc.hu
Búzás Dénes www.extra.hu/buzas_d
Bűvész www.extra.hu/tuda
C' est la vie webclub
www.extra.hu/cestlavieclub
Cactus Dragonball extra.hu/gthomas666
CAD-es feldolgozás extra.hu/feher-cad
Caledonia www.extra.hu/caledonia
Camping „Katica”
www.extra.hu/camping
Casalux ingatlan www.casalux.hu
Catherine Zeta Jones
catherine-zeta-jones.ini.hu
Celtis Faipari és Kereskedelmi Kft.
www.extra.hu/celtis
Christian Epidemic zenekar
w3.swi.hu/epidemic
Chrono Kft. chrono-kft.com

Címerek és logók www.extra.hu/cimerek
Classat műholdas információk
www.extra.hu/classat
Clim-Air www.webkings.hu/climair
Clocksim Warex www.extra.hu/nrichie
Clubnet szórakoztató magazin
www.clubnet.hu
Colossal Sound www.colossal.hu
Comp-Depo Kft. www.compdepo.hu
Compress Számítástechnikai Kft.
www.extra.hu/compress
Corwell Kft. www.corwell.hu
Cyber Bazár cyberbazaar.virtualave.net
Cybermetstúdió www.cybermetstudio.net
Czéh Ildikó www.nexus.hu/czeeh/ildiko/adatlapja.htm
Csepri w3.swi.hu/mp3video
Cserihegyi magyar agár kennel
www.extra.hu/agar
Csermák hangszerüzlet
www.tiszanet.hu/csermak
Csernai Kornél www.extra.hu/csko
Csesza www.extra.hu/csesza02
Csicsi www.extra.hu/tanita
Csillek Rádió www.extra.hu/csillex
Csomópont csomopont.ini.hu
Csontos Dániel
www.extra.hu/samu137
Dandie www.extra.hu/dandie
DannYF www.extra.hu/dannyf
Davep www.nexus.hu/davep
Dcr fakkin w3.swi.hu/dcr
Digital88 videokamera-kölcsönző
www.extra.hu/digital88
Direkt Marketing Egyesület
www.dme.hu
Dogma Építészeti www.extra.hu/dogma
DoKi www.drprinter.co.hu
Domján Edit-díj
www.szhaz.hu/domjanedit
Dominger Kft. www.dominger.hu
Dózsa György Mg-i és Kg-i SZKI
www.extra.hu/dozsa
Dr. Hetényi Géza Humán Középiskola
www.hetenyi.ini.hu

Dr. Hetényi Géza Humán Középiskola
www.hetenyi-eu.sulinet.hu
 Dragon Daewoo Matiz matiz.ini.hu
 Drogvilág www.drogvilag.mgx.hu
 DuplaPunch www.extra.hu/duplapunch
 Éhező Apácák www.rulez.hu/apacak
 Eisrich László www.extra.hu/eisrich
 Elektroszmog www.extra.hu/climair
 Elfuserált Generáció www.extra.hu/efg
 Ellenfény – színházi folyóirat
www.szinhaz.hu/ellenfeny
 Ellipszis SC. www.extra.hu/ellipszis
 Élő szex www.extra.hu/livesex
ELTE TEK Számítástechnika
Tanszék szteva.elte.hu
 Enuresis nocturna
www.extra.hu/ihorvath
 Építőipari Kivitelező Kft.
www.re-horc.ini.hu
 Erasure www.extra.hu/erasure
 Erdészeti szakkönyvek
www.fagosz.hu/szakkonyvek
 Érdi Karting www.erd.hu
 Eric Asvak
www.extra.hu/ricu/asvak/asvak.htm
Érdekek családása
www.extra.hu/projectsenses
 ESZT www.fagosz.hu/eszt
 Eszterházy Károly Főiskola
 Kémia Tanszéke
www.ekt.f.hu/tanszek/ujkemia/index.html
 Europtime Bt.
w3.datanet.hu/~europtim/index.htm
 Evangéliumi Pünkösdi
 Közösség Kiskőrösi Gyülekezete
www.extra.hu/epkkoros
 Exkluzív esküvői emlékszalvéta
extra.hu/eskuvo1
 Ezer apró cikk www.extra.hu/sokcikk
 Ezer szó www.ezerszo.hu
 Facultas Cognoscendi Akadémia
www.extra.hu/fca
 Fagosz – Fagazdasági Országos
 Szakmai Szövetség www.fagosz.hu
 Faipari hírek www.fagosz.hu/fataj
 Fakat – Faipari Online Céginformációk
 Adatbázis www.fagosz.hu/fakat

FaluNet www.fnet.hu
 Falusi turizmus
www.bugac.silicondreams.hu
 Fanatix Warez www.extra.hu/fanatix
 Fancsali Péter koktélhonlapja
w3.swi.hu/cocktail
 FeCsa Design www.extra.hu/fecsa
 Fecske űrs
www.mora.u-szeged.hu/fecske
 Fefe www.nexus.hu/athos2
 Fehérszalag Yacht Charter
www.extra.hu/feherszalag
 Feketeleista
www.extra.hu/feketeleista/index.html
 Fényreklámok, neonfények
www.extra.hu/fenydekor
 FishingLine
www.extra.hu/FishingLine
 Fjordin Kft. www.extra.hu/fjordin
 FKGP, Gyál www.extra.hu/fkgpyal
 Flight Unlimited III fu3.ini.hu
 Fly Master Repülőiskola
info3.tech.klte.hu/~ebuki
 Foci, gólok letöltése, képek
www.nexus.hu/labdarugas
 Fogás természetes módon
www.extra.hu/fogyi2000
 Fonet Kft. www.fonet.hu
 Ford Scorpio www.extra.hu/ford_scorpio
 Fordítás (román) www.extra.hu/nicksson
 Fordítók és tolmácsok
www.extra.hu/fth-translations
 Forma-1 adatbázis 1950-től
www.extra.hu/benyeyi
 Formentor Bt.
www.digitel2002.hu/formentorpt
 Formula1's Interpage formula1.ini.hu
 FotoLaborálás web.interware.hu/gtcat
 Földes András www.extra.hu/foldesa
 Földingné Nagy Judit, maratoni futó
www.extra.hu/nagyjudit
 Frances www.extra.hu/frances
 FreePC freepc.externet.hu
 Freestyle sportbolt – görkori,
 snowboard www.tisznet.hu/freestyle
 Freeware/shareware programok
 magyarul www.extra.hu/dodifords

Fuego del Flamenco
www.extra.hu/fuego-del-flamenco
 Futás w3.swi.hu/futas
 Fuvarozás www.extra.hu/bztigris/et
 Fürkész Ijászok
www.furkeszijaszi.in.hu
 G. A. szervíz www.extra.hu/gaszerviz
 Gábor DBZ www.tar.hu/songokuhu
 Galaxy Net www.extra.hu/galaxy1
 Galgahévíz galgahévíz.in.hu
 Gameboy Roms
www.gameboyroms.in.hu
 Garfield back.to/garfield
 Gay CD's www.extra.hu/gay-cd
 Generál Mémóki Kft.
www.extra.hu/gmikft
 GethNo w3.swi.hu/gethno
 GGG H-ROM G Kereskedőház Kft.
www.ggg.hu
 Giggio www.extra.hu/Giggio
 Giulia Travel www.extra.hu/giulia-travel
 Golden Security, Maróti Vagyongvédelem
www.extra.hu/maroti/Indexuj.html
 Gonzie www.extra.hu/hose
 Cödlő Repülőter Ejtőernyős Központ
info3.tech.klte.hu/~ebuki/rair
 Görögország – Assos
web.interware.hu/assos
 Gravitacio Kft. www.gravitacio.hu
 Green Pannónia Alapítvány
www.bibl.u-szeged.hu/green
 Green Pannónia Alapítvány /B&I 2000/
www.nexus.hu/bi2000
 Guardian Vagyongvédelmi
 és Kereskedelmi Bt.
www.extra.hu/guardian
 Gubás Gabi www.kossuth-saujhely.sulinet.hu/gubasgabi
 Gúdjó Grafika Bt. www.extra.hu/gujdo
 Gumidepo www.gumidepo.hu
 Gyeko Team Rallye
w3.externet.hu/~gyekov/index.htm
 Gyermekjóléti szolgálatok
www.extra.hu/gyermekjolet
 Gyetvai www.extra.hu/gyetvaik
 GyGSoft programok
www.extra.hu/gygsoft

Hali www.mhc.hu
 Háló – Kecskeméti Információs
 Magazin www.kecskemeti.info.hu
 Hangszertokok www.extra.hu/kerekes
 Hardware, software, tuning
www.extra.hu/dvdttd
 Harvard Businessmanager
www.hbm.bme.hu
 Hege www.extra.hu/hegeweb
 Hesi Co. Ltd. www.extra.hu/hesi
 Hetedik Érzék zenekar
www.extra.hu/hetedikkerzek
 HG5BYP Rádióamatőr
www.extra.hu/hg5byp
 HITZ 2000 www.extra.hu/HITZ2000/index.htm
 Holy Gasoline MC
www.holygasoline.in.hu
 Honlap www.extra.hu/bztigris
 Horgász cikkek
www.tar.hu/bernabt/index.html
 Hortenzia citerazenekar
hortenzia.in.hu
 Hotice www.extra.hu/hotice
 HouseMachine MP3
www.extra.hu/gepzene
 Hölgyvilág www.holgyvilag.hu
 Hörsti Lajcsi – viccek
www.viccraktar.in.hu
 Hristos – pályázat hristos.i.am
 Hungária Basset Hound Klub
www.extra.hu/hbhk
 Hungária Uszár Klub
extra.hu/meoe-huk
 Hungarian Banknote Gallery
www.extra.hu/banknote
 Hungaro Mall
www.hungaromall.com
 HyBrYd Software Online
www.extra.hu/hybrydsoftware
 IBP Hungária Épületgépész Kft.
www.ibp.hu
 Ifj. Fejes Ferenc www.extra.hu/fejes_f
 Illegálmán www.tar.hu/illegalman
 Illyés Közalapítvány www.ika.hu
 Imimpex Kft.
web.interware.hu/imimpex

DIALCOM

FAX MODEM

56000 bps

DIALCOM

V.90 &
K56Flex

5 év teljeskörű garancia

Legújabb Rockwell technológia

www.modem.hu

Ez a külső megjelenésében impozáns, nagysebességű Dialcom 5614 MVA típusú adat/fax/hang/ASVD modem mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, mely az INTERNETAUSZTRONAUTÁNAK garantálja a GYORS, BIZTONSÁGOS és KÉNYELMES célbaérést bárhova az INTERNET GALAXISBAN. **MOST MEGFIZETHETŐ MINŐSÉGGEL, MÉG GYORSABBAN SZÁGULDHAT AZ INTERNET VILÁGHÁLÓJÁN!** Magyar beállítások, magyar nyelvű leírások és program (TRIO), gyors telepítés. Típusengedély (HIF), SZOFTVER UPGRADE lehetőség. **Keresse a számítástechnikai szakszettekben! Címlista a www.modem.hu honlapon!**

Gyártó: SCI-Modem Kft. Tel.: 465-8040

Immortals www.extra.hu/immortals
 Industry Gépgyártó Kft.
webbusiness.webtime.net/industry
 Információs és Reklámügynökség
kiskapu.hu/informacio
 Infórum Rádió
www.tozso.hu/inforum
 IngatlanPiac ingatlan.escape.hu
 Ingatlanpressz
www.extra.hu/Ingatlanpressz
 Internetáruház
internet-kereskedelem.com
 Internet Love Story
www.wesselenyi.com/love
 Iránytű a netre www.iranytu.lyss.hu
 Itálautomaták üzemeltetése
www.italautomata.com
 Jampeg www.extra.hu/jampeg
 Játék www.tozso.hu/jatek
 Jax www.extra.hu/jaxwebsite
 Jimi Beam Pub – Nyíregyháza
stg.szabinet.hu/jimibeampub
 JMC áramátalakítók
www.comega.hu/jmc
 Jobb egészséget a nőknek
www.noknek-nokert.net
 Jock – Dragon Ball www.extra.hu/krizsik
 JohnsBoatArt
www.extra.hu/johnsboatart
 JPTE FI Expedíciós Csoport
expedicio.swi.hu
 Junkies www.panczel.hu/junkies
 Kabum Center kabum.ini.hu
 Kalandjáték www.extra.hu/kalandjatek
 Karl Attila www.nexus.hu/karlattila
 Kavboy www.extra.hu/kavboy
 Kéménycentrum Kereskedelmi
 és Szolgáltató Bt.
www.kemenycentrum.hu
 Kérdőjel együttes
www.extra.hu/kerdojel
 Kerekperec www.extra.hu/kerekperec
 Keresd! – Search it! keresd.ini.hu
 Khelben világa www.extra.hu/khelben
 Khell Zsolt díszlettervező
www.szinhasz.hu/khell
 Kiindulópont a nethez
www.netcentrum.ini.hu
 Kis Agility Kör www.extra.hu/raszti
 Kispép- és szerszámszaküzlet
www.extra.hu/devan
 Kiss Péter www.extra.hu/stan
 Kissbeluska www.extra.hu/kissbeluska
 Kissipő www.extra.hu/Kissipo
 KoboldNet www.extra.hu/koboldnet
 Koczman Kft. www.extra.hu/koczman
 Kocsis Gábor extra.hu/gkocsis
 Komlói motoros klub
www.extra.hu/drats
 Konax Kft. web.matavnet.hu/badogos
 Koncz Zsuzsa fotográfus
www.szinhasz.hu/koncz
 Konnekt Számviteli és
 Könyvvizsgáló Kft. www.konnekt.hu
 Kovácsoltvas termékek gyártása
www.extra.hu/bstsa
 Köleséry Sándor, a színésztörpe
www.szinhasz.hu/kolesery
 Könyvelés www.extra.hu/íaber
 Könyvelőiroda
www.extra.hu/konyvelde
 Könyvkereső www.konyvkereso.hu
 Központi Különleges Mentőszolgálat
www.extra.hu/k_mento

Kriston-Vizi János
omega.kee.hu/~k405jkr
 Labdarúgás, gólok, képek
www.extra.hu/gol
 Laki w3.swi.hu/laki
 Lara Croft kalandjainak leírása
www.tar.hu/hamster01
 Laxlex Kft. www.laxlex.hu
 Leonberger www.leonberger.hu
 Leopold versei és novellái
www.nexus.hu/leop
 Limbus software
www.miskolc.net/limbus
 Linkek/5000/képek
www.toti.externet.hu
 Linux www.extra.hu/lofi
 Linvest Kft. www.fagosz.hu/linvest
 LISYS Fényrendszer Stúdió www.lisys.hu
 Lord Eike www.extra.hu/eike
 LYSS vitaforum képekkel
www.lyss.hu/forum/cgi-bin/forum.cgi?cgi.session=main&cgi.state=index&cgi.list=category
 Macskajancsi
www.extra.hu/macskajanos/index.html
 Magnetron high-end hangsugárzók
www.extra.hu/magnetron
 Magyar Babylon 5
w3.swi.hu/babylon5
 Magyar Csillagok Háborúja
 Rajongók Klubja starwars.pganet.com
 Magyar Evangéliumi Rádió
www.nexus.hu/mera
 Magyar Jessup Csapat
ajklab9.elte.hu/jessup
 Magyar Kultúregyesület Ulm
www.bn-um.de/~ulmke
 Magyar Land Rover Egyesület
www.extra.hu/mlre
 Magyar PNB www.extra.hu/pnb
 Magyar Repülő Szövetség
www.aeroclub.hu/index.html
 Magyar síelők
www.wesselenyi.com/si
 Magyar Színházi Társaság
www.szinhasz.hu/mszt
 Magyar tervueren
www.extra.hu/tervueren
 Magyar Virtuális Jogász Klub
www.extra.hu/jogasz
 Magyar Vízibogar Oldalak
www.extra.hu/mvbo
 Magyar Wado Szövetség
www.extra.hu/wado-ryu
 Magyarországi Egyházak Ökumenikus
 Tanácsa okumenikus.lutheran.hu
 Maja-Tanya falusi turizmus
www.extra.hu/maja-tanya
 Malatinszky Kúria és Borszaküzlet
www.malatinszky.hu
 Maróti Péter www.extra.hu/sansz
 Matyusz extra.hu/matyusz
 Max www.extra.hu/maxpage
 Max honlapja morpheus.ini.hu
 MC Hawer feat. Teknő
www.mc-hawer-tekkno.org.hu
 Media Center
www.extra.hu/media_center
 Melocore world www.extra.hu/attie
 Mérei Ferenc Általános Iskola,
 Szakiskola és Felnőttoktatási
 Gimnázium www.extra.hu/merei
 Merlin Színház
www.szinhasz.hu/merlin

Mexvel www.nexus.hu/mexvel
 Middlewave zenekar
www.extra.hu/middlewave
 MikroPit Nokia www.extra.hu/mikropit
 Mina www.extra.hu/mina
 Minőségügyi és Környezeti Tanácsadó Bt.
www.ammon-re.hu
 Misku www.extra.hu/misku
 Mispál Attila www.szinhasz.hu/mispal
 Mobiltelefonok www.extra.hu/skynetsms/index.html
 Mofém Rt. www.mofem.hu
 Molnár Erika www.geocities.com/hollywood/bungalow/4436/indexhu.html
 Monster242 www.extra.hu/Monster242/index.html
 Morva www.bmf.hu
 Moszkvics és veterán
www.tar.hu/moszkvics
 MP3 Club
www.clubnet.hu/clubbok/mp3
 MP3 és zene mp3pont.ini.hu
 Munka www.sansz.ini.hu
 Music Mix Jegyiroda
www.musicmix.hu
 Műkorcsolya – a jég vonzásában
www.extra.hu/skating
 Nagy Tibor 195.199.40.29/homes/
 classes/9a/nagyti/Index2.htm
 Najat Attila www.tar.hu/ateszking
 Natalie Portman
w3.swi.hu/coolpage/Natalie
 Naturista Strand és Camping, Szeged
www.natours.hu
 Kiskundorozsma www.natours.hu
 Naturista Strand és Kemping
www.extra.hu/natours
 Nekrol-könyv írása közösen!
www.extra.hu/ricu/nekrol.htm
 Nemesi családok
www.extra.hu/banoattila/bano.htm
 Német juhászkutya
www.extra.hu/juhaszkutya
 Németh Gábor
www.extra.hu/gabbika
 NetMoney – Keres pénzt az
 interneten! extra.hu/net-money
 Netsart www.netstart.hu
 Neuron Számítástechnika
www.tar.hu/neuron
 Nokia 3210-adatkábel
www.extra.hu/n3210c
 Norti www.extra.hu/norti
 Numizmatika
www.extra.hu/numizmatika
 Nyerőgép- és játékautomata-alkatrészek
www.extra.hu/mk-4s
 Odi www.extra.hu/Odi
 Off-Com Bt. www.tar.hu/off-com
 Ogilvy reklámelvei
www.extra.hu/ogilvyelvek
 Ogiva Informatikai Bt. www.ogiva.com
 Oktazen Bt. www.tisznet.hu/oktazen
 Oktogon Bútoráruház
web.interware.hu/randh
 Olimpos www.extra.hu/olimos
 Olsen Twins Club
www.extra.hu/olsen
 Online Cost Meter gizi.dote.hu/~nermal/agressive/costmeter.html
 Opel Manta Custom
www.extra.hu/mantacustom
 Országos Humánpolitikai Egyesület
www.ohe.hu
 Orvos Fórum www.orvosforum.ini.hu

OSB – Gyopár vállalkozástól
www.extra.hu/osb
 Óvámét Bt. www.ovamet.hu
 Ökumenikus Tanács
oikoumene.lutheran.hu
 Önkormányzati Önkéntes
 Tűzoltóság, Pomáz
www.extra.hu/tuzoltosag-pomaz
 Pál Dugattyú Kft. www.paldugattyu.hu
 Palackozott italok boltja
www.extra.hu/pib
 Pali-Web
www.extra.hu/tpi49/index.html
 Pánczél Kft. www.panczel.hu
 Pankráció www.pankracio.ini.hu
 Panyik Dani www.extra.hu/PanyikDani
 Papír-írószer www.kes.hu
 Partnerprogram webmestereknek
www.wesselenyi.com/webmarketing
 Party Rex Program & Rendezvény
 Service www.vac.hu/expo
 Pásztortűz Kft. webbusiness.webtime.net/pasztortuz
 Pati Bt. www.kozep.hu/patibt
 PC-játékok www.tar.hu/gabor2000
 PC-s DVD-player és WinAmp
 infra-távírányítása
www.extra.hu/NoDoUIR
 Peach www.extra.hu/PeachH
 Pécsi Tömegközlekedési Rt.,
 budai állomás extra.hu/Budai
 Pedro filmes oldala
www.extra.hu/petroczi
 Pegasus w3.swi.hu/pegasus
 Pelsőczy Réka
www.szinhasz.hu/pelsoczyreka
 Pénz és internet www.extra.hu/molisz
 Pénzkeresés
www.extra.hu/moneyland
 Pénzkeresés e-mail fogadásával
www.many.ini.hu
 Péter Gábor www.extra.hu/numero
 Petrics Bt. www.extra.hu/petricsb
 Petusz www.extra.hu/Petusz
 Peugeot kedvezményesen
millu.virtualave.net/peugeot
 Pinky on the Net...
www.tar.hu/szpinky
 Piroska Kávéház-Étterem
www.extra.hu/piroska-cafe
 Plen Art www.extra.hu/plenart
 PNC Számítástechnika www.pnc.hu
 Pócs Péter színházi plakátjai
www.szinhasz.hu/pocspeter
 Pollák elektronika www.pollak.sulinet.hu/elektro/elektro.htm
 Pomhouse w3.swi.hu/pomhouse
 Pomónovella – erotika másképp
www.extra.hu/pomonovella
 Portál Magazin teleport.tsx.org
 Pro Christ 2000 prochrist.tripod.com
 Profiles International Hungary
profilesinternational.hu
 Protokollár www.extra.hu/protokollar
 Pszichofon – Zalaegerszeg
www.pszichofon.ini.hu
 Quake Madness
www.extra.hu/quakemadness
 Racek Warez www.extra.hu/racek
 RAD zenekar www.extra.hu/radsite
 Rallye Túra Egyesülés
www.rallyeturaj.cjb.net
 Ratio együttes www.geocities.com/ratiohardcorepunkhungary

Remy kozmetika
www.nexus.hu/remenyia
Richard Dean www.extra.hu/rdainfo
River plate extra.hu/riverplate
Rolling Stone www.geocities.com/
erikamolnar/IORR/IORRhu.html
Rolling Stones www.geocities.com/
SoHo/Village/9348/IORR/IORRhu.html
Rózsavölgyi autókereskedés
www.extra.hu/autoker
Röl-Textil www.nexus.hu/roltextil
S&S www.extra.hu/SSound
Saguaro 2000
www.extra.hu/saguaro2000
Sailor Moon CG-Technology
www.nexus.hu/sailormoongg
Sanci
www.extra.hu/sanci2/index.htm
Sant Mat www.fortunecity.com/
roswell/poltergeist/543/index.html
Sant Mat diverse.freepage.de/
santmat/index.html
SanVik sok linkje
www.extra.hu/sanvik
SAP Hungary Kft.
www.sap.com/hungary
Sarah Michelle Gellar
sarah-michelle-gellar.ini.hu
Sárkány www.extra.hu/sarkany
Saxon www.saxon.ini.hu
Scalare-akváriumok
www.extra.hu/scalare
Schwind Ákos www.extra.hu/svci
Sclub.hu www.extra.hu/sclub7
SeaQuest DSV
www.seaquest.gen-next.com
SEED Alapítvány www.extra.hu/seed
Setup www.extra.hu/Setup
SiGe www.extra.hu/sige
SipiComp Számítástechnika
www.extra.hu/sipicomp
Soforsegely www.extra.hu/soforsegely
SokPénz – BigMoney sokpenz.ini.hu
Solymosi Bernadett dr.
www.nexus.hu/msolyom

Sonic Youth records www.tar.hu/
frameset.phtml?path=/sonicgabi75
Sophie Marceau
sophie-marceau.ini.hu
Spirituális napló www.geocities.
com/mystic-path/naplohu.html
Sportautó & Motor Katalógus
www.extra.hu/umaxa
Star Wars: A Sith bosszúja
www.extra.hu/sw7
Stark Erzsébet www.extra.hu/e-stark
Stewee www.tar.hu/stewee
Support & Serve Kft.
www.extra.hu/supportandserve
Susee www.extra.hu/susee1
Swed www.extra.hu/swed
Systrend Kft. www.systrend.hu
Szabó és Társa Kft.
www.tar.hu/szabokft
Szalancukor.hu
www.extra.hu/szalancukor
Szami www.tar.hu/szami
Szandai Márton
nw.bgy.hu/~d97cearz/index.htm
Szecsődi István www.tar.hu/szecsodi
Székelyföldért www.extra.hu/mundzuk
Székesfehérvári Ifjúsági Fúvószenekezi
Egyesület
www.extra.hu/fehervarband
Széll Sándor emlékére soma.ini.hu
Személyes
www.extra.hu/hidvegin/index.htm
Szexinformációk www.erotica.info.hu
Szexuális felvilágosító oldal
www.szexrol.ini.hu
Szigetszentmiklós www.kincse.ini.hu
Szilaspataki Forti Kennel
www.extra.hu/szfk
Szimul Kft.
webbusiness.webtime.net/szimul
Színház az Avarban
www.adam.hu/~daniel/avar/szinhaz.htm
SzívNet www.sziv.net
Szokodi Zoltán
www.extra.hu/szuti/index.html

Szűcs József amatőr festő
www.extra.hu/art_szj
Szülői közösség, Derkovits Iskola,
Szombathely www.extra.hu/szkderko
Taboo Records
www.geocities.com/taborec
Takarítás www.nexus.hu/bbcopsbt
Tamás www.whirus.ini.hu
TÁP Színház www.szhaz.hu/tap
Tar Károly
user.tinet.se/~wph3961/index.html
Testnedvek www.extra.hu/testnedvek
Teta Magnetic Kft.
www.tetamagnetic.hu
Teveklub www.napfolt.hu
The Devil Page
www.extra.hu/realdevil
The Hungarian Free Stuff Site
www.fazekas.hu/~mgyuri/web1
Tiberian Sun Space Station
www.extra.hu/TsS
Tih's ZOO Virtuális Szabadidő
Magazin www.tar.hu/tihi
Tiller Team Kft.
www.digitel2002.hu/tiller
Tiszacsege www.extra.hu/tiszacsege
Tiszai Sporthajózási Egyesület
www.extra.hu/tse
Top 100 www.top100.hu
Topline West Fordítóroda
www.topline-west.macmedia.hu
Tóth Péter www.extra.hu/job123
ToToTa www.extra.hu/totota
Trianon Társaság www.trianon.hu
Trodát Magyarország www.trodatt.hu
TuningCenter www.tuningcenter.cjb.net
Turizmus www.maritim.hu
TV3 www.extra.hu/lpax
TVP Kft. www.tvp.hu
Új Színház www.szhaz.hu/ujszhaz
UnderWare go.to/underware
Upor László – dramaturg
www.szhaz.hu/upor
Út a romantikához...
www.extra.hu/brigee

Úvegezés www.extra.hu/pamlenyi
Vadvízi kajakozás
www.extra.hu/Eskimo_Diablo/index.html
Váratlan utazás
avonlea.zsolt.net/avonleah.html
Variád Kft. www.variad.ini.hu
Vásárolj ingyen a neten! vamrich.ini.hu
Vega SMS message.ini.hu
Vega SMS-szex www.extra.hu/Darkseed
Velencei karnevál 2000
w3.swi.hu/start4you/karneval
Vése község www.somogy.hu/vese
Videofelvétel, kölcsönzés
www.extra.hu/vituz
Világbank w3.swi.hu/famous
Villás Galéria és Aukciós Ház
webbusiness.webtime.net/villasgaleria
ViperTeam www.extra.hu/vipera2
Viprog Softwares www.extra.hu/vorsov
Virtuális domainnév
emil.alarmix.org/domain
Virtuális Kirakat www.extra.hu/rgplaza
Virtuális Ternető www.temeto.net
VIS International Kft. www.vis.hu
Volkswagen Transporter T2
www.extra.hu/volkswagen
Volvo-alkatrészek www.extra.hu/volvo
Wanted Service www.extra.hu/wanted
Warez www.extra.hu/salavard
Work Better
www.extra.hu/workbetterhu
World 3D www.crosswinds.net/~wrl3d
Zeke Edit díszlet- és jelmeztervező
www.szhaz.hu/zeke
ZOL-GÉM Kft.
www.fagosz.hu/zol-gem
Zoli és Krisz Web Design Stúdió
www.extra.hu/dragonnet
Zoo Budapest www.extra.hu/bpzo
Zotyo Rulez www.extra.hu/zotyorulez
Zuberecz Sámuel amatőr fotós
w3.swi.hu/zusamu
Zuglói Hajós Alfréd Általános Iskola
www.tozso.hu/hajos
Zseri vadászház extra.hu/vadaszhaz

A KÖVETKEZŐ ÁLLÁS MEGTALÁLJA ÖNT!

PRÍMOnline

WWW.PRIM.HU/KARRIER/

Professzionális
hálózati megoldások

Internet-szolgáltatás

**QWERTY
NET**

Hálózati eszközök

Műszaki tanácsadás

QwertyNet Kft.

1114 Budapest, Orly u. 4. Telefon/Fax: 372-0027 www.qwertynet.hu help@qwertynet.hu

FELHÍVÁS

24 ÓRÁS PROGRAMOZÓ-CSAPATVERSENYRE

2000. április 28-29-30-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen - a Hallgatói Képviselő és dr. Pap László, a Villamosmérnöki és Informatika Kar dékánjának támogatásával - 24 órás programozói versenyt rendezünk.

A versenyen háromfős csapatok indulhatnak, az ország valamennyi szakirányú egyeteméről és főiskolájáról lehet nevezni. A csapatoknak egyetlen, ám igen komplex feladatot kell megoldaniuk 24 óra alatt, vagyis programozói napban mérve az egymással versengő késztermékek mindegyike mögött nagyjából 9 ember napnyi munka áll. A feladat kihirdetése előtt a csapatok beüzemelhetik saját számítógépeiket (számítógép-hálózatukat), és tetszőleges programokat telepíthetnek, a munka megkezdése után azonban külső segítséget a versenyzők már nem vehetnek igénybe.

A verseny lebonyolításához, a csapatok díjazásához több cég ajánlott már föl támogatást (Equitas Rt., Ericsson, Fornax Rt., IBM Magyarország Kft., Nokia Magyarország, Prím), de ahhoz, hogy a szervezők célja teljesüljön, és a legjobbak valóban teljesítményükkel összhangban álló kimagasló díjazásban részesüljenek, (és emellett egy résztvevő se távozzon üres kézzel) további támogatókat is várnak a rendezők. Az informatikai cégek jelentkezése már csak azért sem haszontalan, hiszen holnap, vagy akár mai munkatársaikat találhatják meg a versenyen.

A versennyel kapcsolatban további információ:

<http://hk.sch.bme.hu/verseny24/>

Benedek Balázs (e-mail: benedek@inf.bme.hu ; T.:30/97-22-55-6)

www.prim.hu/karrier/

**A következő
állása
megtalálja Önt!**

A sikeres üzlet nélkülözhetetlen eszközei
Saját drótpostacím (e-mail) ingyen!
<http://dpg.drotposta.hu/> Tel.: (1) 224-5545

ARCHOS

Notebook kiegészítők

MiniCDRW
(4/4/24x)

MiniCD (24x)
flip kivitelben is

MiniCD music (24x)
(PC nélkül ⇔ Diskman)

MiniDVD (2/20x)

Zip 100 MiniDrive

Mini SuperDisk™ (LS120)

MiniHD (2,5" HDD-hez)

Hordozható HDD-ház
bővítéshez,
adatcseréhez.

QDisk (2,5" HDD-hez)

axico
www.axico.hu

1074 Bp., Dohány u. 67.

tel.: 342-3255 fax: 351-2576

HIVATALIS DISZTRIBÚTOR

ÁLLATI

Távoli rokonok

www.selu.com/bio/gorilla/index.html

Gorillas Online

Az ember a gibbonokkal, az orángutánokkal, a csimpánzokkal és a gorillákkal együtt képviseli az emberszabásúakat, azaz mindnyájan „rokonok” vagyunk. Ennek bizonyítéka az is, hogy minden fajuk fogékony az emberre veszélyes betegségekre, ez pedig más főemlősökre nem jellemző. Hogy hol és „ki” a közös ő, erre mindmáig csak feltételezések vannak. Jelenleg a csapatból a legnagyobb

és legerősebb a gorilla, de nem olyan rég – úgy ötszázezer éve – élt még egy nagyon hasonló felépítésű emberszabású, a gigantopithecus. Ő egy kissé nagyobbacska volt, úgy három méter magas, és az ősembernek gyakran gyűlt

meg vele a baja. A gorillák ellenben mindössze 175-180 cm magasak, és súlyuk 1,5 és 3 mázsa között mozog, azonkívül békés lelkületű állatok (állítólag...). Azért ha egy szembejövő gorilla ordítva verni kezdi a mellkasát, jobb, ha diszkréten visszavonulunk. Egyesek szerint ilyenkor nem elszaladni kell, mert ez azt váltja ki az állatból, hogy utánunk vesse magát. Inkább békés arccal, ráérősen kezdjük legelni a hozzánk legközelebbi zöld növényt. Ez meggyőzi a gorillát, hogy csak békésen jövünk-megyünk, táplálkozunk, és valószínűleg elszégyelli magát, amiért sötét gondolatok fordultak meg a fejében. Különböző társaságkedvelő lény, mindig nagy csapatban jár. A 15-30 fős horda élén egy-egy ezüst hátú, öreg hím áll, aki a többiek felett uralkodik, irányítja a csapatot. Ha netán több ilyen tekintélyes hím akad a bandában, szigorú rangsor alakul ki köztük, akár egy hadseregben. Az óriási termetű majmok az őserdő köztisztjeletben álló állatai közé tartoznak, pedig senkit sem bántanak, kizárólag növényt esznek. Mulatságos és szép képeket találunk róluk a fenti címen.

Gorillas

Natural History

BÖRÖND

Irány a Seychelle-szigetek!

(Seychelles Index Page)

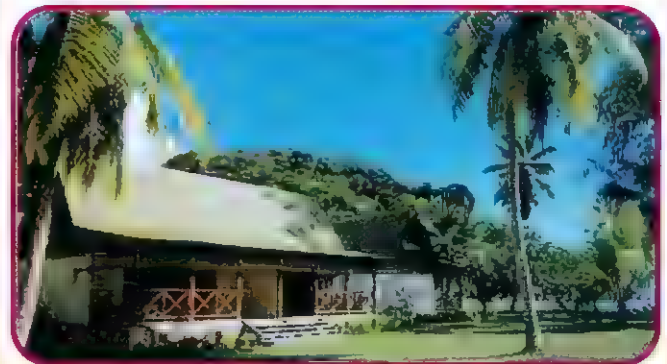
www.tcol.co.uk/seych

A Seychelles szigetcsoport az Indiai-óceán nyugati részén fekszik, és mintegy 115 szigetet foglal magában. A trópusi éghajlat, az erdők, a hegyek, a homokos tengerpartok, a különleges, ezer évig is élő óriás kókuszpálmák, a korallok és az állatritkaságok – köztük az óriásteknőccel – valószínűleg földi paradicsom benyomását keltik.

A földdarabkák történelme kalandregénybe illő, hiszen a XVII. századig jóformán csak föníciaiak, malájok, arabok és kalózok látogattak ide, és építettek fel kisebb településeket. 1741-ben aztán a „szomszédos” Mauritius kormányzója embereket küldött a szigetvilág feltérképezésére, minek egyenes következményeként 1756-ban ki is kiáltották a francia fennhatóságot, az első telepések pedig 1770-től kezdve – afrikai rabszolgákkal a hajóikon – rögtön el is kezdtek áramlani Mauritiusról.

A britek többször is megpróbálták átvenni az uralmat a XVIII. század vége felé, de végleg csak a napóleoni háborúkat követő párizsi egyezség (1814) után került a kezükbe a sziget, igaz, ekkor már Mauritusszal együtt, ahonnan egészen 1903-ig kormányozták mind a két birtokot.

A Seychelle-szigetek sokáig tranzitpontként szolgált az Afrikából induló rabszolga-kereskedelemben, majd amikor Britannia 1834-ben eltörölte a rabszolgaságot, és spanyol, valamint arab rabszolgahajókat támadott meg, a megmentett afrikaiakat ide menekítették. A szigetek elég szegények voltak még a XX. század elején is, ami nagyrészt a vaníliát pótló szer feltalálásának volt köszönhető (amivel a szigeten termesztett vanília értékét veszítette). Szerencsére a kopra- és fahéjtermelés talpra állította a gazdaságot. Röviddel a világháború előtt megindult a függetlenségi mozgalom egy angol és francia párttal az élen. Míg az előző a Nagy-Britanniával való kapcsolatok megőrzése mellett kardoskodott, addig az utóbbi teljes autonómiát kívánt. A harc hosszúra nyúlt, de végül is 1975-ben a szigetek elnyerték az önkormányzás lehetőségét, majd 1976-ban lefektették alkotmányukat is. A politikai élet továbbra sem volt vitamentes, ezt ellensúlyozván azonban megindult a turizmus fejlődése, vállalkozások és cégek létesültek gyors egymásutánban.

Tiahuanaco

www.ladatco.com/titi-tia.htm

www.mtsn.tn.it/astrofili/mat/puerta/index.html

Aki esetleg nem tudná, merre is keresse ezt a különös helyet, próbálkozzon a Titicaca-tó közelében, amely Peru és Bolívia határán fekszik. A tó felülete 8287 négyzetkilométer, ez a világ legnagyobb, hajózható, sós vizű tava. Tiahuanaco a tavat körülvevő fennsíkon, a tengerszint felett 3900 méteren fekszik. Ezen a magasságon az élet nagyon nehéz lett volna, ezért emberek nem laktak itt. Ez a „város” inkább kultikus központ, nem település. Az építmények kötőanyag nélkül összeillesztett kövekből készültek. Egyedülálló eljárás nyomaira bukkantak a régészek: a faragott tömböket rézkapcsok fogták össze. A legnagyobb épületmaradvány egy 15 méter magas piramis. A legközismertebb az itteni épületek közül a Calasasaya, egy monolitokkal körülvett, óriási, 135x130 méteres térség. Itt található egy hatalmas kapu, amelyet egyetlen nagy tömbből faragtak ki. Középen, fent Virakocsa napistennek, a világ teremtményének domborműve látható. Ez a kapuforma egész Dél-Amerikában jellemző. Feltételezhetően innen terjedt el, hiszen a Tiahuanaco-kultúra kezdete az i. e. első évezredre tehető. Az épületek tájolása pontos csillagászati megfigyelésekre utal. A hatalmas építmények, tömbök, a még feltáratlan területek sok teret engednek a különös elméletek kedvelőinek. Akad olyan teória, amely szerint az édenkert a valóságban a Földön létezett, mégpedig éppen itt. Mások a nehéz tömbök megmozgatásában, a fejlett matematikai, csillagászati számításokat igénylő tervezésben földön kívüliek részvételét gyanítják. Ha ezek az elméletek a fantázia világába tartoznak is, Tiahuanaco önmagában is érdekes, különös, és a dél-amerikai ősi kultúrák bölcsője. Sajnos a közelmúltig állandóan pusztultak az itteni emlékek, mivel a környékbbeliek az építkezéseikhez elhordták a köveket. A kultikus hely még feltáratlan részei talán további különlegességeket rejtjenek.

Európ@ fővárosai Szófia

www.sofia.com

Szófia történelme több ezer éves múltra tekint vissza: az évszázadok során több népcsoport is élt a mai város környékén. Számos neolitikumból származó falvat tártak fel, nem olyan rég pedig a jelenlegi városcentrumban a kalolitikumból eredeztethető települések romjait fedezték fel.

Az i. e. VII. században a trák serdi törzs telepedett le, és adta az első feljegyzett nevet a helynek, amely így hangzott: Serdica. Ennek bizánci változata a Triadícia, a szlávok verziója pedig a Sredec. A mai Szófia, amely görögül bölcslet jelent, végleges nevét a XIV. században kapta az itt épült Szent Szófia-bazilikáról.

A III. században a terület a Római Birodalom fontos részévé vált. Serdica Belső-Dácia székhelyeként és egyúttal a Nist (jelenleg Jugoszlávia) Konstantinápolyval összekötő út egyik lényeges közbenő pontjaként is funkcionált. A védettség érdekében a rómaiak erős falakat emeltek a város köré.

Az i. sz. 441-es hun invázió és rombolás után a várost a bizánciak építették újjá. Ezt szláv uralom követte, Sredec az Első Bolgár Birodalom központja lett. 1018-ban aztán a bizánciak újra elfoglalták Triadiciát, de uralmuk nem tartott sokáig, mert a XII. század végén ismét erőre kapó bolgárok visszatértek, a várost pedig a Második Bolgár Birodalom kereskedelmi központjává tették. A nyugat-

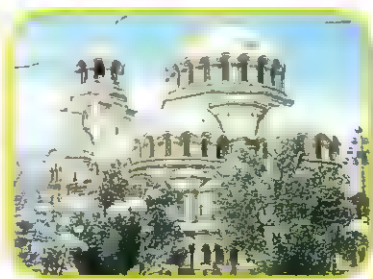

lom újfent rövid ideig tartott, ugyanis 1382-ben a török hódítási hullám maga alá temette Szófiát. Igaz, vezető szerepe nem változott, mert ezúttal a ruméliai bégség centruma lett. Az 1800-as évek

vége felé a hanyatló város új erőre kapott, és az 1879-ben megalapított Harmadik Bolgár Birodalom végérvényesen fővárosi rangra emelte Szófiát. A népesség ugrásszerűen megnőtt: 1879 és 1939 között 20 ezerrel 300 ezerre emelkedett a lakók száma, jelenleg pedig csaknem egy és negyedmilliónyan élnek itt.

A hely változatos történelmét a több száz éves várkapuk, tornyok, középületek és utcák elevenítik fel, több városrész pedig teljesen megőrizte a századforduló hangulatát. A város karakterében a keleti jelleggel szemben fokozatosan előtérbe kerülnek az európai stílusjegyek.

Szófiában rengeteg régészeti és különleges hely található: az ősi Serdica nagy része a modern épületek alatt fekszik még ma is. A városi tanács (buleferis) például a Sheraton Hotel alatt rejtőzik, míg számos bazilika romjait a Nemzeti Történelmi Múzeum alatt sejtik. A szófia ásványfürdők a római gőzfürdőkre épültek, a Rila Hotel pedig egy mozaikos római rezidencia fölött áll.

Tirana

www.albanian.com/main/countries/albania/tirana/index.html

Tirana Albánia fővárosa, egyben legnagyobb települése, adminisztratív, kulturális, gazdasági és ipari központja. Alapításában és későbbi fejlődésében meghatározó szerep jutott földrajzi elhelyezkedésnek. A termékeny síkságon, erdők és folyó találkozásánál fekvő területet már a neolitikum óta lakják. Az első írott emlék az i. e. I. századból származik: a Dajti hegység oldalán található kastélyról a bi-

zánci történetíró, *Prokop* tett utalásokat irataiban, Tirkan néven említvén az erődítményt.

A mai Tirana alapítási dátuma 1614-re tehető, *Sulejman Pasha Bargjini* ebben az évben építtetett ide mecsetet, fürdőt, pékséget és még számos más boltot. A környék fejlődése már az előző évszázadban megindult, mikor is egy bazár létesült, ahol kézművesek által előállított selymet, gyapjút, illetve kerámiát, ezüst-, valamint aranyportékákat árusítottak.

A XIX. század eleje a város fölötti hatalomért vetélkedő földbirtokos családok harcával telt, míg a 1800-as évek végén kitört a „rilindja”, a nemzeti felkelés.

1920-ban az ideiglenes kormány Tiranába költözött, ettől fogva Tirana rangja főváros lett, ami nagyban hozzájárult újkori fejlődéséhez. A lakosság száma 17 ezerre nőtt, a város új kerületekkel bővült. 1930-ban több minisztérium és hivatal is megnyitotta kapuit, 1937-re pedig befejezték a Nemzeti Bank, valamint a kórház épületét.

1939-ben olasz megszállás alá került a főváros, ám a fasiszta kényszer ellen csak két évvel később indult meg a szervezkedés. 1941-ben megalakult a kommunista párt, aktivistái megpróbálták Tirana népét a nácik elleni harcba bevonni. A város 1944-ben szabadult fel.

A második világháború után Tirana fokozatosan Albánia legnagyobb ipari központjává fejlődött. Az urbanizációs terveknek köszönhetően a város látképe lassan átalakult a háború után. Az építészeti értékekkel nem rendelkező negyedeket lebontották. A város mesterséges tava körüli hegyoldalakat erdősítették, és egy új parkot létesítettek, amely ma egy botanikus kertnek és az állatkertnek ad helyet.

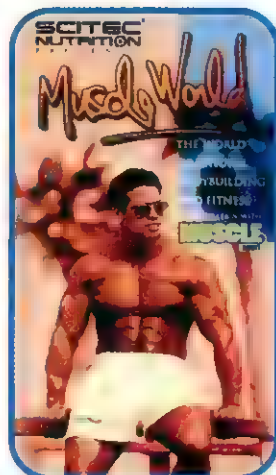
ÉLETMÓD

Fitt élet

(Universal Bodybuilding & Fitness Shop)

www.dataobject.hu/fitness/products.htm

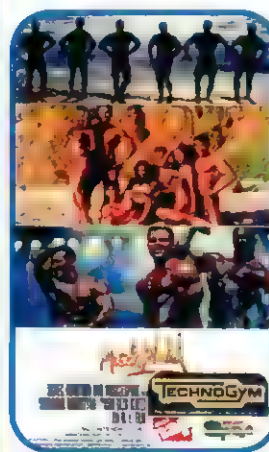
A 90-es évek elejétől kezdve egyre nagyobb teret kezdett hódítani a hazai sportéletben az aerobics és a testépítés. Új sportágnak ugyan nem számítottak, hiszen világszerte régóta üzték már mindketőt, évről évre nívós világversenyeket rendezve – ám erről akkoriban még nem sokat lehetett tudni. A rendszerváltást követő néhány évben, mikor megcsapta hazánkat is az amerikai álom szele, s megjelentek nálunk is a „csupa mosoly” nők és férfiak a reklámokban, azt sulykolván az emberekbe, hogy mennyire fontos, hogy jól nézzünk ki – ekkor kezdődött el itthon a fitneszláz.

A fitnesz végeredményben az aerobics és a testépítés összefonódásából kialakult sportág, egyúttal életforma. Bizony, a versenyzőknek nincs könnyű dolguk, hiszen míg az aerobichoz hihetetlen állóképesség, addig a bodybuildinghez köztudottan nagy erőnlét szükséges – és nekik mindkettőben jeleskedniük kell. Óriási kitartással és akarattal kell rendelkezniük, hogy rendszeresen véghez tudják vinni azt a gyakorlatsorozatot, amelyet edzéstervük előír, és hogy csakis a korszerű táplálkozás szabályai szerint étkezzenek.

Igaz, a hazai sportegyesületek évről évre újabb tehetségeket visznek ki a különféle nemzetközi megmérettetésekre kiváló eredményeket elérve, mégis sokan csak hobbi szinten, a mozgás örömeért üzik e sportokat. Persze akadnak olyanok is, akik csupán azért járnak fitneszklubba, mert sok idejük van – gondoljunk csak a sok szoláriumos, huszonéves fruskára meg „menő” fickóra, aki inkább szemlélni és „magamutogatni” jár az edzőterembe, mint mozogni.

Ez a lap elsősorban azoknak szól, akik valóban komolyan foglalkoznak valamelyik sportággal, akiknek fontos, hogy az egy-egy megmérettetéshez mára már nélkülözhetetlen táplálék-kiegészítőket és sportfelszereléseket megfelelő választékból, részletes leírás alapján, a saját adottságaiknak megfelelően tudják kiválasztani. Természetesen a hobbi szinten sportolók és a lezser öltözékeket kedvelők is megtalálják itt a hozzájuk illő sportruházatot, sőt a fogyókúrázni kívánók számára is széles a kínálat a különféle diétás készítményekből.

Az amerikai ideál: Superman

www.geocities.com/TelevisionCity/Lot/6129

www.fandom.com/superman

members.wil.net/~kalel/superman.html

„Come on Barbie, let's go party!” Ez volt a refrénje annak a „botrányos” klipnek, amely miatt a Barbie babát gyártó cég bírósághoz fordult. Szerintük a klipben az együttes kigúnyolta az amerikai nő-ideált, amelyet a kerek szemű, szőke hajú, nagy mellű baba jelenít meg. Ha a Barbie baba testesíti meg a tengerentúli álomasszonyát, a férfiideált minden bizonnyal a Supermanban találhatjuk meg. Ez az ideál erős, jóképű, mindenkin felülkerekedik, míg ő maga legyőzhetetlen. (Talán ez lebeg legismertebb megtestesítője, Christopher Reeve szeme előtt is, amikor nem nyugszik bele, hogy egy véletlen baleset örökre legyűrje? Reeve 1995-ben szenvedett lovasbalesetet, és olyan súlyos gerincsérülés érte, hogy teljesen megbénult. Ő mégis töretlen optimizmussal várja, hogy eljőjön az idő, amikor a tudomány segíteni tud rajta, és ő ismét lábra állhat.) Superman képregényben és filmen egyaránt hódított, a többi hasonló figura – Pókember, Batman stb. – csupán az ő továbbbrazozott változata. Superman eredetileg idegen bolygó szülötte, azaz bevándorló – ez is csak Amerikában eshet meg, hogy egy „nemzeti hős” külföldi származású! Jellegzetes kék-piros ruhája az amerikai lobogót idézi, s ahogy öklbe szorított kezét maga előtt tartva szélesbesen röpül oda, ahol szükség van rá, maga a tettekkészesség. Rajongói számos anyagot találhatnak róla az interneten is. Van, amelyik „minden, amit tudni akarsz Supermanről” szlogennel reklámozza magát. Akad ötvenes évekbeli fotóanyagot bemutató oldal, de a képregényekről sem feledkeztek meg.

Hódolat a szépségnek

www.team.net/www./ktud/trabi.html

www.geocities.com/Hollywood/Hills/2440/taylor.html

Lélegzetelállítóan gyönyörű volt Liz Taylor 1963-ban, amikor 31 évesen eljátszotta a Kleopátra főszerepét. Richard Burton, aki addig nem ismerte személyesen, és csak lenéző hangnemben emlegette Lizt mint műveletlen kebelosztárt, a forgatás alatt teljesen rabja lett a színésznő királynői vonzerejének.

Liz Taylor 1932-ben Londonban született, és már háromévesen szerepelt egy táncprodukcióban. Tízévesen, miután

Amerikába költözött a családja, máris szerződést mondhatott a magáénak az Universal Filmstúdióval. A szőkek uralta Hollywoodot is hamar levette a lábáról ibolyakék szemével, szénfekete hajával és gyönyörű alakjával. Nem érte utol az a végzet, amely a legtöbb gyereksztárt, hogy felnőttként már nem fogadja el a közönség; sőt egyre inkább elhalmozták szerepekkel. Filmszerepei mellett a magánéletével is állandóan magára vonta a közfigyelmet. Férjeivel, akikből eddig hetet fogyasztott el, mindig igen viharos, sőt sokszor botrányos volt a viszonya. Richard Burtonnal például, akivel kétszer is összeházasodott – 1974-ben váltak el, 75-ben házasodtak újra, és 76-ban ismét elváltak – sokszor veszekedtek mások előtt, részegen és józanul egyaránt. A Nem félünk a farkastól című film egymást gyöttrő házaspárját mintha róluk mintázták volna. Időnként állítólag napokig nem keltek fel az ágyból, ettek, ittak, szeretkeztek, aztán összeveszesztek, törtek-zúztak. Burton után még kétszer ment férjhez Liz. John Warner szenátorhoz, aki olyan rossz hatással volt rá, hogy a duplájára hízott, majd Larry Fortenskyhez, akiben senki sem tudta felfedezni, mit talált benne vonzónak híres felesége.

Tavaszi = fogyókúra

www.hazipatika.hu/interactive/weightloss

Az emberek pár évtizeddel ezelőtt még azt ették, amire módjuk volt:

a gazdagok bőséges, nehéz ételeket, a szegények időnként semmit. Az egészséges táplálkozás fogalma ismeretlen volt. Ha pedig visszalépünk a történelem előtti időkbe, azt látjuk, hogy az ember számára éppúgy, mint más élőlények esetében, a táplálkozás esetleges volt: hol sikerült ételmezt szereznie, hol nem. A rendszeres éhezés természetesnek számított, ezért a szervezetünk úgy alakult ki, hogy képes takarékoskodni, a tápanyagokat maximálisan hasznosítani, energiát tartalékolni. Aki éppen nem is kővér, de a téli hideg, a borongós napok ellen vigaszul elnaszolt édesség és a sok ücsörgés annál is okozhat tavaszra problémákat. Ilyenkor lekerül a télkabát, kevesebb, többet mutató ruhát viselünk. Sokan riadtan állnak a tükör elé, és gyakran elhangzik a szentencia: fogyni kell!

Akinek komolyabb kúrára van szüksége, vegye figyelembe, hogy tartós eredményre gyors ütemű fogyókúrával nem számíthat. Az egész akció könnyebb, ha van segítség, ellenőrzés és visszajelzés. A fenti címen csatlakozni lehet egy fogyókúracsoporthoz; sajnos februárban már lezárult az első regisztráció, de hamarosan indul az új akció!

Biztató, hogy a statisztikák szerint a legsikeresebbek a tavasszal kezdett fogyókúrák.

Kés helyett ösztrogén

www.pro-patiente.hu/nyt/9703/14.html

Az ember nem hiszi el, hogy egyszer ő is ráncos lesz, amíg nem kezdenek szaporodni a szarkalábak a szeme sarkában. Akkor viszont elgondolkozik: mi lesz ebből, te jó ég?! Persze vannak plasztikai sebészek. Feszésre vasaltak már jó néhány színésznőt és milliommot, csak egy kis nyíszálás, szabás-varrás, és mosolygni, nevetni, ordítani, túl gyorsan pislogni nem szabad utána egy darabig, esetleg úgy negyven évig. A különböző klimaxos tünetek – hőhullám, csonttritkulás, szívproblémák – ellen már alkalmazzák egy ideje az ösztrogént. Egy amerikai kísérlet, melynek során majdnem 4000 nőt vizsgáltak meg, azt bizonyította, hogy a hormon az idősödő bőrt is fiatalosan tartja. A száraz, fáradt, ráncos bőr 30%-kal kevesebb esetben alakult ki az ösztrogént szedőknél, mint a kontrollcsoportnál. Amellett, hogy az egészséges, rugalmasabb bőr egészségügyi szempontból is „hasznosabb”, mint a nagyon érzékeny, száraz bőr, ráadásul a lelkiállapotot, a pszichés közérzetet is javítja, ha a külső fiatalos marad. A dohányzás, a túlzott napozás okozta károsodásokat azonban a hormonadagolás sem hozza helyre.

LÉLEK

Út a teljességhez

www.lastonetherapy.com/supplies.htm
hotstonemassage.com/certification.htm

A tengerentúlon új gyógy-mód (avagy divathóbort?) terjed, a LaStone terápia. Egyre többen, köztük híres emberek, modellek és színészek csatlakoznak a terápia híveihez. Mostanában amúgy is nagy népszerűségnek örvend minden,

amiről azt állítják, hogy egyszerre segít a test, a lélek és a szellem bajain – hát erről a kezeléssel is ez a hír járja. A LaStone lényege, hogy testünk-lelkünk akut és krónikus betegségeit speciális módon (és állítólag példátlan hatékonysággal) oldja meg: hűtött és felmelegített köveket helyeznek a test meghatározott pontjaira, és ezek a kövek e pontokra gyakorolt hatásuk által váltják ki a javuláshoz vezető relaxációt. A páciensek állítólag jobban ellazulnak, mint más masszázstechnikák hatására. A kezelést természetesen csak szakavatott ember végezheti, és csakis a különleges, e célra való kövekkel. A fotókon a nagy, fekete és fehér kavicsokkal telepakolt páciensek mindenesetre ellazultnak látszanak...

Az imáról

(Lord, teach us how to pray!)

www.cptryon.org/prayer/index.html

Lord, teach us how to pray

A ma élő vallások között kevés olyan van, amelynek ne lenne központi eleme az imádság. Különösen igaz ez a kereszténységre: van ugyan templomba járás, mise, összejövetel és természetesen a Biblia olvasása, de a „közvetlen” kapcsolatot Istennel az ő dicsérete, megszólítása és a hozzá való könyörgés jelenti.

De mégis, hogyan imádkozunk? Ha az ember nem hívő, esetleg nem hallott még soha egyetlen imát sem, akkor igencsak elbizonytalanodik. Hogyan szólítsuk meg az Urat? Beszéljessünk vele, vagy dicsérjük? Tanuljunk meg „szabványimákat” innen-onnan? Mint látható, a dolog nem is annyira egyszerű.

Az „Uram, taníts meg minket imádkozni” című oldalon választ kaphatunk a fenti kérdésekre. Mindennap „használatos” szövegeket találhatunk itt, illetve elolvashatjuk, hogy mi is az imádság célja, lényege. Külön rész foglalkozik a gyerekekkel is, és megtalálhatjuk a két „örök klasszikust”, vagyis az Üdvözlégy Máriát és a Miatyánkot.

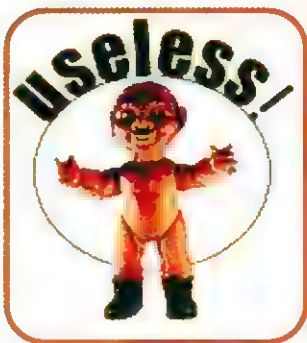
ÖRÜLET

Haszontalanságok a betegesen unatkozóknak

(Useless! Rubbish! Tat! Javascript nonsense for the terminally bored)

www.urban75.com/Mag/useless.html

Totálisan unatkozók számára kínál jobbnál jobb – mondhatni örülnél örültebb – Javascript alapú „játékokat” ez a hálószem, de ugyanúgy megtalálhatják itt számításukat az abszurd humor kedvelői is, mert némelyik oldalról szinte elhinni sem lehet, hogy emberi elme ilyen képtelenségre képes.

Talán az összes közül a legkitűnőbb darab a nejlompattogtató script. Itt azokra az átlátszó nejlonlapokra kell gondolni, amelyek sok-sok kis hólyagocskából állnak, és többnyire desszertes, bonbonos dobozokban szoktak felbukkanni. Ha egy ilyen a kezünkbe veszünk, ellenállhatatlan ingert érzünk, hogy minden egyes gömböcskét kipukkasztuk. Most erre már az interneten is van lehetőség: felkínálják nekünk a végtelen pattogtatás lehetőségét, és minden egyes alkalommal hallhatjuk azt a megnyugtató, szinte elengedhetetlen pattanást vagy pukkanást, mint az igazi zacskó esetében. Ráadásul itt hiába pukkasztjuk ki a gömböket egerünkkel, azok folyton visszanoznak, tehát örökkön-örökké folytathatjuk a játszadozást.

Ha elég pihentek vagyunk már, egy másik oldalra ugorva „kő-papír-olló”-t játszhatunk a számítógép ellen, kimondhatatlanul primitív formában. Egyszerűen ott van a „kő”, a „papír” és az „olló” szó alatt a gomb, megnyomjuk, a gép közli, hogy ő mire „gondolt”, és vagy eltaláltuk, vagy nem. Ha pedig ügyességünket akarjuk kipróbálni, akkor kergethetünk gombokat, amelyek folyton kicsúsznak az egérkurzor alól. Ne adjuk fel! Sikerülhet megnyomni a gombot, ha elég türelmesek vagyunk. Ugyancsak ügyességi játék a „world dot clicking competition”, vagyis

a pontklikkelő verseny, ahol megadott idő alatt minél több felbukkanó pontra kell egerünkkel rákattintani, hogy végül megtudjuk, átlagon felüliek-e klikkelési képességeink. Akár „gondolkodtató” játékot is játszhatunk, ha Mr. Inzultussal próbálunk meg szópárbajra kelni, de ez a rész inkább a felnőtteknek szól, mert a játék lényege az, hogy ki tud csúnyábbat mondani a másikra.

SZÓ-KÉP

Graffiti New Yorkból

(Koldkrush Represents Newyorkcity Graffiti)

www.koldkrush.com

Köztudott, hogy a nagy üres felületek mindig is vonzották az alkotóvágytól fűtött „falfestőket”. A nagyvárosokban ezekből a felületekből sok van, New York pedig igazán nagy város. Mi következik ebből? Elég egyértelmű: igazából nem is lehet látni olyan, a metropoliszban készült filmet, ahol ne villannának elő a tűzfalakon, metrókon virító óriási rajzok. A graffiti mint kifejezési forma népszerű,

hiszen nem kell hozzá sok minden, csak pár palack festék és egy vakolt fal, amely nagyjából rendőrmentes helyen található. Az elkészült rajzot sokan megcsodálhatják, s egyetlen hátránya,

hogy nehéz hazavinni.

Néhány amerikai ifjanc úgy gondolta, alkotásait nem bízza a városfejlesztési bizottság hangulatára, és megörökíti fényképen is, majd pedig a világhálóra is felrakja. A site stílusosan a graffitik világát követi: nyolc galériában tekinthetjük meg a különböző falakra, vonatszerelvényekre fűjt logókat, feliratokat. A képek alatt megtalálhatjuk a szerző nevét és a rajz címét is, ami nem hátrányos, mivel néha kicsit nehéz rájönni, mit is takar a tarkabarka felirat. A homepage rendelkezik egy Wildstyles névre hallgató szekcióval is, ahol helyet kaptak az egyes „művészek” számítógéppel alkotott kreációi is.

TECHNOLÓGIA

Asztali DVD/MP3 lejátszók

www.raite.com.tw

Amilyen hirtelen indult világ körüli útjára az MP3 formátum, olyan hirtelen vált fogalommal. Szinte mindenkinek voltak/vannak MP3-gyűjtő időszakai, hiszen néha eszünkbe jut egy-egy régi melódia, meglátjuk egy kalózsíto-on gyermekkorunk kedvenc bandájának koncertfelvételét, és már indul is a letöltés, indul a CD-írás. Ma, amikor egy írott CD ára „haveri alapon” 300 Ft körül van, gyakran belegondol az ember, hogy egy 60 perces albumot kiváló minőségben végül is 30 forintért tárol... Copyright ide vagy oda, ez bizony nem akármilyen, nem is csoda, hogy az MP3 a webes keresők leggyakrabban fogadott hárombetűs szava, közvetlenül a „sex” után.

Van azonban egy szépséghibája az MP3-nak: számítógép nélkül nem érünk vele semmit. Az pedig, hogy az ember egy méregdrága laptopot vigyen magával zenét hallgatni egy hétvégi kirándulásra, vagy hogy a hifi mellett ott álljon egy kis PC a maga CD-ROM-olvasójával, kissé abszurdum. Ilyenkor azt kívánjuk, bárcsak létezne MP3-lejátszó, éppúgy, mint kazettás magnetofon!

Nos, a tájékozottabbak már minden bizonnyal tudják: létezik ilyen eszköz! Sőt ami még hihetlenebb: ezek az ún. 4. generációs DVD-lejátszók DVD-, audio-CD-, video-CD- és MP3-lemezek lejátszására is képesek! Az első gyártó, amely ezt a fantasztikus berendezést piacra dobta, a tajvani Raite cég volt. Neve azóta már fogalom: a kis „kütyüt” mindenki agyondicséri, kisebb hibái ellenére is a büttyölők kedvence világszerte. A legismertebb 715-ös modell frissíthető BIOS-szal, távirányítóval és optikai, valamint digitális hangkimenettel is rendelkezik, Prologic-dekóderre köthető, és DTS-kompatibilis. A szerkezet itthoni ára közel száz ezer forint volt márciusban, de az USA-ban ekkor már 40 000 Ft-nyi dollárért is hozzá lehetett jutni. Ha belegondolunk, hogy egy asztali DVD-lejátszó ára is legalább ennyi, ha nem több, akkor aligha fogunk más márkát választani. Ráadásul a tajvani gyártó a hagyományokhoz híven magáról tett az amerikai és európai korlátozásokra, így bármilyen régióköddel ellátott DVD-lemez lejátszható berendezéseiben, sőt a rossznyelvek szerint a macrovision-védelmet – amellyel a VHS-szalagra másolás ellen védik a DVD-ket – is szándékosan kiiktathatóvá tette.

Akinek esetleg megtetszett a fenti berendezés, ne csak a gyártó honlapján nézzon szét, hanem keresgéljen csak buzgón a weben: a különféle modelleket mára közel egy tucat különféle gyártó másolja és értékesíti. A 713-as verziók már egyből 5.1 Dolby kimenettel is rendelkeznek, a „K” jelűek pedig az ún. karaoke-funkciót is tudják. Mivel az eszköznek nagyon sok mutációja létezik, jól nézzük meg, hogy mit veszünk: némelyik lejátszóból pont a legfontosabb funkciókat „felejtik ki” a készítő.

TÖRTÉNELEM

Légy viking!

www.lp.se/gerrie-warner/times.htm
gorm.com

Unod a kort, a helyet, amelyben élsz? Akkor lépj át a vikingekhez! A fenti címen csatlakozhatsz a tengerek kalandoraihoz. Ha megadod a rád legjellemzőbb tulajdonságokat, máris kapsz egy viking nevet. (Ahogy azt találóan megjegyzi a site készítői, a mai nevek általában semmit sem mondanak a viselőjükről.) Pl. ha vörös a hajad, és Eriknek hívnak, máris megkapod az Eric, a Vörös igazi viking nevet. Ha netán Harald vagy, és béketűrő, Harald, a Szelíd névre fogsz hallgatni. Ha kevésbé skandináv hangzású a keresztnéved, esetleg olyasmit fognak javasolni neked, hogy Jenő, a Vad, de legalább többet elárul majd rólad, mint az, hogy Kovács. Ha már választottál nevet, viking hajókkal is foglalatzkodhatsz, és megtudhatsz néhány viking bölcsességet különféle fontos témákkal kapcsolatban. Pl. a „Mi a probléma a szerelemmel?” témakörben a hezitálásra utaló elmés mondás: „The last cow gets the worse grass.” És a szégyenlősséghez, titkolózáshoz hozzáfűzött megjegyzés: „Love and coughing can't be concealed.” Ha pedig a játék mellett tudni is akarsz valamit a vikingekről, a www.lp.se/gerrie-warner/times.htm címen összefogottan és érdekesen írnak a témáról. Például a viking elnevezés a „vik”, azaz öböl szóból származik. Ez is arra utal, milyen szoros kapcsolatban álltak a vikingek a tengerrel. Legendás hajósok voltak, és jóval Kolumbusz előtt eljutottak már az Újvilág partjaira. A leendő dán és norvég vikingek kalandozásainak célja Nyugat-Európa és Anglia területe volt, míg a svédek kelet felé, a mai Oroszország, a hajdani Bizánc és a Közel-Kelet felé vették útjukat. Állítólag nem is voltak olyan vad és kegyetlen rablók, ahogyan a krónikák állítják, nagyrészt kereskedtek és földet műveltek. Mások városait csak azok a renitens vikingek rabolták végig, akiknek nem akadt jobb dolguk. Azért az isteneik elég harcosak voltak. Főképp Tor, a mennydörgés istene, akinek hatalmas pörölye bumeráangként visszatért hozzá, miután valakihez hozzávágtá.

VETÍTŐVÁSZON

Miért éppen Alaszka?

(Geoff's NX Miscellany)

www.nx-misc.net/corepage/index.shtml

Nagy sikerrel vetítették Magyarországon a Northern Exposure, a magyar verzióban Miért éppen Alaszka? című sorozat epizódjait. A történet nagy népszerűségnek örvend még a kritikus berkekben is, hiszen

16-szor jelölték Emmy-díjra, és ebből 6-szor be is gyűjtötte a kitüntetést. A sorozat nemcsak a történetnek köszönheti popularitását, hanem annak is, hogy olyan színészeket vonultat fel, mint Rob Morrow, a Cliffhangerből is jól ismer Janine Turner vagy akár a néhány epizódban feltűnő Anthony Edwards, azaz Greene doktor a Vészhelyzetből.

A sztori a messzi Alaszkában, Cicely városában játszódik, ide érkezik négyéves gyakornokságára Joel Fleischman, a frissen végzett orvos. Számára ez a hely a szakmai fejlődésre való lehetőség zsákutcája, ezért esze ágában sincs itt maradni. A helybeliek azonban más véleményen vannak, így különféle módszerekkel végül is maradásra bírják. Cicely élete a jövővény által felporzódul, majd Joel is lassan elfogadja sorsát. Az egymáshoz szorosan nem kapcsolódó részeket keresztül szép lassan megismerhetjük a kisváros lakóit, jellegzetes figuráit, valamint megérint bennünket az a bájos atmoszféra, amely mindent körülölel.

Az első sorozat még 5 folytatást ért meg, ebből nálunk csak három volt látható, így aztán aki kíváncsi a történet menetére, vagy nem tudja kívánni, amíg valamelyik tévé-társaság megvásárolja a jogokat, itt elolvashatja a további

epizódok rövid összefoglalóját is. A site többórnyi kapcsolódást kínál a rajongók számára, a hatalmas archívumban kedvünkre mazsolázhatunk a színészekről szóló írások, a hang- és képanyagok, valamint újságcikkek között.

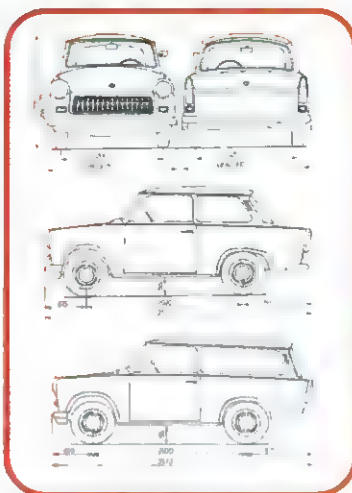

VOLÁN

Trabanton járni élvezet...

www.icbl.hw.ac.uk/~cjs/mycar.htmlwww.team.net/www./ktud/trabi.html

Amikor hajdan egy igazi, beleváló Trabant elindult kora reggel a lakótelepen, minden szomszéd kiesett az ágyból. Hosszas, harsány, büszke bömbölés kísérte a motor bemelegítését, amely néha, amikor a boldog tulajdonos kissé kijebbe húzta a szivatót, rekedt sikolyokba ment át. Végül, amikor már mindenki felébredt egy kilométeres körzeten belül, a szögletes kis táltos vígan útnak eredt. Egészen a sarokig kocogott, ahol aztán lefulladt. És lehetett újra bögtetni egy kicsit. Így némiképp bölömbikára emlékeztetve, lassan, de annál nagyobb feltűnést keltve lehetett közlekedni. Egy-egy piros lámpánál a várakozási időt a motor berregtetésével lehetett mulatni, majd az autó rendszerint a sárga-zöld váltástól elkedvetlenedve lefulladt, és magába rogyott. Miután ennyi rosszat mondtunk szegény Trabiról, nehéz elképzelni, hogy vannak, akik kedvelik. Pedig olyannyira akad ilyen ember, hogy az interneten is sokat foglalkoznak ezzel a járművel. A www.team.net/www./ktud/trabi.html címen pl. igen meleg hangon méltatják a kisautó erőit, realista stílusban. Pl. tény, hogy könnyű volt hozzá alkatrészt venni, könnyű volt javítani. Ha más szórakozás nem akadt szombat délután, mindig lehetett egy kicsit Trabantot szerelni. Ahogy méltatója megjegyzi, a szocializmus igazi terméke volt: egy kicsit rossz, nem túl hatékony, nem sokoldalú, de valahogy azért működött. A Trabik sorából a P50-es viselte először a közismert jelvényt. Ez az autó 3375 mm hosszú, 1500 mm széles és 1395 mm magas. Aki elég kicsi volt, kényelmesen belefért, és még a térde sem szorította a fülét vezetés közben. Aki nosztalgiázni vágyik, vagy a kora miatt lemaradt a Trabantokról, esetleg egyszerűen csak érdekes képeket akar látni, az a fenti címeken megtalálja, amit keres.

Internetes jelbeszéd

www.proficomp.hu/text/smiley.htm

Amikor beszélgetünk valakivel, könnyű dolgunk van, hiszen a kiejtett szavak mellett a hanghordozás, a mimika és a gesztikuláció is hozzájárul mondanivalónk teljességéhez. Gondoljunk például arra, hogy az „Ez aztán szép!” felkiáltás hordozhat pozitív és negatív töltetet is. Mondanivalónkat az előbeszéd ilyenkor egyértelművé teszi, ha viszont ugyanezt írásban közöljük valakivel, akkor az illető – különösképpen a kellő kontextus ismerete nélkül – sokáig rágódhat azon, hogy vajon mit is akartunk a tudtára adni. Ha azonban ezt látjuk a mondat mellett :-), nyilvánvalóvá válik egy pillanat alatt, mire is gondolt a feladó.

A fenti jel az ún. „smiley”-k közül való, melyek nemcsak a szöveg értelmezésében segítenek, de használatukkal kis színt, vidámságot is visznek a netes kommunikációba. Annak ellenére, hogy mindenki használja, általában csak a mosolygós :-) és a szomorú :(smiley ismertek, pedig az egész csupán fantázia kérdése! Például a :-9 annyit tesz, hogy az illető megnyalja a szája szélét. Nem is olyan nehéz feladat kitalálni, csak éppen elfordított fejjel kell gondolkodni.

A fenti oldalon összegyűjtött „smileyszótár” segítségével mi magunk is népszerűsíthetjük az eddig ismeretlennek hitt jeleket. Már csak azért is érdemes megjegyezni néhányat közülük, mert az internetes chatek világában nem ritkán találkozhatunk velük, és könnyen félreérthetjük beszélgetőpartnereinket a megfelelő „dekóder” használata nélkül.

ZENE BONA

A világ himnuszai

(A Collection of National Anthems)

members.tripod.com/~shirish_kalele/index.htm

Egy egyszerű, de nagyszerű kis oldalt takar a fenti cím. Készítője a világ jó pár országának nemzeti himnuszait gyűjtögette össze (egyetlen szépséghibával: a magyar hiányzik). Az egyes nemzetek nevére klikkelve elindul a himnuszok MIDI-hangszerelésű változata, valamint megjelenik a himnusz szövege. Nem kell megjedni, nem szükséges sok nyelven beszélni ahhoz, hogy megértsük a sorok között rejlő, nemzeti öntudatról szóló gondolatokat, mindegyik szöveghez mellékeltek az angol fordítást is, amely így egyúttal valóságos kis nyelvleckéként is szolgál. Néhány esetben a rendelkezésre áll egy RealAudio-fájl is, amelyben kórus adja elő a dalokat. Aki kellően sokat hallgatta már, tesztelheti magát azzal, hogy a tévéjén az Eurosportra vált, s háttal a készüléknek megpróbálhatja felismerni a felcsendülő nemzeti dallamokat ...

VÁLTSON velünk SEBESSÉGET!

Lassú a számítógép-hálózata?
Akadozik az adatátvitel?
Váltson velünk sebességet!

Az X-BYTE strukturált informatikai hálózata akár 200 Mbps adatátviteli sebességet is lehetővé tesz és élettartam-garanciával készül.

GIGANET ⇒ GIGÁSZI FELADATOK MEGOLDÁSA

X-BYTE
SZÁMÍTÓGÉP HÁLÓZAT
A HÁLÓZATMASTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 436-9950, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Hungary.Network

Internet

a tartalom
szolgáltatója

hu
<http://www.net.hu/domain>

Domain regisztráció
óriási kedvezmény!
február 15. és április 15. között

7.000 Ft + ÁFA regisztrációs díj
havi **2.000 Ft** ÁFA fenntartási díj

2000. március 1. után bármilyen
domain-név bejegyezhető
a .hu tartomány alá

Hungary.Network
1015 Budapest, Donáti utca 40-42.
t./f.: (36-1) 201-1682, 214-1398
e-mail: market@hungary.com

A korszerű térinformatika az új évezred alapvető technológiája. Most, amikor a legdrágább termék a hihetetlen mennyiségű információ válik, egyre fontosabb azok térbeli elhelyezkedése, vizsgálatuk földrajzi megoszlás szerint.

Irodájából szeretné látni nagyjértékű szállítmányainak pillanatnyi helyzetét?

Kíváncsi az egyes földrajzi területekhez tartozó olyan alapvető információkra, mint az üzletek, vagy benzinkutak száma, az ott lakók átlagos jövedelme, vagy a szociális körülmények? Havária esetén azonnal látni akarja a tüzeset, vagy a csőtörés környezetét, az ott lévő veszélyeztetett embereket és értékeket?

Netán egy város 40 év feletti kopasz férfi lakosainak átlagos narancsléfogyasztására kíváncsi?

Tőlünk mindezt megtudhatja!

**Szeretettel várjuk NYITOTT NAPOK rendezvényünkön
2000. április 18-19-én 10-18 óra között
Budapest, XIV. Fogarasi út 10-14.**

LANDINFO Térinformatikai Szolgáltató Kft.
1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Tel.: 467-2850, 467-2856, Fax: 467-2865, 383-2025,
E-mail: mail@landinfo.hu, http://www.landinfo.hu

Integrált
bérügyviteli,
humánpolitikai,
beléptető és
munkaidő-
nyilvántartó
szoftverek:

BERENC
bér- és táppénz
számfejtő program

BEST!HR
humán erőforrás-
gazdálkodási program

Outsourcing
bérszámfejtés
bérmunkában

BBR
beléptető és
munkaidő-nyilvántartó
rendszer

Nan'Ker
kereskedelmi,
pénzügyi, vámraktár
program

NEXON
Számolnak velünk

1051 Budapest
Szent István tér 2.
Tel.: 266 2057
Fax: 517 8442
www.nexon.hu

INTERNET DOMAIN REGISZTRÁCIÓ

Velünk nem marad le semmiről!

Domain-regisztrációs díj: 8000,-Ft

A karbantartási díj havi: 2000,-Ft

Az árak a 25%-os ÁFA-t nem tartalmazzák!

Nem szeretnék
lekésni a jó
nevekről...ezért
bízom a bejegyzést
a telnet-re.
Máris nyeregben
érzem magam.

Március 1.
után bárki bejegyezheti
a neki tetsző domain-nevet
a .hu tartományban.

internet. többet akar?

telnet Magyarország
H-1136 Budapest,
Pannónia u. 11.
Tel.: 330-3333, Fax: 329-2781
e-mail: telnet@telnet.hu

Pályázat

Novák Aron: aaron@maj...

Templom a hálón

Eleinte az internetben az ellenséget látták (vagy keresték?) az egyházak képviselői. Most pedig egy tartalmas, érdekes, szép kivitelű egyházi oldalra akadtam. Úgy látszik, elismerték, hogy az internetnek is hatalmas szerepe lehet az információközlésben. Milyen nagy tömegekhez

Aktuális
Szentmisék
Lelkipásztori iroda
Plebános oldala
Hirdetések
Öyöntetés
EZ+AZ

Köszöntelek a Szent Imre Plebánia Információs Oldalán!

Kedves Testvéreinknek köszönjük, hogy az elmúlt években már megtapasztalhattuk, hogy az adójuk 1%-át sokan átutalták a SZENT IMRE ALAPÍTVÁNY adószámára, ezzel is gazdagítva a plébániát.

SZENT IMRE ALAPÍTVÁNY
19655165-1-43

lehet viszonylag olcsón sok információt eljuttatni! Számomra nagy meglepetés volt, hogy nem ingyenes tárhelyszolgáltatónál kapott helyet az oldal, ezzel is kirí az igénytelen site-ok tömegéből. A SZENTIMRE.INI.HU címen lehet felkeresni a Szent Imre Plébánia weboldalát.

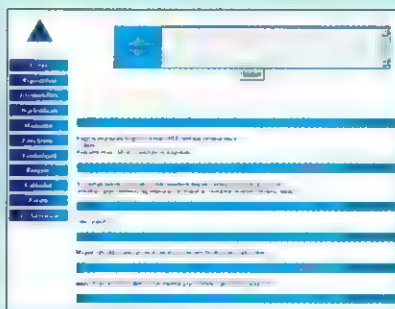
Annak javallott igazán felkeresni ezt a kikötőt, aki már járt a valódi (offline) plébánián. Az aktuális témák menüpontja alatt többek között II. János Pál pápa jubileumi bulláját lehet magyar fordításban olvasni. Itt egyéb naprakész információkat is találhatunk, például a templom által szervezett nyári tábor adatait. A miserendre is rábukkanhatunk, amelyből megtudhatjuk, hogy hánykor miséznek, és ki celebrálja azt. A lelkipásztori iroda címszó a plébánia elérhetőségét, koordinátáit tartalmazza. Van e-mail cím is, szívesen várnak a weblappal és egyéb dolgokkal kapcsolatban észrevételeket. Itt található meg többek között a kántor fényképe is egy almenüben. A plébános személyes bemutatkozását ugyancsak elolvashatjuk. Kár, hogy a publikációk és a prédikációk még nem elérhetőek. A hirdetéseknel nem a megszokott reklámokkal találkozunk, hanem egyéb dolgokkal – rendezvények-

kel, lelki napokkal – kapcsolatos információkkal. A gyónás rendkívül fontos minden vallásos ember életében, itt megnézhetjük, hogy mikor kinél gyónhatjuk meg bűneinket. Egy kicsit lazít a komolyságon az ez+az menüpont, itt van a képgaléria a templomról és a tavalyi rendezvényekről. A főoldalon kéri a kedves látogatókat, hogy adójuk 1%-át ajánlják fel templomuk javára. A Szent Imre Alapítvány adószáma: 19655165-1-43. Az oldal hetente frissül, és ez ilyen témakörben nagyon jó értéknek minősül.

Csak így tovább! Egyre színesedik az internet kínálata! Szívvel remélem, hogy a legtöbb templom követi a Szent Imre jó példáját, és majd mindenki – aki akarja – megtalálhatja a lakóhelyéhez legközelebb eső templom weboldalát, s nem késik le egyetlen misét sem, vagy időben be tudja fizetni a nyári tábor utolsó részletét! :-). Vagy talán RealPlayerrel nézheti a misét...

Új online játék a láthatáron -Ma2

Centilion és viszálykodó testvérei történetébe kerülünk, ha felkeressük a Docens (alias Sipos Attila) által fejlesztett weboldalt a WWW.ADATLIGET.HU/SZINHABORU címen. Egy jól kidolgozott online játék, amelyben a résztvevők tétjei alapján óránkénti zárással kerülnek kiosztásra a pontnyeremények. A játék a tömegpszichológián alapul, de ilyen irányú ismeretek hiányában a vakszerencsében bízva is kipróbálhatjuk, hogyan tudjuk megjósolni előre mások viselkedését. A játé-

ba elegendő óránként 5 percre bekapcsolódni, megnézni az elmúlt fordulók eredményeit, és megtenni a saját tétjeinket – ez pontosan belefér a számítógéppel dolgozókra vonatkozó törvény által kötelezően előírt, óránkénti 10 perces pihenő-

időbe. Vigyázat! A játékban elért eredmény nem ad semmiféle pszichológusi jogosítványt, és a játékban részt vevő tömeg viselkedésvizsgálata doktoranduszi témának sem felel meg!

Ha valakit nem érdekel a játék, akkor is érdemes ellátogatni az oldalra, hiszen ott Docens más munkáit is láthatjuk, amelyek a web egyéb irányú felhasználását célozzák.

Vegyél autót kedvezményesen!

Biztosan többen vagyunk úgy, hogy szeretnénk venni egy autót, de csak a részletfizetési megoldás jöhet szóba. Sajnos a használt autók részletre nagyon drágák, és a hitelügyintézés is nagyon bonyolult (kell 16 kezés és havi egymillió kereset). Ilyenkor jöhetnek szóba az új autók, ahol az eladás érdekében leegyszerűsítik a hitelügyintézt! Sok márkakereskedőtől már 20-30% befizetésével el lehet hozni az autót. Persze utána jön még sok hónapos törlesztőrészlet.

Mindez szép, de ez minden? További kedvezményt már nem lehet kicsikarni?

Dehogynem, mondja a kereskedő... Ha az egész céget ezzel a márkával tesszük ellátni, akkor adhatok még további néhány százalék engedményt... Mivel az autó komoly beruházás, néhány százalék kedvezmény akár több százezer forint is lehet. De hogy vegyek én fél tucat Opelt vagy Renault-t, netán Peugeot-t?

Nos, keress vevőtársat a neten, és vedd a flottát társaiddal közösen!

Segít a MILLU.VIRTUALAVE.NET/PEUGEOT honlap, ahol meg lehet nézni a legtöbb Peugeot-típus árát, és lehet jelentkezni a vásárlói csoportba! A csoport szervezése ingyenes (fizetni csak az autóért kell :-)).

Ha valaki nem Peugeot-típust szeretne venni, akkor jelentkezzen, és írja meg, hogy milyen márkához kellene csoport! A Peugeot-nak már van levlistája is (PEUGEOTLISTA@EGROUPS.COM), ahol a leendő vásárlók egyeztethetnek! Feliratkozás: PEUGEOTLISTA-SUBSCRIBE@EGROUPS.COM, leiratkozás: PEUGEOTLISTA-UNSUBSCRIBE@EGROUPS.COM. Honlap: WWW.EGROUPS.COM/GROUP/PEUGEOTLISTA.

Peugeot Vásárlói Csoport

id	subject	author	date
1	Idi... Peugeot...	Mirela Zelek	Tue Feb 22 2000
4	Spa...	Mirela Zelek	Wed Feb 23 2000
5	Idi... Peugeot...	Mirela Zelek	Sun Feb 27 2000
6	Peugeot...	Soros Ferenc	Mon Feb 28 2000
7	Peugeot...	Tóth Áron	Mon Feb 28 2000
8	Peugeot...	Mirela Zelek	Mon Feb 28 2000
9	Peugeot...	Fodor Péter	Sat Mar 04 2000

Encarta Virtual Globe

Ha ismeretekkel szeretnénk gazdagítani tudásunkat a világról, amelyben élünk, akkor bele kell néznünk a Virtuális Földgömb Encartájába.

szemléltető adatok segítenek böngészni a benne levő érdekességek között. Rendelkezésünkre állnak az aktuális tények, helyi vagy személyi érdekességek. A cím: ENCARTA.MSN.COM/EVG/DEFAULT.SHTM, az oldal aktualitását pedig növeli, hogy májusban megjelenik az Encarta 2000 is.

Under Construction – lusta webmestereknek

Vigyázat, ennek az oldalnak semmiféle felhasználási módja nincs, aki tudja használni, az egy nagyon rossz webmester :-)! Meg sem mondom a címét... Csupán elárlom, hogy már olyan oldal is van, amelyen 11 nyelven olvasható az „Under Construction” szókapcsolat.

Magyarul meg angolul biztosan olvastad már a „még egy jó darabig ne keress itt semmit” jelentésű „fejlesztés alatt” kifejezést, de japánul és portugálul jobban hangzik. Ha valaki szomorúan venné tudomásul, hogy neki még nincs japán True Type fontja, az se búsuljon, a japán és a kínai egy kép része.

Két dolgot hiányoltam ebből a szép kiállítású webhelyből. Egyrészt a HTML-kódot, amelyet a szorgos webmester azonnal beilleszt weblapjába, népszerűsége növelése ürügyén. Másrészt szívesen visszajelezttem volna az oldal készítőjének, de kiletét eltitkolta, talán szerénységből... Mindenesetre annyit megtudtam, hogy a domainnév a Digex Inc. tulajdona, másrészt a weboldalon ott a Network Solutions logója. Esetleg nekik kellene hál

lálkodni e remek weblap miatt? Mindenesetre – hacsak nem a világ legrosszabb oldalát készíted – ne használd a feliratokat! Használják mások elegenden.

Kis Ervin Egon rovata / egon@relax.hu

MANÓ úr

Beszélgetés Borsódi Donáttal

A Finálév sorozat első évében olyan ismert közéleti szereplőket, tudósokat, művészeket, értelmiségieket kérdeztünk a számítástechnikáról, az internetről, akik – többnyire csak felhasználóként vagy az „első viziten” épphogy átesett ismerkedőként – a másik oldalról, saját speciális szakmai szemszögükből alkotnak véleményt a világot átforgató informatikai forradalomról. A sorozat 2000. évi folytatásában – miután januárban tisztáztuk, hogy ez még a huszadik század – elsősorban az *innenső oldal* prominenseivel ülünk le beszélgetni, akik foglalkozásszerűen üzik a számítástechnikát, és belülről látják a hirtelen ránk szakadó információs társadalom napos és árnyoldalait.

Manapság, amikor a számítástechnikáról beszélve szinte mindig az internetre is gondolunk, hajlamosak vagyunk megfeledkezni róla, hogy néhány évvel ezelőtt, a világháló térhódítását alig néhány pillanattal megelőzve volt egy másik eszköz, amely megjelenésével óriási változásokat hozott, és merész tervek megalkotására sarkallta a szakembereket. A ma már épp kihalálófélben lévő CD-ROM percek alatt vált minden számítógép részévé, egyben más eszközöket követelve maga mellé. Megszülettek a multimédiás számítógépek, de kevés volt hozzájuk a CD. Ugyan elárastották a piacot a külföldről behozott programok, ám a vásárlók magyar szoftvereket is szerettek volna. Ekkor egy kis bajai cég valami egészen újjal jelentkezett: saját fejlesztésű, játékos oktatósorozatot indított gyerekeknek. A Manó CD-k atyja Borsódi Donát, akit azért is hívok magamban Manó úrnak, mert egész személyiségéből ugyanaz a kedvesség, gyermekszeretet és tisztesség árad, amely a Manó sorozat darabjait is áthatja.

– Amit Ön csinál, az minden szabálynak, szokásnak ellentmond: magyar szoftvert fejleszt, ahelyett, hogy a külföldit magyarátaná; s mindezt nem Budapesten, hanem vidéken, Baján; ráadásul kisgyerekeknek készít oktatóprogramokat, ahelyett, hogy jól bevált, lövöldözős játékokat árulna. Honnan az indíttatás?

– Nincs ebben semmi különös, egyszerűen ezt szeretem csinálni. Pedig az életem tényleg nem így indult: a matematika szakon, ahol végeztem, kétfajta ember volt, aki programozott, és aki nem programozott. Bármilyen furcsa, én az utóbbi társaságba tartoztam, de nem voltam elég ügyes, okos, hogy jusson nekem matematikusi állás, ezért aztán munkahelyeimen kellett megismerkednem a komputerrel. Baján nem sok lehetőség volt. A mezőgazdasági kombinátban kaptam állást, ahol először három hónapig nem csináltam semmit. Aztán jött a BKR, a Bajai Kukoricatermesztési Rendszer – ha jól emlékszem a nevére

–, ahol kényszerből megtanultam programozni, mert nem nagyon volt mit csinálnom. Ezt követően elkerültem a fonógyárba, majd a vízügyhöz és végül a tanácshoz, amely időközben éppen átalakult polgármesteri hivattallá. E helyek mindegyikén eltöltöttem pár évet, és közben leginkább számítástechnikával foglalkoztam. A szocializmusban elég sok marhaságra dobtak ki rengeteg pénzt, így vettem részt például egy kutatás-fejlesztésben: a műegyetem textil

tanszékéről érkeztek hozzánk fővárosi szakemberek. Összekötöttünk egy század eleji fonógépet a komputerrel, és egy Junoszty tévé képernyőjén futottak a nullák meg egyesek: a nulla azt jelentette, hogy elszakadt a fonal, az egyes azt, hogy összekötötte a fonónő. Az egésznek az égvilágon semmi értelme nem volt, de én azért komoly munkát végeztem, huszen írtam egy lebegőpontos

aritmetikát és egy optimalizációs programot, s ha nem is használták soha semmi értelmes dologra, számomra sok tanulsággal szolgált.

Szóval mindenhol lehúztam négy évet, elvégeztem mindent, amit rám bízottak, de nem szerettem a munkámat, igazából nem inspirált semmi. Szeretek szabad lenni, nem vagyok jó alkalmazott, és bizonyos értelemben összeférhetetlen vagyok. Azt a szabadságot, amire szükségem van, az adta meg, hogy saját céget alapítottam, persze csak akkor, amikor már lehetett. Olyan ember vagyok, akinek mindig van egy-két jó ötlete, és amelyiket tudom, meg is valósítom. Egyébként az nem is fontos, hogy én valósítsam meg; az a lényeg, hogy ha elképzelek valamit, az megvalósuljon.

– Mindebből még mindig nem következik a „Manó-kaland”...

– Az, hogy épp a gyereksoftverek felé mentem el, Gállai Antalnak köszönhető, akivel a vízügynél dolgoztam együtt. Ő készített egy fantasztikus Commodore-os nyelvoktató programot, amely a mai napig megállná a helyét. Vele kezdtünk el szótárprogramokat írni, közben jött a PC-világ, az XT, az AT, és én

megtanultam C-ben programozni. A szocializmus már a vége felé közeledett, de még mindig csak fusiban dolgoztunk, és az üzlet sem ment igazán jól, azt is meg kellett tanulni. Akkoriban kezdtem el kiállításokra járni, és érzékeltem, hogy nagy igény van arra, amit csinálunk, érdemes ebbe az irányba menni. Egy-szer aztán megláttam Szendrő Borbála I Love Words című könyvét, és arra gondoltam, milyen jó szoftvert lehetne ebből csinálni. Akkor jött Mándli János, aki-vel megalapítottuk a cégünket, és elkészítettük a könyvből a programot. Ez egy DOS alatt működő képes szótár volt, amit 92-ben elvittünk a Comptaire, és hatalmas sikert arattunk vele, mert magyar nyelvű program PC-re – pláne képes szótár! – szinte egyáltalán nem volt. Az igazi áttörést a CD megjelenése hozta: gondoltunk egy nagyot, kiszíneztük a képeket, felvettük a hangot (meg némi kölcsönt), és megcsináltuk Magyarország első nyelvoktató CD-ROM-ját.

a szoftverbe, hogy még jobb legyen, még jobban élvezzék a gyerekek, ahhoz pénz kell; irodát fenntartani pénzzel lehet, és így tovább. Tehát a pénz nem nekem kell, hiszen még most is lakótelepen lakom a három gyerekemmel.

– Azt hiszem, nem kell fölsorolnom azokat az érveket, amelyeket a számítástechnikával szemben szokás hangoztatni, biztosan hallja eleget más-tól is. Mit szokott ezekre mondani? Egyáltalán, hogyan gondolkodik erről, hiszen van három lánya, így közvetlen tapasztalatokkal is rendelkezik.

– A számítógépről mondanak mindenfélét, de nem nagyon szoktam ezzel foglalkozni. Legtöbbször azt hallom, hogy a gép függővé teszi a gyereket – én ilyet nem tapasztaltam, inkább örülök, ha a nagyobbik lányomat sikerül oda-vonszolni a komputer elé, mert őt nem nagyon érdekli. A középsőt már inkább, a kicsi meg, aki két és fél éves, úgy hívja a komputert, hogy „kuku”; azt mond-

Tavasszal, amikor megjelent, lehetett érezni, hogy elég nagy az érdeklődés, de még mindig nem volt az igazi, és akkor októberben jött a robbanás: lement a CD-olvasók ára, egyre többen már eleve CD-meghajtóval vették új gépüket, ugyanakkor nem volt a piacon magyar nyelvű szoftver. Jöttek a kiállításra, meglátták, hogy magyar CD-t árulunk, s már vitték is. Öt nap alatt bejött úgy két-millió forint. Az egyik nap még csóró vagy, a másik nap meg tele a zsebed – érdekes érzés. Persze tudtuk, hogy ezt a pénzt nem szabad elszórni, hanem valami újat kell kitalálni, és ekkor jött a Manóka

Él Baján egy Csabai Dolores nevű hölgy, aki több díjnyertes környezetismeret-könyvet írt. Amikor 94 körül valahogy a kezembe került az egyik munkája, arról is mindjárt az jutott eszembe, milyen jó CD-t lehetne belőle csinálni. Az ötlet neki is tetszett, és létrehoztuk a Manó-alandot. Amikor elkezdttük, még nem sejtettük, hogy ez lesz az első magyar gyermekoktató szoftver.

– A nyugati világban hagyományosan külön ipar épül a gyerekekre, hiszen az egyik legkönnyebben elcsábítható közönség. A rendszerváltás óta nálunk is fokozatosan jelennek meg azok a nagy cégek, amelyek egész termékcsaládjukat a gyerekekre építik. Fel tudja Ön venni a versenyt mondjuk a Disney-szoftverekkel?

– Megmondom őszintén, nem félek a Disneytől. Az egy más világ, és már nekünk is van saját, kialakult világunk, erre épülő vásárlórétegünk, törzsközön-ségünk, és ezt nem nagyon lehet már elvenni. Rengeteg pozitív visszajelzést kapunk, az emberek várják, keresik az újabb termékeinket, és ez jó érzés. Amis az üzleti részét illeti, abban persze nem tudunk versenyezni, de tulajdonképpen nem is akarunk, mert nem a pénz a lényeg. Ez persze nem azt jelenti, hogy a pénz nem számít: ha jobb programot akarok csinálni, ahhoz pénz kell; ha rajz-filmet akarok csinálni, azt meg kell fizetni; ha technológiai modulokat akarok

ja: „papa, gyere velem kukuzni!” Nem szeret kattintgatni, egerezni: ő a főnök, és mindig mutatja az ujjával a monitoron, hogy mit csináljak. Ő a legjobb kritikusom, rögtön megmondja, mi tetszik, mi nem...

– Éppen ez az, amitől óvni szoktak a szakemberek, hogy a gyerek a számítógépen tanuljon meg mindent, például írni vagy rajzolni, hiszen így nem alakul ki nála az a finom mozdulatokból álló mozgáskészség, amely mondjuk a betűk formálásához kell.

– Ki mondta, hogy Réka állandóan a billentyűzet előtt ül? Sokat rajzol, ját-szik, ahogy a többiek. Ahol a gyerek komputerfüggővé válik, ott többnyire a szülőkkel van a baj. Programjaink tervezésekor kimondottan nem is törek-szünk arra, hogy a gyerek rögtön teljesen önállóan tudja használni; számára öröm, ha apa vagy anya leül vele a komputer elé, és tanítgatja. Nem az a célunk, hogy elektromos bétiszitternek vegyék meg a szoftvereinket.

A számítógép csak egy stimulátor, egy plusz eszköz, amely segíti a gyereket abban, hogy kinyúljon számára a világ. De a szülőnek is van feladata ezzel: ahogy mi adjuk a kezébe, hogy mit olvasson, mi vesszük neki a játékokat, a számítógépnél is fontos, hogy irányítsuk gyermekeink figyelmét, ügyeljünk a normális arányok megtartására. Például nagyon rossznak tartom, ha a gyerekek szimulá-torjátékkal sielnek; menjenek el sielni a hóba, hiszen mindennek megvan a ma-ga helye! A videó ugyanez: befekszik a gyerek a tévé elé, és nézi, hogy lőnek. Ilyen szempontból a számítógép sem különbözik a videótól meg a tévétől; min-dent lehet jól is használni, meg rosszul is. Ezek szerint engem azzal a váddal le-hetne illetni, hogy – mivel mindig jobb és jobb szoftvert akarok csinálni, amely odavonszolja a gyerekeket a géphez – én vagyok a rossz, az ifjúság megrontója? Ez hülyeség. Lehet jó szoftvert készíteni, amely tudást ad át, amely kinyitja a gye-rek szemét, és lehet olyat, amely csak az agresszivitására hat vagy elkábítja.

– A CD-ROM megjelenése nagy áttörést jelentett annak idején, de ma már itt az új hordozó, a DVD, és már most lehet látni, hogy nem ez a vég-ső formátum, hiszen nemcsak a számítógépek lesznek egyre gyorsabbak, hanem az internet sávszélessége is rohamosan nő. Ez új kihívás a szoftver-gyártóknak is...

– Így van, és éppen azért nem félek az internettől, mert tartalmat szolgáltat, és a CD-ROM csak egy hordozó. Szeretném, ha egész DVD-ket le lehetne tölteni pár másodperc alatt, de még nem így van. A változás bizonyára abban fog megnyilvánulni, hogy amit eddig a CD-re tettünk, azt valahogy majd az internetre kell átdolgozni. Most még az a helyzet, hogy az internet ugyan jó dolog, de sajnos tele van egy csomó ostobasággal is. Még nem találta meg a szerepét az életünkben, nem lehet egészen pontosan tudni, mire fogjuk használni. Például utálok vásárolni járn, mert a fene akar bemenni péntek délután a bevásárlóközpontba, amikor iszonyatos tömeg van. Mennyivel egyszerűbb lenne megrendelni a sajtót az interneten! Ha ugyanazt a sajtót meg lehetne rendelni, én biztos az interneten vásárolnék.

– Azt is el tudja képzelni, hogy a gyerek sem megy iskolába, hanem leül az internet elé?

– Ez már egy sokkal nehezebb ügy. A gyerekeknek közösségre van szükségük, tehát az nem lenne jó, ha ez megszűnne, és csak otthon ülnének a gép előtt. De ami most folyik oktatás címen, az a másik véglet: a gyerekek nincs szabad ideje, magánélete, mert mindent lefoglal az iskola. Ettől már én is szenvedtem annak idején az egyetemen, mert a matematikusoktatás abból áll, hogy definíció-tétel-bizonyítás, definíció-tétel-bizonyítás... Adják a konzervet: egy csomó fölösleges tudást, amelynek nyolcvan százalékát a gyerek később elfelejti, de nem is hiányzik neki; és közben gondolkodni nem tanítják meg, a kreativitását elnyomják. A másik gond, hogy egy adott osztályon belül különböző képességű gyerekek vannak, az egyik nem is érti a feladatot, a másik meg rég túl van a megoldáson, és unatkozik. Az internet itt kínál lehetőségeket: például

ul azonos képességű gyerekek járhatnak egy adott tantárgyból egy virtuális osztályba, a hagyományos oktatás kiegészítéseként. Érdemes lenne ilyesmiken elgondolkodni a szakembereknek, de sajnos, azt hiszem, ettől még nagyon messze vagyunk. Elég megnézni azt a tragédiát, amit informatikai oktatásnak neveznek: Pascalt tanítanak, meg elavult DOS-os programokat, ahelyett, hogy legalább rendesen megtanítanák gépelni a gyerekeket. Ahogy figyelem a tanárokat, látom, hogy ők is szenvednek vele, mert nem jutnak egyről a kettőre. Talán az a baj, hogy ennek nem külön tantárgynak kellene lennie, hanem bele kellene épülnie az egész oktatás folyamatába. De sajnos úgy tűnik, minden fontosabb ennél: a koronát hordozgatják körbe, miközben az iskolák informatikai felszereltsége a nullához közelít, és a Sulinet is megállt. Pedig a vak is látja, hogy az egész világ erre megy, és sajnos, aki nem fér hozzá a géphez, az nem fogja tudni megtanulni, és ebből egész biztosan csak hátránya származik.

– Az Ön szoftverein felnőtt gyerekek számára a számítógép már nem lesz egy misztikus eszköz, beépül a mindennapi életükbe, átformálja világukat. Vajon mekkora változásokat okoz majd ez? Mennyire lesz más a huszonegyedik század, mint a huszadik volt?

– Fogalmam sincs, nem is nagyon szoktam ilyesmin gondolkodni. Mégpedig azért nem, mert most még csak a kezdetén vagyunk a sokat emlegetett informatikai forradalomnak, a számítógépet még nagyon kevés értelmes dologra lehet használni. És egyelőre maga a gép is egy teljesen elvarázsolt eszköz, nem is csodálom, ha a szülők félnak tőle, mert mindig baj van vele. A mai számítógép-használónak mindig késznek kell lennie, hogy négykézlábra ereszkedjen, és bemásson a komputere mögé. Naponta tapasztalom, hogy az egyébként hibátlan szoftvereink bizonyos konfigurációkon valamilyen rejtélyes oknál fogva nem, vagy hibásan működnek; és akkor jön a vevő, hogy rossz a program, rossz a gép. Többnyire megpróbálunk utánajárni, és a legelképesztőbb dolgok derülnek ki, de valójában egyszerűen csak arról van szó, hogy ez még csupán a kezdet – az őskorban vagyunk, a legelején valaminek.

A. KÖZLEMÉNY, 3. SZÁM
2000. JANUÁR 21.

MONITOR

MA MÉG SORBÁN ÁLLT ÉRTE...

Ha gondolja, holnapról a Posta hozza

Ha Ön 2000. március 16-án és április 30-án között a Magyar Postán bármilyen lapot mint új előfizetőnk fizet elő, vagy régi előfizetőnként növeli meglévő előfizetését, akkor minden új előfizetett lap után egy válasz-levelezőlapot és 5 darab husvét képeket kap ajándékba. A válaszlapot visszaküldve egy fantasztikus sorsoláson vehet részt. A hírlapokra előfizetni személyesen a hírkiadásoknál, Budapesten a kerületi ügyfélszolgálati irodákban, a HÉLIR-ben, vidéken a postákon lehet.

Nyeremények:

- 7 db videomagnó
- 7 db fritőz
- 7 db discman
- 7 db walkman
- 7 db mikrohullámú sütő

A legalább negyedévre előfizetők között kisorsolunk még

- egy 250 000 Ft-os PC-t,
- egy 200 000 Ft-os utazási utalványt és
- egy videokamerát is.

A sorsolást 2000. május 10-én, közjegyző jelenlétében tartjuk. A nyerteseket levélben értesítjük, nevüket a Mai Nap május 12-i számában tesszük közzé. Előfizetéssel kapcsolatos bármilyen kérdésével kerjük, forduljon a Központi Hírlap Vevőszolgálatához. Ingyenes zöld számunk: 06 80 444 444

VIPCLIP

Posta

WEBMESTER

tanfolyam

Témakörök:
HTML, JavaScript,
CGI / Perl, Design alapok

A tanfolyam időtartama: 80 óra

Szervezi az
Elektronikus Kereskedelmi Fórum
és a Pentarex Oktatási Központ

További információ:
Tel: 462-0163, 239-0760/114
info@ecforum.hu, www.ecforum.hu

EXTERNET

BÉRELT VONALI ELÉRÉS
90.000,- Ft*

SZERVER ELHELYEZÉS
30.000,- Ft**

KORLÁTLAN ELÉRÉS
CSAK
3.000,- Ft***

VEDD ÁT A RITMUST

BUDAPESTEN
és 19 telefonos körzetben!

1 Budapest, 34 Tatabánya, 42 Nyíregyháza, 46 Miskolc, 52 Debrecen, 53 Cegléd, 54 Püspökladány, 56 Szolnok, 57 Jászberény, 59 Karcag, 66 Szarvas, 68 Orosháza, 72 Pécs, 76 Kecskemét, 78 Kiskőrös, 79 Baja, 82 Kaposvár, 94 Szombathely, 96 Győr, 99 Sopron

További információk, regisztráció:
5000 Szolnok, Szapáry út 9.
externet@externet.hu
Telefon/Fax: 56/423-111

www.externet.hu

* Nettó ár. Forgalmi díj és kiépítési díj nélkül. ** Nettó ár. Vidéki központjainkban 25 000,- Ft. *** Nettó ár. A díjszám magánszemélyek részére mennyiségi- és időkorlátozás nélkül 56K V.90 kapcsolattal. 1 db e-mail címet és 4 Mb tárhelyet tartalmaz.

Internet.galaxis 2000

Néprajzi Múzeum, 2000. április 20-25.
1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 12.
Információ: 3 324 032, Email: info@option.hu,
www.option.hu/galaxis

© Option Labs.
Tel./fax: 3324032
E-mail: info@option.hu
<http://www.option.hu>

- Virtuális közösségek offline találkozója
- Kultúra és művészet a hálón
- Gutenberg galaxis – Internet.galaxis
- Platformok gálája
- Reklám és marketing az Interneten
- Home Page-ek Capriccioja
- Innováció a hardver- és szoftverpiacon
- Tanácsadók helyszíni fóruma
- Mobil galaxis
- Egészség a Neten
- Internet és a szerzői jogok
- Hackerek a Hálón
- Startup inkubátor
- Portálok bemutatkozója
- Játékok éjszakája
- Az Internet hatása a személyiségre
- Hísvét az egérpudon
- Civilek a Hálón
- E-war
- Alarm Site
- Fundraising online
- Integrált élet
- Openmail / E-ident
- Interaktív játszótér gyerekeknek

HACKEREINK tündöklése ÉS BUKÁSA

„Négy tizenéves fiatal gyanúsít a rendőrség az Elender Rt. szolgáltató szerverének januári feltörésével, több tízmillió forintos kár okozásával. Az autodidakta komputerszakértőket hosszan tartó titkos adatgyűjtést követően azonosították.”

A hír kommentárjából, amelyet egy márciusi pénteken kürtöltek világgá az újságok és a hírügynökségek, még megtudhatjuk, hogy az *elkövetők* nem professzionális szakemberek, hanem szórakozó diákok voltak. A bűnösök – képletesen szólva – sétálgattak az utcán, megláttak egy boltot, amelynek a hátsó ajtaját a tulajdonos nyitva felejtette, bementek, és minden lehető helyen egy-egy diákos feliratot helyeztek el, olyat például, hogy *a tulajdonsor ne felejtse el az ajtaját belakolni, mert bemehetnek rossz emberek is, akik elviszik a kasszákat, ők természetesen semmihez nem nyúlnak*. Még talán belekóstoltak a mazsolába is, de arra nagyon vigyáztak, hogy kárt ne okozzanak.

A hírről egy több mint 10 évvel ezelőtti CeBIT-es kalandom jutott eszembe. A kiállításon ténferegtem, amikor megláttam egy kiállítót, aki azt állította magáról, hogy a legjobb vírusölővel rendelkező cé-

get képviseli, csak nála érdemes vásárolni. Teáztunk, elbeszélgettünk a vírust készítő legendás és ismeretlen hackerekről (a mi tizenéveseink elődjéről), s elmondtam, minden kívánságom az lenne, hogy egy élő hackerrel találkozzak. Azt mondja erre, ennél mi sem könnyebb, a találkozót nagyon könnyen meg tudja szervezni, ha legalább 10 évig tartom a titkot – ez a hacker feltétele. Rögtön a tenyerébe csaptam, majd este, a kiállítás bezárása után – nagyon romantikus és titokzatos körülmények között – előállt egy lefüggönyözött limuzin, engem a menetiránynak háttal ültettek, így az útból semmit sem láthattam, és elindultunk.

Körülbelül egyórás autózás után megérkeztünk egy falusi kertes házhoz, ahol még az utcablát is leragasztották.

A házban – mai hazai szóhasználattal – egy „tizenéves, mosolygó elkövető” fogadott, bevezetett egy szobába, amely teli volt zsúfolva számítógépekkel. Leültetett, és kiváló angolnyelv-tudással felszólított, hogy kérdezsek.

A SZERKESZTŐ MEGJEGYZÉSE:

Az általam igen tisztelt Kovács Győző történetét hallgatva sokszor jutott már eszembe egy olasz közmondás: „*si non è vero, è ben trovato*...” Ha nem igaz, akkor is jól van kitalálva. Magam is olvastam már regényes karriertörténeteket egykori hackerekről, mi lenne, ha ez is bekerülne ebbe a sorba, és holnap az Elender biztonságáról a mai hackerek gondoskodnának? Ez annyira benne van a kalandregényeken felnőtt újságíró-társadalom elméjében, hogy többen meg is kérdezték a sajtótájékoztatón, illetve utána Kóka Jánostól, hogy nem akar-e a fiúkkal munkálataiként beszélgetni.

Az Elender vezérigazgatója nagyon pontosan válaszolt, elmondta, hogy már csak a motivációk megismerése végett is szívesen beszélgetne a fiúkkal, ám attól fél, hogy annyira más nyelven beszélnek, annyira más normák szerint ítélik meg a világ dolgait, hogy nem is értenék egymás szavát...

Ahhoz tudnám hasonlítani a dolgot, mint amikor valaki a kondérból vitatkozik a pápuákkal: ilyenkor nem könnyű egymást meggyőzni... A többségnek, amelyhez ezek szerint Kóka János is tartozik, a számítógépes betörőkről nem a nyitva felejtett cukorkabolt jut eszébe, hanem az, hogy egy kerítésen akkor sem szabad átmászni, ha éppenséggel egy ügyes ifjú bravúros tornamutatvánnyal meg tudja azt tenni; ilyenkor ugyanis a harapós kutya, az álmából felébresztett biztonsági őr vagy utólag a rendőrség nem a tornamutatványra figyel, hanem a törvények, a szabályok megsértésére...

Ráadásul ez a négy fiatalember nemcsak „belekóstolt a mazsolába”, hanem megkísérelte belülről szét is verni az üzletet... Nemcsak a jelszólista ezek személyiségi jogait is sértő kiakasztásával pusztítottak, hanem azzal a szándékkal, amellyel mindezt elkövették: gyakorlatilag minden ügyfélnek azt próbálták sugallni, mi több, ordítani, hogy rossz helyen vannak, menjenek át máshová, ebben a cukorkaboltban többet ne vásároljanak, mert nem csak a legyek, de ők is megköpösdöttek minden árucikket...

Mindez nem zárja ki, hogy egykoron bármelyik ifjúval rendőrségi, banki (vagy cukorkabolti) szakértőként találkozzunk, hiszen a rablóból lett pandúrok sora meglehetősen hosszú, bármi elképzelhető... Ám félek, Kovács Győző sem vállalna szolidaritást azokkal a betörőkkel, akik véletlenül az ő lakásának hátsó ajtaján lopóztak volna be, és vörös festékkel írták volna a frissen festett tapétára, hogy Győző, Győző, hiába tettél két lakatot az ajtóra, mi akkor jövőünk, megyünk, amikor akarunk, a fiókodból pedig most ide, a ház külső falára mázoljuk, hogy kik azok, akik neked tartoznak, és mennyivel, s te kinél mennyire vagy sáros... Lehet, hogy elkapva őket, és látva, hogy gyerekek, örökifjú barátunk nem kérné az öt évig terjedő büntetési tétel maximumának kiszabását, hanem elintézné a dolgot két (három-négy) atyai pofonnal, de egy picit mégiscsak átállna azok oldalára, aki úgy vélik, hogy vannak szabályok, mi több, törvények, amelyeket be kell tartani és tartatni...

V. J. A. / jvertes@prim.hu

Rövidre fogva a szót elmondta, hogy náluk kétféle hacker van: az egyik rombol, a másik pedig felhívja a profik figyelmét arra, hogy hiába professzionális szakemberek, a rendszerükben olyan lyukak vannak, amelyeken könnyen be tudják csempészni vírusaikat. Ezt persze – a tétele bizonyítandó – azonnal meg is teszik. Egész szép készlete volt olyan „vírusokból”, amelyek közül az egyik például bizonyos időnként felírta a képernyőre, hogy „mi van, profik, nem tudtok elkapni?” Ha pedig megölték a vírust, azonnal előjött a másik, amely rejtőzködve már ugyan csak bent volt a rendszerben: „megint itt vagytok!” – és így tovább, ahogyan azt egy tízenéves kópé kigondolta. Azt is elmondta, hogy szerint a „jó hackerek” vannak többségben, akik szinte fogadalmat tesznek egymásnak, amit szigorúan be is tartanak, hogy a vírusaikkal figyelmeztetnek, de kárt soha nem okoznak. Megtudtam, hogy a profi cégek a „jó hackereket” – bár nem ismerik őket, de – szeretik. Néha még olyan üzeneteket is hagynak nyílt weblapjaikon, amelyekben felszólítják a hackert, próbáljon meg behatolni rendszerükbe, s ha sikerül – természetesen megint sok pénzt költve a védelemre –, megpróbálják a bankok, a katonai adatbázisok és más fontos cégek rendszereit védetté tenni mindenféle behatolás ellen. A fiatal hacker elmondta, amit másnap a CeBIT-en a német hadsereg egyik informatikus tábornoka is megerősített, hogy a „jó hackerek” behatolása nemhogy nem bűntény, de óriási segítség a megtámadott rendszernek, amiért még fizetniük sem kell, így az részükről inkább megtakarításnak és a „rossz hackerek” elleni segítségnek tekinthető, mint kárnak.

Ne csodálkozzanak, hogy ez a kalandom jutott eszembe, amikor a Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóság „sikeréről” szóló tudósítást olvastam az újságban, mely szerint nem is profi, hanem amatőr „elkövetőket” fogtak el, ahogyan az újság írja: hosszan tartó titkos adatgyűjtést követően...

Bocsássák meg nekem, aki már több tíz éve foglalkozom a számítógépeket szerető és a számítástechnikát nagyon magas szinten ismerő, használó diákokkal, hogy én a négy hackerrel szimpatizálok, aki kétszer is be tudott menni az Elender professzionális rendszerébe, és aki úgy tudta – amatőrsege ellenére – nyomait eltüntetni, hogy a rendőrség professzionális számítástechnikai nyomozócsoportjának több mint egy hónapos munkát kellett elvégeznie, amíg a gyerekeket megtalálta. Arról már nem is beszélve, hogy ez is úgy sikerült, hogy a gyerekek bizonyos nyomokat hagytak maguk után, amelyekre a nyomozók felfigyeltek. Szerintem jogos legalább egy halk bravó – a gyerekeknek.

A CeBIT-es történet pedig így folytatódik:

Valamikor a kilencvenes évek közepén megint a CeBIT-en sétáltam, a korábbi vírusölőcégek már nyoma sem volt. Egyszer csak egy rendkívül elegáns fiatalember rám köszönt: „Helló Kovács úr, hogy van?” Hosszan kellett gondolkodnom, hogy az üzletember kinézetű ifjában felismerjem a valamikori, kissé kócos, bő pulóverbe öltözött hackert. Láttam, hogy – nem is leplezve csodálkozásomat – némileg eltátom a számomat, és szó nélkül, egy könnyed mozdulattal elővette mobiltelefonját, mondott néhány szót, s meghívott ebédre. Csodálkozásomat csak fokozta, hogy – bent, a vásár területén – egyszer csak mellénk gördült egy legalább 10 méter hosszú limuzin, kiugrott az egyenruhás sofőr, kinyitotta az ajtót, és beültetett bennünket. Szótlanul – majd szól, ha akar, gondoltam – és halkan suhantunk az egyik előkelő belvárosi étterem

elé. Bementünk, a fiút látható módon ismerték a pincérek, és bekísértek bennünket az egyik különszobába. Elegáns pincérmők vették el a kabátunkat, ültettek le, és tették elénk a kért aperitifet, no meg az étlapot.

Nagyjából ez volt az a pillanat, amikor meguntam a szótlan mosolygást, és megkérdeztem: *Kedves barátom, mi ez a színjáték?*

A barátom, mert már annak tekintettem, elmondta, hogy egy nagy német bank biztonsági igazgatója. Találkozásunk után néhány évvel lebukott; a mai bankja állított neki csapdát, amelybe hülye tyúkként – így

mondta – besétált. A bank azonban a leleplezéshez nem a rendőrséget hívta, hanem maguk a bankos informatikusok ütöttek rajta. Megnézték az eszközeit, és azonnal ajánlatot tettek neki – néhány nappal a 20. születésnapja előtt. Azt mondták, válasszon: vagy feljelentik, vagy pedig óriási havi fizetésért (nem mondta el, mennyiért, de azt megjegyezte, hogy sok kisebb bankvezér megirigyelte volna) alkalmazza. Az ajánlatot – erős volt a motiváció – azonnal el is fogadta.

Miután a bank rendszerét – akkor már 10 éve – biztonságosan üzemeltette, azóta többször kapott fizetésemelést, így innen volt az elegáns öltözkész és a bank limuzinja, mert, amint megjegyezte, ez mégis csak elegánsabb, mint saját, sofőr nélküli, 600-as turbódízel Mercedesével az étterem elé gördülni. Emelve poharunkat a karrierjére, ebben vita nélkül meg is egyeztünk.

Kovács Győző / kovacs@mail.datanet.hu

És most folytassuk olvasóink észrevételeinek közlését, az alábbi két írás már nem a sikeres felderítés, hanem a februári számunkban megjelent, „Hacker, wannabe, cracker, lamer...” című cikk kapcsán érkezett. Olvasóink közül többen reklamáltak a névtelenség miatt, ám az nem szándékos volt, néhány oldalon ugyanis levilágítás közben az aláírás alá terített piros csík az aláírás fölé került, vagyis nem kiemelte, hanem letakarta azt. Olvasóink nagyon is konkrétan Videóval (Varga Gábor – video@matavnet.hu) vitatkoznak, aki természetesen vállalja cikkét.

Mit mond a „Zsargon”?

Tisztelt főszerkesztő úr,

az Internet Kalauz februári számának 38. oldalán található írásból idéznék: „...a médiában naponta adják az újabb híreket és újdonságokat a hackerek világával kapcsolatban – az egyedüli gond csupán az, hogy a tisztelt riporterek és cikkírók többségének fogalma sincs arról, hogy mi is az a hacker.”

Illetve: „Az első és a legfontosabb, hogy mind a hacker, mind a cracker programozó, és nem az különbözteti meg őket egymástól, hogy a hacker jó fiú, a cracker pedig rossz (...), hanem a crackerek olyan programozók, akik mások által készített programokat törnek fel, míg a hackerek olyan programozók, akik szerverekre törnek be tudásuk segítségével.”

Az ironikus bevezetés után elvárná az ember, hogy legalább e cikk írója tisztában legyen azzal, amiről ír, de sajnos magyarázatának köze sincs a valósághoz. Hogy mi a különbség valójában a hacker és a cracker között?

Úgy gondolom, erre a kérdésre a Jargon File-ban megtalálható a pontos válasz, érdemes a www.dict.org/bin/Dict oldalon a Jargon File-t kiválasztani, és a hacker, illetve a cracker szót begépelni.

Tisztelettel:

Gludovátz Gábor / ggabor@sopron.hu

hacker: /n./ [originally, someone who makes furniture with an axe]
 1. A person who enjoys exploring the details of programmable systems, and how to stretch their capabilities, as opposed to most users, who prefer to learn only the minimum necessary. 2. One who programs enthusiastically (even obsessively) or who enjoys programming rather than just theorizing about programming. 3. A person capable of appreciating {hack value}. 4. A person who is good at programming quickly. 5. An expert at a particular program, or one who frequently does work using it or on it; as in 'a Unix hacker'. (Definitions 1 through 5 are correlated, and people who fit them congregate.) ...

cracker: /n./ One who breaks security on a system. Coined ca. 1985 by hackers in defense against journalistic misuse of {hacker} (q.v., sense 8). An earlier attempt to establish 'worm' in this sense around 1981–82 on Usenet was largely a failure...

(Mindkét szócikk folytatódik, a hosszabb idézettől azért tekintünk el, mert érdeklődő és angolul tudó olvasóink a weben úgyis megtalálják, s alapvetően ez a fogalommagyarázat is csak egy a sok közül – a szerk.)

Hackermítosz és hálózati bűnözés

Az Internet Kalauz 2000. februári számában a „Hacker, wannabe, cracker, lamer...” című írás (38–39. old) kísérletet tett a sokak által felcserélhetőnek tartott *hacker* és *cracker* kifejezés eredetileg eltérő jelentéseinek tisztázására: „a crackerek olyan programozók, akik mások által készített programokat törnek fel, míg a hackerek olyan programozók, akik szerverekre törnek be tudásuk segítségével.” Dicséretes törekvésnek tartom a cikket, hisz a fenti szavaknak a – hazai és külföldi – médiában történő, gyakran következtetlennek tűnő használata időnként igencsak elbizonytalanítja az embert. Mégis úgy tűnik, bele kell nyugodnunk, hogy a két kifejezés éles elkülönítése már a múlté, és a köznap nyelv hajlamos a „hackerrel” a számítógépen keresztül elkövetett mindenféle visszaélések elkövetőire válogatás nélkül utalni.

Más szóval, az „ösi” jelentés, vagyis a jó szándékú, saját tudásra támaszkodó, idealista high-tech Robin Hood mellett ma már létezik egy általánosabb és mindenképpen pejoratívabb mellékértelem is, amelyet a jövő értelmező szótárai másodlagos (vagy talán elsődleges?) jelentésként bizonyára ugyanúgy fognak hozni, mint az eredetit. Hogy ezt a folyamatot érdemes tényként kezelnünk, arra a legjobb bizonyíték az alábbi részlet Bruce Sterling *The Hacker Crackdown* című 1992-es munkájából, amelyben az író is azon sopánkodik, hogy könyvében a hackert már a később kialakult, „kommerszebb” értelmezéssel kényszerült használni. Az idézet egyben választ ad a fent említett cikk kapcsán, szerkesztői megjegyzésben megfogalmazott – és nem amerikai kultúrközegeben kíváltképp érdekes – kérdésre, hogy egyáltalán hogyan alakulhatott ki annak idején az Egyesült Államokban a legendás „hackermítosz”.

„A hacker kifejezésnek eléggé szerencsétlen története van. E könyv, a *The Hacker Crackdown*, nem fog sok szót ejteni a hackelés eredeti, nemesebb jelentéséről. A kifejezés utalhat a számítógépes rendszerekben rejlő lehetőségek önálló szellemi feltárására. A hackelés jelentheti a számítógépekhez és információkhoz való minél szélesebb körű hozzáférés elősegítésének szándékát. A hackelés tükrözheti azt a szívből jövő meggyőződést, hogy a számítógép a jó forrása lehet, hogy egy tökéletes program művészi esztétikája a szellem felszabadulásához vezethet. Ez volt Steven Levy definíciója a sokat emlegetett, korai számítógépes időket megelevenítő, 1984-ben megjelent, *Hackers* című könyvében.

A hackerek minden fajtája érzelmileg erősen hatalomellenes beállítottságú. Ünnepektől kulturális hősi szerepre pályáznak, a cowboyok és betyárok posztmodern elektronikus megfelelőiként szeretnék látni magukat. Hogy megérdemlik-e ezt a hírnevet, azt a történelem majd eldönti. Számos hacker – beleértve azokat is, akik tevékenységeikkel kimerítik a számítógépes bűnözés fogalmát – megpróbál felnőni ehhez a „technocowboy” szerephez. És mivel az elektronika és telekommunikáció még jócskán bővelkedik feltáratlan területekben, nem tudhatjuk, hogy valójában milyen lehetőségek nyílnak majd meg számukra.

Vannak, akik a korlátlan személyes szabadságot alapvető létjogosultságnak tartják, míg mások – és úgy tűnik, egyre többen – a hackerben baljós figurát, közveszélyes szociopátát látnak, aki bármikor kész rá, hogy anarchista lázalmoktól fűtve kitörjön bezárt magányából, és átgazdáljon mások életén.

Bármiféle felelősségvállalás, direkt és formális ellenőrzés nélküli hatalom gondolata ijesztően hangzik az embernek – valljuk be, jogosan. El kell ismernünk, hogy valóban vannak félelmetesen nagy hatalommal bíró hackerek. Félelmeink nem alaptalanok.

De a hackerek nemcsak a lakosságra nézve jelenthetnek fenyegetést. A telefonrendszer felforgatása és manipulálása enyhén szólva politikai felhangokat is rejt magában. (A könyv az AT&T távolsági telefonkapcsoló-rendszerének 1990. január 15-ei kilencórás, a számítógép-kalózkodó tevékenységével összefüggésbe hozott lefagyását és az azt követő, az amerikai titkosszolgálat Gestapo-stílusú lecsapásából álló *Sun Devil* hadműveletét dokumentálja – a ford.) Amerikában a számítógépek és a telefonok a szervezett hatalom és a technokrata üzleti elit hathatós szimbólumai.

Ám az amerikai kultúrának igen erőteljes vonása az ezen szimbólumok és velük együtt a hatalmas ipari komputeres és telefontársaságok ellen való lázadás. Az amerikaiak lelkében lakozik egy árnyalatnyi anarchizmus, amely örömet lel mindenféle hatalomrendszer uralmának meggyöngyítésében.

Ez a hozzáállás, még ha időnként rosszindulattal és vandalizmussal társul is, tagadhatatlanul hozzátartozik az amerikai személyiségjegyekhez. A törvényen kívüli, a lázadó, a szilaj jellem, az úttörő, a demokráciáért önként harcoló, a boldogsága keresését akadályozókkal szembe szálló polgár – ezeket a figurákat minden amerikai elismeri, és szívesen kiáll mellettük.

(...)

Ez a könyv, sajnos, elkerülhetetlenül hozzájárul a kifejezés degradálódásához. A legtöbb szó ezeken az oldalakon a hackelés legfrissebb köznap jelentéséről, vagyis a számítógépes rendszerekbe való titkos, illetéktelen behatolásról esik.

A „hackelés” terminust a számítógépes visszaélések kérdésében érdekelt hivatalos szervek manapság rutinszerűen használják. Az amerikai rendőrség szinte minden bűncselekményt, amelynek bármilyen köze van a számítógépekhez, hackelésnek minősít.

Az sem elhanyagolható, hogy maguk a számítógépes bűnözők is hackereknek nevezik magukat. A számítógépes rendszerekbe betörők közül senki nem hívja magát szívesen „számítógépes betörőnek”, „számítógépes birtokháborító”, „crackernek”, „wormernek”, „sötét oldalon álló hackernek” (darkside hacker) vagy „high-tech gengszternek”. Számos más lealacsonyító elnevezést hoztak már létre annak reményében, hogy a sajtó és a nyilvánosság végre abbahagyja a „hackerezést”. De valójában igen kevesen élnek ezekkel az újabb lehetőségekkel. (Egyedül a „cyberpunkot” nem tartom helyes alternatívának, amit viszont mind a hackerek, mind a hivatalos szervek rendszeresen használnak. Ez az irodalomkritikából származó kifejezés, úgy tűnik, a hacker mintájára felvett mára egy pejoratív bűnügyi mellékértelmet.)”

(Forrás: Bruce Sterling: *The Hacker Crackdown, Law and Disorder on the Electronic Frontier*, Bantam Books, New York, 1992. 50–53. o.)

Bak Árpád / bak@rigis.klte.hu

CRACKEREK, HACKEREK, RENDSZERGAZDÁK

Zsadányi Pál / zsadanyip@elender.hu

Mind nekem okoz kárt...

(Mig az előző két vélemény az elenderes hackerek elfogása előtt, az alábbi a Synergion-oldal feltörése után, március 21-én érkezett szerkesztőségünkbe, lapzártá után egy nappal. Ha nem is teljes terjedelemben, de helyet szorítottunk neki...)

A minap a Synergion honlapján a hackerek kikérték maguknak, hogy a crackerekkel folyton összemosssa őket a média. Szerintem az okostojás hackerek még kártékonyabbak tudnak lenni, mint a kiszámíthatóan bűnöző hajlamú crackerek. Az Elender-ügy kapcsán megjelent vélemény mögött viszont én masszív bűnpártolást is látni vélek. És valaki lopja az életemet, a neten át.

A hackerek ugyebár a főokos szakértők, a crackerek pedig a túl okos bűnözők. Sajnos, amióta a rendőr-bűnöző sportverseny folyik, a következő a jellemző: amikor a rendőrök gyalog voltak, a betyárok lovon menekültek, amikor a rendőrök biciklin „téptek” a bűnözők után, azok autón menekültek, és így tovább. Most az internetnél tartunk. E helyt azonban kezdenek kiegyenlítődni a viszonyok, mint azt az elenderes eset is mutatja. Amiben számomra nem is az a legmeglepőbb, hogy derék rendőreink is jól vágtnak a neten, hanem az, amilyen farbával előálltak a megfogott „csínytevők” kapcsán.

Az unatkozó, megtévedt, már-már ártatlan, unatkozó csemeték méltatlanul felnagyított tudással felruházva... Nos, nekem volt szerencsém vizsgáztatni egy magát Linux-zseninek tartó ifjút a Számalkban, de kiderült róla, hogy szinte a Unix alapelemeiről sincs fogalma. De: installált, hackolt, patkolt stb. Hálgyokovácsként. Nos, ez az, amitől oly veszélyes tud lenni a hacker fogalom mögött meghúzódó okostojás csapat. További súlyosbító tényező az életkori sajátosságból fakadó gyermeteg naivitás, a távolabbi összefüggések átlátására való képtelenség és a felnőttekkel szembeni „durr neki nagy pofont, kinek van igaza” vagányság. A tények meg nem számítanak.

A tipikusan tinédzser korú hackerek további veszélyes rétegét képezik a feltűnési viselkedésben szenvedők, amire az Elender-betörők a rendőrök szerint jó példát szolgáltatnak, csak hogy én kifejezetten a cracker kategóriájába sorolom őket (valószínűleg sokak véleményével egyezően). Persze az igazi crackerek alapvetően úgy veszélyesek, hogy kifejezetten bűnöző szándékúak (így kiszámíthatóak), ezzel szemben a hackerek igazán kiszámíthatatlanságuk miatt veszélyesek. Kártékonyaságuk így akár nagyobbra is nőhet, mint a határozott céllal ügyködő crackereké. Akik nesztelenül és szervezeten úgy próbálnak „dolgozni”, hogy később is zarárálhassanak.

Vállaljunk szolidaritást a hackerekkel? Sajnálom, de én a rongálókat semmilyen formában nem kedvelem. Elporolnám a feneküket, de alaposan. Lehet, hogy ezzel a véleményemmel túl magosra merészkedtem? Hiszen a nevüket gondosan titkolják, jó családból való gyermekeként emlegetve őket. Ezek szerint a mai kis magyar „lopitalizmusban” egy jó család fogalmába ez derékasan befér. Nekem ténylegesen kárt okoztak, mert miattuk az óránként 3 USD hálózati felárral terhelt CompuServe Ma-

gyarország belépőpontját kellett használnom. Továbbá számomra kevés kárpótlás az, hogy a csínytevők szármáfületek kaptak, mert meg tudták fogni őket. Azért leírom a vonatkozó gyermekded kántáló strófát: „Iá, iá, nagy számár, két fülivél kalapáll!” A törvénytől ugyanis a jelek szerint nem sok jóra számíthatok.

Az eddig nyilvánosságra jutottak után különben még az is csoda, hogy meg merték őket fogni, és ezt úgy-ahogy nyilvánosságra is hozták. Mikor veszik észre az érintettek, hogy a homály mindenkit bemázol? Nyilvánosságot! Fegyelmit! Az Elender rendszergazdáinak is! Mert ők is számok maradtak, és szintén kárt okoztak nekem és másoknak. És hány rendszergazda van még a szakmában, akinek az eladó beüzemeli a hálózati eszközeit, s azután azok évekig úgy maradnak. Alapértelmezetten korlátozva a sávszélességet, úgy, hogy a „gazda” nem is tudja, hiszen meg sem próbál érteni hozzá (kiemelkedő fizetésért). Minket, szörfözőket pedig megüt a guta, hogy lassú az internet. Igen, mert hálgyokovácsok garmadája üzemelteti.

Nemcsak Magyarországon! Csak rá kell eresztetni a webre a VitalSigns cég NetMedic szoftverét. A szűk keresztmetszetek tipikusan a webszerverek (10-20 kbps-re levágott sávszélességekkel), nem pedig az internetszolgáltatók (magyarul: nem az Elender, nem a Matávnet, nem az Euroweb stb.). És ami a legbosszantóbb, a hatalmas európai kommunikációs díjak miatt még csak-csak érthető volna, hogy a helyi szolgáltatók korlátozzák a sávszélességet a szervereiken. Gyanúm szerint azonban az amerikai, ugyancsak kövér bitcsövekkel felszerelt szerverek rendszergazdái teszik leginkább (és nem véletlenül!); észlelve a távoli igényt (hoppok száma), korlátozzák nem amerikai forgalmuk sávszélességét. Kemény hátrányba hozva a világ többi részét. Hát ezért vettem én 100 ezer forintért ISDN-vonalat a Matávtól? Talán egyszer majd megéri, de most még nem. Nos, a legtöbb kárt végül nekem nem a crackerek, sem a hackerek, hanem a képzetlen, de jól fizetett rendszergazdák okozzák. Továbbá az amerikai „hegemonista” politika egy jól rejtett – már nem is biztos, hogy állami szinten tudatosított – formája, amely véleményem szerint egyre szűkebb térbe kényszerül, de még mindig vannak adujai. Ellene csak a közvélemény formálásával harcolhatunk. Szerencsére ebben segítőink odaát is vannak. Ennek köszönhető, hogy a Windows 2000 már olyan kis floppymelléklettel érkezik, amelyen rajta van a ma már egyáltalán nem csodaszámba menő 128 bites védelmi rendszer kulcsa (igaz, ettől pedig megdöglik az 5.0-s Explorer, mert a W2K IE 5.1-eséhez készült!). Amerikaiak! Engedjétek hozzánk a biteket, de ne csak hajszáleréken át csordogálva! A lassú hozzáféréssel rengeteg időt loptok el az életünkéből. Ez a legkártékonyabb dolog a számunkra. Ráadásul miatta háromszor-ötször többet fizetünk a telekommunikációs cégeknek, mint az a megvásárolt sávszélességünk alapján indokolt volna.

INTERSONG

Rovatvezető: Rosta László / lrosta@intersong.hu, www.intersong.hu

Új rovat indul most útjára az Internet Kalauzban, s csakúgy, mint mondjuk **Takács Barna** filmes-televíziós (víziós) rovatában, itt is két világ találkozik. Az egyik – ezzel gondolom, senkinek nem mondok újat – az **internet**, a másik pedig, és ez jelenti e rovat különlegességét, a **zene**. Olyan cikkeket kínálunk itt, amelyekből kiderül majd, merre tart a muzsika fejlődése, ki hogyan használja vagy kerüli az internetet, vajon reálisak-e a sokak által megjósolt forradalmi változások. Reményeink szerint e hasábkok segítségével sikerül közelebb hoznunk egymáshoz hazánk zenészeit és a web iránt érdeklődőket.

akos.hu a negyedik generációs honlap

Elsőként olyasvalakit faggattunk a témáról, aki önnön bevallása szerint nem tartja magát sem énekesnek, sem zenésznek, mégis, ha bárkit megkérdezzük, ki ő, szinte csak ezt a két jelzőt halljuk majd. Ákos, merthogy róla van szó, a könnyűzenei élet legrangosabb díjkiosztóján, az Arany Zsiráf-gálán idén is komoly sikert könyvelhetett el. Az Év Rockalbuma kategóriában győzött az Ismerj fel című albummal, és ezzel hazai rekordot állított fel: három esztendeje folyamatosan ő nyeri ezt az elismerést. (A Beavatás és az Ikon is az Év Rockalbuma volt.) Tavalyi győztesként Ákos adta át a legjobb videóért járó díjat, és

a Tarzan-album – amelynek hazai sikerében nagy szerepet játszott, hogy ő írta a magyar szövegeket, és ő is énekelte *Phil Collins* dalait – elnyerte az Év Filmzenéje címet.

Ákos – idejekorán felismerve a világhálóban rejlő lehetőségeket – talán a legelső magyar zenész volt, aki elkészítette honlapját, amely a folyamatos fejlesztés eredményeképpen immár

4. generációssá nőtte ki magát. A www.akos.hu (készülőben van a www.akosh.com site is) címen elérhető honlap valójában világszínvonalon szolgálja a látogatókat. (Ezért is vagyunk büszkék rá, hogy Ákos is ama művészek közé tartozik, akik támogatnak bennünket, és oldalukon linkként is feltüntették címünket a www.intersong.hu portálon.) Egyedülálló például a saját má most több száz tagot számláló – elektronikus levelezőlista, amelyet rajongói nagy örömeire indított be, vagy azok a privát chatprogramok, amelyek segítségével bárki bármikor megbeszélheti „akosizmusának” minden apró részletét. Mondanom sem kell a háló és Ákos kapcsolata nem merül ki egy honlapban. Minden más köz-

mert szolgáltatását is használja az internetnek, elmondta például, hogy nincs olyan nap, amikor legalább kétszer ne ülne a képernyő előtt böngészve vagy a leveleit olvasva. Számítógépes úton „beszélget” munkatársaival, például grafikus-programozó barátjával, *Ecsédi Viktorral* is ICQ program segítségével tudnak a lehető leghatékonyabban és leggyorsabban dolgozni, így Ákos lemezei valóban XXI. századi módszerekkel készülnek, csakúgy, mint sajtóanyagai, hiszen a cikkekhez már digitalizált fotók állnak rendelkezésre az interneten, ahonnan csak le kell azokat tölteni. Sőt nemcsak készítésük idézi a jövőt, de értékesítésük is: a közeljövő tervei között szerepel, hogy a szeptemberben megjelenő albumot már elektronikus úton is meg lehet majd vásárolni. Kérdésünkre, amely a kiadók rémeként emlegetett MP3 technológiáról alkotott véleményére vonatkozott, igen érdekes választ adott. Szerinte azok, akik rettegnek a másolatoktól, elfelejtik, hogy a rajongók nem csupán azért vesznek meg egy CD-t – esetünkben Ákosét –, mert tetszik a zene, hanem mert sokat jelent számukra, az anyagi értéket messze meghaladó fontossággal bír. Ezt az érzést, az új, eredeti borító jellegzetes illatát, a dalszövegek böngészését az első hallgatáskor nem pótolhatja semmiféle másolat. Nem tart tehát attól, hogy bármi ellehetetlenítené az igazi értéket, annak ellenére, hogy nevetve mesélte: a mindig hatalmas tömegeket vonzó dedikálások alkalmával rendszeresen találkozik fénymásvolt borítókkal és házilag írt CD-kkel.

Apropó, CD! Várhatóan április első napjaiban új Ákos-ma-xi lát napvilágot. Zenéjét *Jamie Winchester* szerezte (Gyilkos

ezüstgolyó), a szöveget természetesen Ákos írta, és ő készítette a dal hangszerelését is. Az Akox Stúdióban ezekben a napokban lázas munka folyik, mostanában nyeri el a dal végleges formáját. A maxi különlegessége, hogy jóval a szeptemberi album előtt napvilágot lát, a tervek szerint kazettán és CD-n is

megjelenik, s egy pályázati kiírás is szerepel majd rajta. Bővebb információ? Természetesen a weben, a negyedik generációs akos.hu-n...

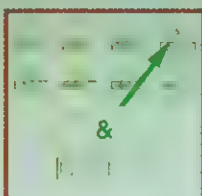
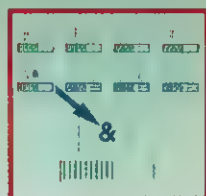
Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.

Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet hálózat szolgáltatásai:

- A tanári számítógép videóképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (+video/VGA átalakító beépítésével), így a monitorok tv-ként is működhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorjára kapcsolhatja, így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.

A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinhet a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzethálózatot valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelőegységen összeköttetéseket tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.

1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

Sok jó dolog van a világon

... de legjobb Internetezni
Békés megyében a PRAKTICOMP-pal!

www.prakticomp.hu

Takács Barnabás rovata / takacsB@digitalElite.net

VIRTUÁLIS ARCOK ÉS SZÉPSÉGIDEÁLOK

Korunk női szépségideálja – talán többen egyetértenek velem – látszólag igen távol áll az elmúlt századokban szépek tartottól. *Michelangelo*, *Rubens* vagy *Botticelli* nőalakjainak „klasszikusan telt” megjelenése mintha szöges ellentétben állna *Naomi Campbell*, *Claudia Schiffer* vagy *Cindy Crawford* hihetetlen vékonyságával. Érdekes módon ez a megfigyelés nem annyira nyilvánvaló a festményeken látható arcok esetében. *Mona Lisa* titokzatos mosolya vagy a *milói Vénusz* szelíd szépsége megfelelő környezetbe helyezve ma is megállná helyét egy divatmagazin fedőlapján. A művészi értelemben vett szépség természetesen szubjektív, és célja nem is a valóság pontos másolása. Mégis, vajon mitől találunk egy arcot szépek vagy csúnyának?

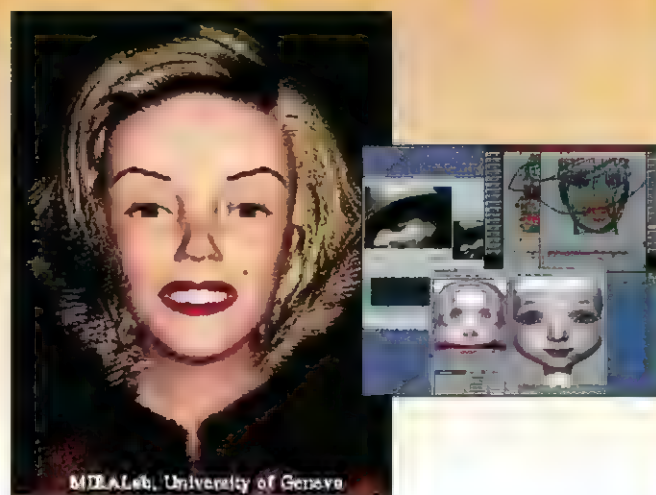
Szépség és matematika

Szépség és matematika – kevés kivétellel – csak a legritkább esetben illik össze :-). Egy arc szépségének fogalma azonban nem is annyira szubjektív, mint azt sokan gondolnák. Egyes tudományos elméletek szerint a szépség megítélése agyunk, pontosabban látórendszerünk szerkezetének egyenes következménye. Bár a tudományban sincs abszolút igazság, és sokszor egyetértés sem, pszichológiai kísérletek azt igazolták, hogy egy arcot akkor látunk szépek, ha az átlagos! A női olvasók kedvéért gyorsan pontosítok: átlagos, de nem a szó mindennapi, hanem matematikai értelmében. Kissé leegyszerűsítve a dolgokat, agyunk lényegében minden új arcot az életünk során korábban látott arcok segítségével próbál leírni. Mivel látásunk nem velünk született képességünk – ugyanúgy meg kell tanulnunk, mint járni vagy beszélni –, mindegyikünk agyában kicsit más „átlagarc” fog kialakulni attól függően, hogy mindennapjaink során milyen emberekkel találkoztunk. Ez az átlagarc, amely egyébként egyik konkrét ismerősünkre sem hasonlít, harmóniát, kiegyenlítettséget és nyugalmat sugároz. Egyszóval szép.

Szépek tehát azokat az embereket találjuk, akiknek arca igen közel van a matematikai átlaghoz. Ezzel azonban még nem érkeztünk el a megoldáshoz. A tökéletes szimmetria – és így az átlag is – a legtöbb ember számára nem szép, mivel nem emberi, és így hidegnek hat. Mindig szükség van tehát valamire, ami felmelegíti a legtökéletesebb szépséget is. Egy kiváló reklámfotós tapasztalatból tudja, hogy a szexepil fontosabb,

mint a szépség, és ha kell, egy jól odarajzolt anyajegy segítségével pótolható.

Egy női arc tehát akkor szép, ha megfelelően közel esik az összes nő arcának átlagához, de kissé eltér attól, s ezáltal egzo-

tikusnak vagy szexepilesnek érezzük. Rendben. Ez mind jó és érdekes, de – mielőtt átcúsúznunk egy szépségmagazin profiljába – miért is fontos? Egyszerűen azért, mert a fentiekből következik, hogy szépségideálokat gyártani lehet! A közeljövőben algo-

ritmikusan szinte megrendelésre lehet majd a különböző népcsoportok, társadalmi vagy korosztályok igényeinek pontosan megfelelő szépségideálokat előállítani, akik 24 órában – nem fáradva, nem öregedve – árulják és reklámozzák a cégek termékeit az interneten vagy a televízió keresztül.

Virtuális cicababák

Ahogy Ádám, Pygmalion vagy Frankenstein ideális nőtársa megteremtését a saját korának megfelelő technológia – pl. oldalborda, viasz vagy alkímia – segítségével képzelte el, ugyanúgy

nyek gyakran csak gumijátékoknak látszanak, és elvesztik hatásukat. A magyarázat egyszerű: mára mindannyian megtanultuk, miként mozognak az „igazi” dinoszauruszok, és most már nem olyan könnyű filmtrükkökkel becsapni bennünket. Hasonló probléma merült fel a mostanában bemutatott, Stewart Little című filmben is, amelyben a két főhős egy egér és egy macska. Az egér teljesen digitális. Mivel otthon, a padláson ritkán találkozzunk beszélő egérrel, így nincs igazán referenciaalapunk. A macskát azonban filmezni kellett, és csak úgy tudták digitálisan beszédre bírni, hogy alsó állkapcsát a szöveg alapján számítógéppel modellezték és mozgatták. A forgatás ritkán említett, de véleményem szerint igazi hőse a macskákért felelős csapat volt, amely a film másfél órájának többszörösét forgatta, hogy elkapjon egy-egy, a rendező által kívánt macskamozdulatot.

a ma embere egyre bonyolultabb számítógépeinket hívja segítségül, hogy *Kyoko Date-et*, *Webbie-t*, *AnaNovát* és a hasonló sztárokat életre keltse.

Gondolom, mindenkinek feltűnt, hogy az összes eddig említett sztár nőnemű. A nyilvánvalónak tűnő és látszólag egyszerű magyarázat ellenére azonban nem a férfiak velük született ösztönös vonzódásáról van szó a női nem iránt, hanem egyszerűen arról, hogy nőket könnyebb modellezni. Általában véve a spektrum egyik szélén a fiatal nők állnak, őket a legkönnyebb létrehozni, míg a másik oldalon az idősödő férfiak zárják a sort. Az új virtuális emberek korának hajnalán tehát a klónozott cicababák születnek meg elsőként, és csak később, talán egy digitális oldalborda segítségével, teremtjük majd meg a férfiakat is.

Egy virtuális ember legfontosabb kelléke az arca. Egy arcmodell akkor jó, ha nemcsak verbálisan képes kommunikálni velünk, hanem érzelmeket, gesztusokat és apró rezzenéseket is továbbít. Ez azonban sokkal nagyobb kihívás, mint azt bárki elsőre gondolná. *Steve „Spaz” Williams*, a *Jurassic Park* című film fő animátora egyszer azt mondta, hogy ha dinoszauruszok helyett teheneket kellett volna életre keltenie, akkor valószínűleg az egész film kudarcot vallott volna. Teheneket mindannyian láttunk már, élő dinoszauruszt azonban még nagyon kevesen. A korai filmekben tehát nem a valós élményeinket hasonlítottuk össze egy elképzelt világgal, hanem mi is akkor tanultuk meg, miként mozog egy dinoszaurusz. Ha mai szemmel ismét megnézzük a filmet, vagy akár a később készült *Godzillát*, a ször-

Kicsit elkanyarodtunk a témától. Miért is nehéz tehát arcokat modellezni? Röviden azért, mert az emberi agy egyik legkifinomultabb részét kell becsapnunk. Evolúciós léptékkal nézve évmilliókba telt, amíg agyunk kialakult. Tovább lépve, látórendszerünk az a központ, amely képes a legnagyobb mennyiségű információ rövid idő alatt történő befogadására. De még az ilyen szintű specializáció sem elég. A legújabb tudományos eredmények ugyanis azt látszanak igazolni, hogy külön alrendszert foglalkozik a számunkra ismerős arcok felismerésével, és egy másik az arc gesztusainak és érzelmeinek elemzésével. Sok sikert annak, aki szintetikus arcok létrehozására adja a fejét...

Arcmodellezés és animáció

Az életszerű arcok létrehozásának kulcsa mindig egy jó geometriai modell használata. Az arc felszíne ugyanúgy leírható háromdimenziós (3D) pontkoordináták és ezeket a pontokat összekötő élek halmazával, mint egy kocka vagy egy teáskanna. Az élek ún. poligonokat formálnak, amelyek apró síklapokként jelennek meg a képernyőn. Minél kisebbek a lapok, annál kevésbé látjuk töredezettnek a felszínt. Így könnyű elképzelni, hogy sok-sok pont és él segítségével egy szép mosoly simának látszó

görbületei is leírhatók. Az így létrehozott arcokat poligonális modelleknek (polygon mesh) hívjuk, és napjainkban ez a leginkább elterjedt módszer a számítógépes játékok, az internet és sokszor az egyszerűbb arcanimációk esetében is. A poligonok legfőbb hibája, hogy egyrészt egy szép és hibamentes arc leírásához nagyon sok kell belőlük, másrészt bizonyos felbontás mellett már nehéz a módszert a gyakorlatban használni, hiszen szükség esetén minden egyes pontot külön-külön kell módosítani. Nyilván kevésbé fárasztó módszer lenne, ha csak néhány kulcsfontosságú pontot kellene változtatni. Ezt természetesen többféleképpen is el lehet érni. Képzeljük el például, hogy minden poligonelemet a felszín tulajdonságai és bizonyos szabályok alapján további részekre osztunk. Mivel ez az osztás meghatá-

osan domináló poligonális modelleket a közeljövőben várhatóan NURBS alapú arcok váltják majd fel.

Létrehoztunk tehát egy arcot – mondjuk álmaink nőalakját –, de ő még rideg és mozdulatlan. Miként lehet teremtményünket életre kelteni vagy mosolyra bírni? Két alapvetően különböző technikai megoldást választhatunk. Az első és egyszerűbb módszer (ún. morph targets) lényege abban áll, hogy minden általunk megkívánt arckifejezést egyenként megtervezünk, és betöltünk a számítógép memóriájába. Az animáció kiinduló-, azaz referenciapontja egy semleges arc (neutral), amely semmilyen érzelmet nem mutat. Ezt nevezzük 0%-nak. Minden megtervezett arckifejezés – pl. mosoly, harag, gúny vagy félelem – 100%-nak felel meg. Új arckifejezéseket, a festők palettájának analógiájára, úgy tudunk „kikeverni”, hogy az alapkifejezések

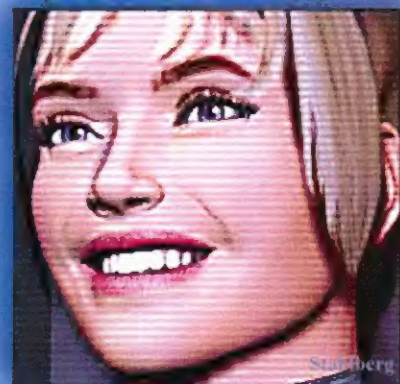
rozott szabályok szerint történik, a létrehozott felszín (ún. subdivision surface) megőrzi a kiinduló modell alakját, miközben a szemnek kellemes, sima, folytonos felszínt hoz létre. A poligon alapú módszer előnye, hogy könnyű, és intuitív módon lehet vele dolgozni, hiszen a 3D-s pontok pontosan a felszínen helyezkednek el. Ha azonban hajlandók vagyunk analitikus görbéket, konkrétan ún. spline-okat használni, akkor a modellezés könnyebbé és hatékonyabbá válik. A spline alapú módszerek közül a filmgyártásban leginkább a NURBS-felszínek és a lokális Bezier-görbék terjedtek el. Mindkét módszer néhány kontrollpont (ún. CV) mozgatásának segítségével a felszín egy lokalizált részletét tudja megváltoztatni. Ez a parametrikus ábrázolási forma nemcsak könnyebbé teszi a modellezők és animátorok életét, hanem jóval kisebb helyet foglal el a számítógép memóriájában, különösen, ha nagy bonyolultságú felszínekről van szó.

Mint minden az életben, a választott geometriai modell is leginkább ízlés dolga. Mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy milyen környezetben és milyen eszközökkel kíván dolgozni. A választott eszközök korlátjai megkönnyíthetik vagy olykor megnehezíthetik munkánkat, de a legtöbb esetben így is, úgy is eljuthatunk célunkhoz. Az internet világában azonban saját „ízlésünkkel” és szakmai preferenciánkkal szemben a felhasználó értékes ideje áll. Ha a modell túl bonyolult, akkor a leltöltési idő is hosszúra nyúlhat, ami megnöveli annak az esélyét, hogy honlapunk látogatója egyszerűen továbbáll, és cégünk értékes reklámbevételről esik el. Így a napjainkban szinte 100%-

különböző százalékait kombináljuk. A módszer egyszerűsége imponáló. Sajnos mivel egy gúnyos mosoly nem egyenlő 50% gúny és 50% mosoly összegével, a módszer használata korlátozott és nehézkes lehet.

A második megoldás virtuális izmok létrehozásán alapul. Ilyenkor egy reálisnak tűnő arc létrehozásához nemcsak a koponya, a mozgó állkapocs és a kapcsolódó izmok, inak, illetve szövetek létrehozásával kell foglalkoznunk, hanem azok mozgását is fizikailag kell modellezni. A gyakorlatban ez ritkán történik meg. Legtöbbször az animációs értelemben vett csontokat és izmokat (bones, muscles) nem élő valóságukban, hanem csak egyszerű vezérlőstruktúrák formájában kell elképzelni, amelyek a marionettbábu fonalaihoz hasonlóan mozgatják az egyes részeket.

Általában igaz, hogy – szinte a választott modell struktúrájától függetlenül – minél kifinomultabb mozgásokat és arckifejezéseket akarunk ábrázolni vagy megjeleníteni, annál több alap-arckifejezésre (morph) vagy „fonalra” van szükség. Egy kifinomult, majdnem élethű arcmodell mozgatásához közel 500 vezérlő csatornára (channels) is szükség lehet. Képzeljünk el egy marionettet 500 vezérlő fonallal a nyakában... Nagy összegubancolódáson kívül nem sokat várhatunk az előadástól. Pontosan ez a gond az arcok esetében is. A megoldás azonban nem ennyire bonyolult. Kézi vezérlés helyett egy élő ember mozgulatait kell lemásolnunk. A kaliforniai Virtual Celebrity Productions által kifejleszt-

Weboldalak

DIGITAL ELITE ENTERTAINMENT –WWW.DIGITALELITE.NET
 VFXPro (BJORK VIDEO) –WWW.VFXPRO.COM
 ALIAS WAVEFRONT MAYA (BINGO) –WWW.AW.SGL.COM
 PACIFIC TITLE / MIRAGE –WWW.PACTITLE.COM
 FAMOUS –WWW.BEAMSOFT.COM/FAMOUS
 TECHIMAGE (FEELINGZ) –WWW.TECHIMAGE.CO.IL
WWW.FEELINGZ.COM/HOME.HTML
 LIPSERVICE –WWW.JOEALTER.COM
 IMAGINATION IN MOTION –WWW.IMAGINATIONINMOTION.COM
 ANANNOVA –WWW.ANANOVA.COM
 HAPTEK –WWW.HAPTEK.COM
 DEC (FACEWORKS) –INTERFACE.DIGITAL.COM
 TALKIE.COM –WWW.TALKIE.COM
 DIGITAL PHENOMENA (VIRTUAL JAY) –
WWW.NBC.COM/TONIGHTSHOW/VIRTUALJAY/SPECIAL.HTML
 VIRTUAL CELEBRITY PRODUCTIONS –WWW.VIRTUALCELEB.COM

ARCANIMÁCIÓ:

BEVEZETŐ/ÖSSZEFOGLALÓ –MAMBO.UCSC.EDU/PSL/FAN.HTML
 BEVEZETŐ/ÖSSZEFOGLALÓ –
WWW.CIS.OHIO-STATE.EDU/~SKING/FACIALANIMATION.HTML
 LANGWIDERE –
WWW.CS.UBC.CA/LABS/IMAGER/TR/FORSEY.1994A.HTML
 UNIV. WASHINGTON –
WWW.CS.WASHINGTON.EDU/HOMES/PIGHIN/WORK/FACE
 UNIV. AUCKLAND (JUSTINE) –
 WWW.ESC.AUCKLAND.AC.NZ/GROUPS/BIOENGINEERING/IMAGES/FACE
 GEORGA TECH. –
WWW.CC.GATECH.EDU/FAC/IRFAN/RESEARCH/MIMIC.HTML
 FASE (CWI) –
WWW-ICT.ET.TUDELFT.NL/FASE/DOCS/UGROUP/NOB.HTML
 FORRÁSPROGRAM –
WWW.COMPUTING.EDU.AU/~RAYTRACE/FACIAL.HTML

KÖNYVEK ÉS TANULMÁNYOK:

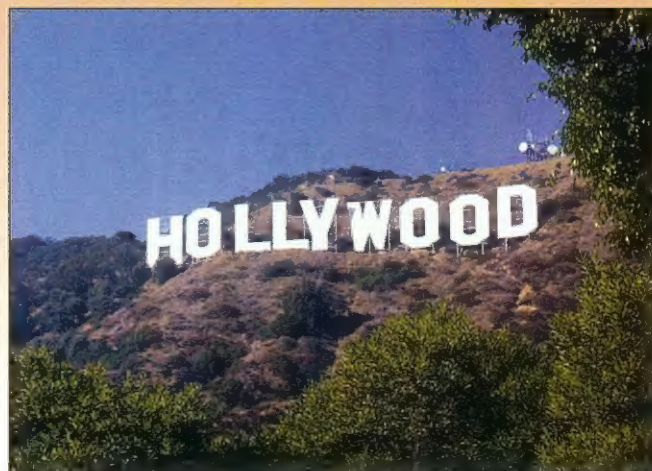
PARKE, WATERS –
INTERFACE.DIGITAL.COM/DEVELOPERS/ANIM_TECHS.HTM
 NSE, USA –MAMBO.UCSC.EDU/PSL/FAW.HTML

tett digitális klónozórendszer (Digital Cloning System – DCS), amelyről korábbi számainkban már részletesen beszámoltunk (ld. www.prim.hu/kalauz), ezen az alapon működik. A hagyományos animációs módszerek helyett a rendező nem számítógépes szakemberekkel, hanem élő színészekkel dolgozik, akiknek a finom mimikáját és arcmozgását a DCS automatikusan átülteti a digitálisan klónozott személy arcára.

Talking Heads

Talking Heads, azaz a beszélő fejek képezik az internet közeljövőjének egy fontos részét. Természetesen nem a népszerű rockzenakarra gondolok, hanem egy átlagos napra egy szintetikus „cyberbabe” életében. A nap 24 órájában szóba elegyedhet, beszélgethet, vitatkozhat vagy éppen pletykálhat a világháló honlapjait egyre többen látogató közönséggel. Vonzónak tűnik? Számomra mindenképpen. Őszintén, hányszor történt meg bármelyikünkkel az utóbbi néhány hónapban, hogy egy csinos fiatal hajdon vagy éppen jóképű nőtlen úriember leszólított, és beszélgetésbe elegedett velünk?

Egy szép arc kétségkívül messzire repítheti tulajdonosát a világhír szárnyain. A szórakoztatóiparban azonban – és különösen igaz ez Hollywoodra – a sikerhez szép testre is szükség van :-). Sorozatunk következő számában ennek titkaival ismerkedhetünk meg, miközben betekintést nyújtunk a digitális testépítés világába.

Figyelem! Webre fel!

Szeretné egyszerűen, gyorsan
publikálni adatait a weben?

Vállalati portáljának kialakításához kínáljuk Önnek az Oracle8i és a WebDB lehetőségeit egyesítő szoftver csomagunkat. Az Oracle 8i egy olyan eszköz, amely felkészült a hagyományostól eltérő adatok kezelésére is (pl.: szöveges, képi, hang vagy egyéb információk), a WebDB pedig egy egyszerűen használható alkalmazás, amely a vállalat összes dolgozója számára lehetővé teszi az adatbázisban tárolt információk webes közzétételét.

A csomaghoz most rendkívül kedvező áron 243.000 Ft+ áfáért* juthat.

Ha egy igazi professzionális vállalati portált szeretne kapni, a fenti termékcsoomag mellett 3 napos szakértői tanácsadást is biztosítunk Önnek partnerünk, a Trilobita Kft. szakértő munkatársai által. A csomag a tanácsadással együtt 495.000 Ft +áfa**.

Bővebb információért keresse munkatársunkat a 224-1778 telefonszámon.

* Az ár egy öt felhasználós vállalati intranet rendszer kiépítéséhez szükséges szoftvermennyiségre vonatkozik. Minden ettől eltérő felhasználószám és más alkalmazási környezet, esetleg internetes felhasználási igény esetén pontos ár és termékinformációért forduljon az Oracle Hungary munkatársaihoz.

** Az ár egy öt felhasználós vállalati intranet rendszer kiépítéséhez szükséges szoftvermennyiségre, valamint egy 3 napos tanácsadói tevékenységre vonatkozik. (Az ár vidéki utazási és szállásköltséget nem tartalmaz.) A 3 nap alatt a szoftvercsomag telepítésére, egy javasolt információstruktúra kiépítésére és alapoktatásra kerül sor. Minden ettől eltérő felhasználószám és más alkalmazási környezet, esetleg internetes felhasználás, vagy az előre definiált szolgáltatástól eltérő tanácsadói, vagy technikai feladatkörre vonatkozó igény esetén pontos ár és információért forduljon az Oracle Hungary munkatársaihoz.

www.trilobita.hu
www.oracle.hu

I n t e r n e t

KORLÁTLANUL

ÉJJELNAPPAL

havi **3700** forintért*

- + ingyenes 5 e-mail cím
- + ingyenes 10MB tárhely
- + ingyenes .hu domain név

Helyi tarifával elérhető az
1,22,23,24,26,33,34,36,37,
42,44,48,66,76,83,84,85,87,
88,92,93,94,96,99 körzetekből

www.alarmix.net

tel: (40) 200 319, (1) 309 0030
e-mail: sales@alarmix.net

* nettó ár, amely egy éves előfizetés esetén érvényes

Ha én ezt a Klubban egyszer elmesélem...

Napi 8 óra
internet ingyen

→ Elender Klub. Kultúra, szórakozás és információcsere a legjobb társaságban.

- Engedje meg, hogy bemutassuk Önnek az internet legjavát! Előfizetőink most tagdíjfizetés nélkül látogathatják az Elender Klubot, ahol mindenki és minden ott van, aki és ami számít. Belépés csak fesztelenül!
- Nézzon körül a képtárban, ismerkedjen meg a legfrissebb irodalmi alkotásokkal, böngéssze át internetes ajánlatainkat, mazsolálgasson az érdekes események között, faggassa ki a számítástechnikai szakértőket, találjon új barátokra vagy társalogjon ismeretlenekkel. Akár WAP-on is.
- Az Elender Klubban egyetlen szabály van: érezze jól magát. Úgy, ahogy Önnek tetszik.

* Hétköznaponként 4 és 8 óra, valamint 16 és 20 óra között, hétvégenként pedig 8 és 16 óra között az Elender nem számlázza az interneten töltött időt.